

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

• Προτάσεις προς τη Δημοτική Αρχή • Εκδήλωση Μνήμης για την Κατολίσθηση του 1963 • Λαϊκή Συνέλευση 2024 • Για τα 100 χρόνια από την ανέγερση της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος • Π. Πολύζου: Ένα ταξίδι στην Αθήνα • Κλ. Κουτσούκης: Κατοχή και Δημοτικό Σχολείο • Μ. Παπαϊωάννου: Οικία Κομπορόζου, ένα μοναδικό κτίριο κατοικίας στο Μικρό Χωριό • Κ. Κεράνη-Παπαβασιλείου: Για τον Αλκη Κεραμίδα • Σ. Τσιουγκρής: Έρχεται ο... καλαντζής!

ΤΕΥΧΟΣ 106
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

**ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ**
“Η Μεταμόρφωση Του Σωτήρος”

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού καθώς και σε φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας

(Σημ.: τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη των συγγραφέων τους)

Περίοδος Γ' - Χρόνος 58ος // Αρ. Φύλλου 106 // Ιανουάριος 2024 – Δεκέμβριος 2024

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος»

email: mikrochorioevrytania@gmail.com

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κυριακή Αϊβαλιώτου,

Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών

Φιλολάου 115 Αθήνα 11632,

Τηλ.: 2107511052, 6974738683

email: kikivlt@yahoo.com

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Κυριακή Αϊβαλιώτου

Αντιπρόεδρος: Σπυρίδων Κρίκος

Γενική Γραμματέας: Κωνσταντίνα Μόρου

Ταμίας: Σταυρούλα Ηλιάδη

Ειδική Γραμματέας: Παρασκευή Φλέγγα

Σύμβουλοι: Θεοδώρα Ντζούφρα, Ελισάβετ Μαργέτη

ΣΥΝΤΑΞΗ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μένιος Κουτσούκης (1966-1970)

Γιώργος Δημόπουλος (1971-1977)

Μένιος Κουτσούκης (1978-1992)

Αθαν. Κεράνης – Σπύρος Κρίκος (1993-2002)

Αιμιλία Κουτσούκη (2003-2019)

Δέσποινα Γιουνά-Βουγά (2020-2022)

Ελισάβετ Μαργέτη (2022-)

email: elmargeti@outlook.com

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

mikrohorio.gr

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού: 20.00 €

Εξωτερικού: 50.00 €

Δωρεάν σε: Δ.Υ., Ο.Τ.Α. και Συλλόγους

ΣΤΗΣΙΜΟ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος

Εξώφυλλο: Μετά την Κατολίσθηση του Μικρού Χωριού, Ιανουάριος 1963.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial	7
Νέα από το Χωριό.....	8
Ευρωεκλογές 2024.....	15
Προτάσεις προς τη Δημοτική Αρχή	16
Η Λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου.....	19
Δωρεά κ. Ευάγγελου Ξεφτέρη στο Μουσείο	21
Έγραψαν για το Μουσείο	22
Εκδήλωση Μνήμης για την Κατολίσθηση του 1963	23
Η καταστροφική κατολίσθηση και οι ενέργειες αλληλεγγύης και αποκατάστασης	25
Λαϊκή Συνέλευση 2024.....	29
Για τα 100 χρόνια από την ανέγερση της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος	38
Ένα Ταξίδι στην Αθήνα.....	44
Κατοχή και Δημοτικό Σχολείο	45
Οικία Κομπορόζου: ένα μοναδικό κτίριο κατοικίας στο Μικρό Χωριό.....	48
Αν ψήφιζαν τα έλατα.....	51
Για τον Άλκη Κεραμίδα	54
Έρχεται ο... καλαντζής!	57
Αναμνήσεις από τον χωριάτικο γάμο	59
Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις	64
Έρωτος και Ρέντη Γωνία	67
Βιβλιοπαρουσιάσεις.....	73
Εικαστική έκθεση «Τρισδιάστατοι λογισμοί» του Θ. Λιαροκάπη στην «Ταξιδεύουσα».....	75
Διάκριση του εστιατορίου «Στην Πόλη»	76
Ετήσια έκθεση της ψηφιακής μας παρουσίας.....	77
Η Αλληλογραφία μας.....	78
Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν	83
Αυτοί που δεν ξεχνούν.....	95
Κάλεσμα στήριξης και συμμετοχής	97

Editorial

Αγαπητοί αναγνώστες & αγαπητές αναγνώστριες,

Με χαρά σας καλωσορίζουμε στις σελίδες του 106^{ου} τεύχους των «Μικροχωρίτικων Γραμμάτων».

Στο παρόν τεύχος θα βρείτε όλες τις γνωστές στήλες του περιοδικού. Επιπλέον, όπως και πέρσι, υπάρχουν εκτενείς ενημερώσεις για τη λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου, τη διαχείριση των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας και το συνολικό έργο της Αδελφότητας για το έτος που μας πέρασε. Ξεχωριστή θέση καταλαμβάνει φέτος η εκδήλωση μνήμης για την Κατολίσθηση του 1963, στην οποία τιμήσαμε τα θύματα της καταστροφής και συζητήσαμε για τις σοβαρές της επιπτώσεις, αλλά και για τις προσπάθειες που έγιναν για την κατασκευή του Νέου Μικρού Χωριού.

Ο κ. Μένιος Κουτσούκης μας υπενθύμισε τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ανέγερση της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος· έτσι, ανατρέξαμε στο αρχείο του περιοδικού μας για να θυμηθούμε τις πρώτες προσπάθειες ανεύρεσης πόρων μέσω εράνων για το κτίσιμό της το 1924 και αργότερα για την επισκευή της στις αρχές του '80. Επιπλέον, ο κ. Κουτσούκης μας έστειλε ένα κείμενό του με τις αναμνήσεις του ως μαθητή δημοτικού επί Κατοχής, ενώ προς αναδημοσίευση μας κοινοποίησε και το βραβευμένο κείμενο της μαθήτριας Πόπης Πολύζου από τη δεκαετία του 1960. Η κ. Μαρία Παπαϊωάννου μοιράστηκε μαζί μας την αποτύπωση της οικίας Κομπορόζου που είχε πραγματοποιήσει ως φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής. Η κ. Κατερίνα Κεράνη-Παπαβασιλείου μας έστειλε ένα εξαιρετικό αφιέρωμα για τη σχέση του Άλκη Κεραμίδα με την οικογένειά της. Ο Ευρυτάνας Ιχνηλάτης κοινοποιεί στο περιοδικό μας ενδιαφέρουσες ιστορίες τοπικού πολιτισμού, ενώ αναδημοσιεύουμε και το άρθρο του κ. Χρήστου Γιαννακόπουλου για τα προβλήματα των Ψιανών Ευρυτανίας στο περιοδικό «Χωριάτικοι Αντίλαλοι». Ευχαριστούμε θερμά όσες και όσους βρίσκουν φιλόξενο το περιοδικό μας για τις ιστορίες τους, τους προβληματισμούς και τα ενδιαφέροντά τους. Μας τιμούν.

Το παρόν τεύχος είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Αδελφότητας Μικροχωριτών *mikrohorio.gr*, μαζί με όλα τα προηγούμενα. Θα το βρείτε και σε έντυπη μορφή σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Μικρού Χωριού, για όσους και όσες έχετε τακτοποιήσει την συνδρομή σας για το 2024. Σας ευχόμαστε καλή ανάγνωση και μια δημιουργική χρονιά!

Εκ της Σύνταξης

Νέα από το Χωριό

Παρουσιάζεται μια συνοπτική καταγραφή κεντρικών γεγονότων για το χωριό και για τη δράση της Αδελφότητας Μικροχωριτών εντός του 2024.

Θεοφάνια 2024

Με πρωτοβουλία της Τ. Κ. Μικρού Χωριού και του π. Παϊσίου, ο αγιασμός των υδάτων του Δήμου Καρπενησίου έγινε για πρώτη φορά στη λίμνη του Μικρού Χωριού! Ο καιρός ήταν ιδανικός για την κοντινή εκδρομή των δημοτών, οι οποίοι κατέκλυσαν την είσοδο του Παλαιού Μικρού Χωριού: η εικόνα των αμέτρητων αυτοκινήτων και του κόσμου θύμιζε παλιές εποχές.

Τα τοπικά ΜΜΕ κάλυψαν την τελετή που διοργανώθηκε με κάθε επισιμότητα, παρουσία της βουλευτριας ν. Ευρυτανίας κ. Θωμαΐδος Οικονόμου, του Δημάρχου Καρπενησίου κ. Χρήστου Κακαβά, του αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. κ. Άρη Τασιού, του Προέδρου Τ. Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκη Φλέγγα και προεξάρχοντος του Μητροπολίτη Καρπενησίου κ. κ. Γεωργίου. Τρεις άνδρες βούτηξαν για τον σταυρό στα παγωμένα νερά

Η ιστορική φωτογραφία του κ. Κοκοτίνη πλέον κοσμεί την είσοδο του Μουσείου.

της λίμνης και τον ανέσυρε ένας νεαρός εκδρομέας από τη Μυτιλήνη. Η πρωτοβουλία της διοργάνωσης κρίθηκε άκρως επιτυχημένη από όλους και άφησε πολύ θετικές εντυπώσεις στους εκατοντάδες παρευρισκόμενους. Γι' αυτό ο αγιασμός των υδάτων σχεδιάζεται να πραγματοποιηθεί ξανά στη λίμνη το 2025!

Τρισάγιο για τα θύματα της Κατολίσθησης

Την Κυριακή 14/1/2024, μετά τη λειτουργία τελέσθη τρισάγιο στον χώρο του μνημείου των θυμάτων της κατολίσθησης του 1963 στην είσοδο της λίμνης του Μικρού Χωριού.

Καθαρισμός μονοπατιού σπηλιάς Μπλουρέντζα

Ο άοκνος συγχωριανός μας Γιάννος Γεωργίου, μαζί με έναν συνοδοιπόρο φίλο του, καταπαιάστηκαν στις αρχές του 2024 με τον καθαρισμό και τη σήμανση του μονοπατιού για τη σπηλιά Μπλουρέντζα, καθώς είχε καταστεί απροσπέλαστο. Οι προσπάθειες για την συντήρηση ιστορικών μονοπατιών είναι πολύτιμες για τη διαφύλαξη του πολιτισμικού πλούτου του τόπου μας και αυτές οι πρωτοβουλίες αξίζουν συγχαρητήρια! Να σημειωθεί ότι ο κ. Γεωργίου προέβη και σε καθαρισμό πινακίδας οδικού δικτύου που αναγράφει την έναρξη του οικισμού «Μικρό Χωριό» και που είχε εκτεταμένες αλλά επιφανειακές φθορές λόγω καιρού.

Κοπή Βασιλόπιτας του Συλλόγου

Την Κυριακή 4 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα σε εορταστικό κλίμα η κοπή της βασιλόπιτας της Αδελφότητας Μικροχωριτών στην αίθουσα συνεδριάσεων της επιχείρησης Tecnorpneumatic S.A. Η οικογένεια Τριανταφύλλη, εκτός από την φιλοξενία, ανέλαβε ευγενικά και την τροφοδοσία της εκδήλωσης, δημιουργώντας ένα ζεστό περιβάλλον για το αντάμωμα των Μικροχωριτών της Αθήνας. Η πρόεδρος της Αδελφότητας Μικροχωριτών, κ. Κυριακή Αϊβαλιώτου, ευχήθηκε εκ μέρους του Δ.Σ. καλή χρονιά με υγεία και δημιουργική συνεργασία μεταξύ των Μικροχωριτών, της νέας Δημοτικής Αρχής και του συλλόγου, για την πρόοδο του χωριού.

Το φλουρί της βασιλόπιτας που έκοψε το Δ.Σ. έπεσε στην Τοπική Κοινότητα Μικρού Χωριού, στην οποία παραδόθηκε ένα γούρι από τα *Αντικείμενα Τέχνης Ιανός*. Στα κομμάτια που μοιράστηκαν, το φλουρί έτυχε στην κ. Φούλα Φλέγγα Αλαμπάση, στην οποία το Δ.Σ. με χαρά δώρισε ένα γούρι από *Skaras Jewels* και μια δωροεπιταγή για τα καταστήματα *Public*. Ευχόμαστε στην ίδια και την οικογένειά της να είναι πάντα καλότυχοι, υγιείς και ευτυχημένοι!

Το Δ.Σ. ευχαριστεί τα μέλη και τους φίλους που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση και στηρίζουν κάθε βήμα του συλλόγου! Και του χρόνου!

Βασιλόπιτα έκοψε και το νεοεκλεγέν Συμβούλιο της Τοπικής Κοινότητας Μικρού Χωριού στις 3 Φεβρουαρίου 2024 παρουσία του Προέδρου κ. Τάκη Φλέγγα και των Δημοτικών Συμβούλων κ. Δώρας Ντζούφρα και κ. Λένας Νασιοπούλου.

Εορτασμός της 25^{ης} Μαρτίου

Μετά την επιμνημόσυνη δέηση στην Αγία Κυριακή, έλαβε χώρα η καθιερωμένη κατάθεση στεφάνων από τον Πρόεδρο της Κοινότητας κ. Τάκη Φλέγγα και την Πρόεδρο της Αδελφότητας Μικροχωριτών κ. Κυριακής Αϊβαλιώτου στο μνημείο πεσόντων στο Νέο Μικρό Χωριό.

Επιτάφιος στην Αγία Κυριακή

Με περισσή φροντίδα, οι γυναίκες του Μικρού Χωριού στόλισαν τον επιτάφιο της Αγίας Κυριακής στις 3 Μαΐου. Η φωτογραφία είναι της κ. Λένας Νασιοπούλου. Το Πάσχα γιορτάστηκε με πολύ κόσμο στο χωριό μας, όπως κάθε χρόνο!

Εορτασμός της Αγίας Κυριακής

Η Αγία Κυριακή τιμάται στις 7 Ιουλίου, μέρα που γιορτάζει το Μικρό Χωριό.

Φέτος, ο εσπερινός και η περιφορά της εικόνας της Αγίας Κυριακής στους δρόμους του Νέου πραγματοποιήθηκε με κάθε λαμπρότητα και με τη συμμετοχή του Πολιτιστικού Συλλόγου Καρπενησίου, ενώ την παραμονή διοργανώθηκε θρησκευτική πανήγυρις στο εστιατόριο «Το Χωριάτικο» της οικογένειας Νασιόπουλου.

Τοποθέτηση μετρητή ρωγμών στο καμπαναριό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

Το ιστορικό καμπαναριό που χτίστηκε με τη δωρεά Δ. Γ. Σιδέρη το 1894, παρουσιάζει κάποιες ρωγμές στη βάση του, οι οποίες από τις 5/8/2024 παρακολουθούνται από μετρητή ρωγμών *Saugnac*, υπό την ευθύνη επιστημονικής ομάδας από το ΕΜΠ. Πρόκειται για έναν μηχανικό μετρητή που κατα-

γράφει αλλαγές στο πλάτος της ρωγμής με μεγάλη ακρίβεια, ώστε να παρακολουθείται αν η ρωγμή μεγαλώνει ή παραμένει σταθερή. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων θα βοηθήσουν τους ειδικούς να κρίνουν αν θα προβούν σε εργασίες αποκατάστασης.

Δωρεά Οικογένειας Τριανταφύλλη

Οι αδελφοί Τριανταφύλλη και η εταιρεία Tecnorpneumatic S. A. προσέφεραν στην Κοινότητα και στην Εκκλησία του Μικρού Χωριού έναν φυσητήρα φύλλων με δύο μπαταρίες, μάρκας Makita, για τις ανάγκες της καθαριότητας των δημόσιων χώρων του χωριού μας.

Εορτασμός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

Στις 6 Αυγούστου είναι η μεγάλη γιορτή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, έτσι η ομώνυμη εκκλησία του χωριού μας σημαιοστολίστηκε και τέλεσε με μεγάλη συμμετοχή του κόσμου και εκπροσώπων της αυτοδιοίκησης την καθιερωμένη λειτουργία και περιφορά της εικόνας στους δρόμους του Παλαιού Μικρού Χωριού. Την παραμονή και ανήμερα της γιορτής, το ξενοδοχείο «Χελιδόνα» διοργάνωσε πανηγύρι, παρά τις καιρικές αντιξοότητες που παραδοσιακά δυσκολεύουν την ημέρα!

Γιορτές Δάσους

Τον Αύγουστο του 2024, σε συνεννόηση με την τοπική αυτοδιοίκηση, σχεδόν το σύνολο των εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που διοργανώθηκαν στο χωριό, συμπεριελήφθησαν στο πρόγραμμα των Γιορτών Δάσους, αφενός για την ευρύτερη ανάδειξή τους αλλά και για την όσο το δυνατόν ουσιαστική στήριξη των προσπαθειών μας. Συνοπτικά, οι Γιορτές Δάσους στο Μικρό Χωριό ξεκίνησαν με την εκδήλωση για την Κατολίσθηση του 1963, η οποία έλαβε χώρα στο Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο με εισηγήσεις και προβολή του ντοκιμαντέρ «Το Χωριό που νίκησε τον θάνατο». Συνεχίστηκαν στις 8 Αυγούστου με μια υπέροχη μουσική βραδιά στην πλατεία του Νέου Μικρού Χωριού, ενώ την επόμενη ανεβήκαμε στο Νικολό για αστροπαρατήρηση με τον Σύλλογο Άρτεμις και τον κ. Δημήτρη Δεληγεωργόπουλο, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. Τέλος, στις 11 Αυγούστου το πρωί έγινε το καθιερωμένο μνημόσυνο των θυμάτων της Κατοχής στις Λόγγοβες.

Εκδήλωση μνήμης θυμάτων Κατοχής στις Λόγγοβες

Τα τελευταία χρόνια, υπό την αιγίδα του Δήμου Καρπενησίου και της Αδελφότητας Μικροχωριτών «Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος», έχει καθιερωθεί ημέρα μνήμης στα μέσα του Αυγούστου, για τις εκτελέσεις 13 Μεγαλοχωριτών και Μικροχωριτών από τους Ιταλούς φασίστες στις Λόγγοβες, η οποία αναδεικνύεται κεντρικά στο πλαίσιο των καλοκαιρινών «Γιορτών Δάσους».

Φέτος, μετά την κυριακάτικη λειτουργία, ο συγκεντρωμένος κόσμος ανηφόρισε προς τις Λόγγοβες, όπου έγινε επιμνημόσυνη δέηση από τον πατέρα Παΐσιο και κατάθεση στεφάνων στην μνήμη των εκτελεσθέντων. Η βουλευτής κ. Οικονόμου και ο Αντιδήμαρχος κ. Σκαρπής μίλησαν για τη Μάχη του Μικρού Χωριού και για τα φασιστικά αντίποινα, ενώ η κ. Αϊβαλιώτου μνημόνευσε τους δεκατρείς εκτελεσθέντες, την Αθηνά Δερματά που κήκε ζωντανή στο σπίτι της, τον νεαρό Κλέαρχο που σκοτώθηκε κατά την ανταλλαγή πυρών αλλά και τον Μικροχωρίτη Γιάννη Κομπορόζο, που οδηγήθηκε τον Δεκέμβρη του '42 στο εκτελεστικό απόσπασμα στο χωριό Καστέλλια Φωκίδος, ως αντίποινα για την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου. Απήγγειλε, επίσης, τους στίχους του αντάρτικου ποιήματος της Ναυσικάς Φλέγγα «Ο Άρης (του Μικρού Χωριού)».

Πολλοί Μικροχωρίτες και Μεγαλοχωρίτες, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και η βουλευτής Ευρυτανίας κ. Θωμαΐς Οικονόμου, κατέθεσαν στεφάνια: οι Αντιδήμαρχοι Καρπενησίου κ. Ιωάννης Σκαρπής και Ιωάννης Ίβρος, ο πρόεδρος της Τ.Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκης Φλέγγας, ενώ παρούσες ήταν και

οι Δημοτικές Σύμβουλοι Μικρού Χωριού κ. Λένα Νασιοπούλου και κ. Δώρα Ντζούφρα, η Πρόεδρος της Αδελφότητας Μικροχωριτών κ. Κυριακή Αϊβαλιώτου, ο Αντιπρόεδρος κ. Σπύρος Κρίκος, η κ. Μαριαλένα Κουτρούμπα, Δημοτική Σύμβουλος Μεγάλου Χωριού, η Αντιπεριφερειάρχης Ορεινής και Δασικής Πολιτικής Στερεάς κ. Αικατερίνη Καλαντζή, ενώ εκ μέρους της ΓΣΕΕ κατέθεσε στεφάνι ο κ. Αλέκος Φλέγγας, Πρόεδρος της Ο.Η.Ε. Επίσης, στεφάνια κατέθεσαν ο Μικροχωρίτης κ. Τάσος Φλέγγας, ο οποίος είχε βρει πρώτος τους τάφους στις Λόγγοβες, αλλά και ο μικρός Άρης, ο οποίος ανήκει στη νέα γενιά του χωριού μας.

Museums Summer Camp

Φέτος, το Κέντρο Ιστορίας και Πολιτισμού Ευρυτανίας έτυχε να τοποθετήσει κάπως αργά (στις 21 Αυγούστου) το χωριό στο πρόγραμμα των εκδηλώσεών του, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την απουσία των παιδιών που παραθερίζουν, αφού το καλοκαίρι έφτανε στο τέλος του. Παρ' όλα αυτά, η Αδελφότητα

Μικροχωριτών καλωσόρισε στο Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο τους ανθρώπους του προγράμματος και συμμετείχε στις δραστηριότητες που είχαν ετοιμάσει, όπως προβολή βίντεο σε γυαλιά επαυξημένης πραγματικότητας, βάψιμο φιγούρων αγαλμάτων που έχουν βρεθεί σε αρχαιολογικές ανασκαφές στην περιοχή κ.ά. Παρόν ήταν και ο αντιπεριφερειάρχης Στερεάς κ. Αριστείδης Τασιός.

Εορτασμός 28^{ης} Οκτωβρίου 1940

Το παρατεταμένο καλοκαίρι ευνόησε τους εκδρομείς του τριήμερου της 28^{ης}, έτσι πολλά σπίτια στο χωριό ήταν ανοιχτά και τα μαγαζιά γεμάτα κόσμο! Το πρωί της γιορτής μετά τη λειτουργία κατατέθηκαν στεφάνια στο μνημείο έξω από την Αγία Κυριακή από τον κ. Ιωάννη Ίβρο, τον κ. Τάκη Φλέγγα, την κ. Κυριακή Αϊβαλιώτου και τον κ. Τάσο Φλέγγα.

Επίσκεψη της Ελληνικής Λέσχης Φίλων 2CV Citroën

Από τα πιο ωραία στιγμιότυπα του φθινοπώρου η ανάβαση δεκάδων πολύχρωμων θρυλικών 2CV μέχρι το Μικρό Χωριό για το τριήμερο της 28^{ης} Οκτωβρίου. Οι οδηγοί με τους συνεπιβάτες τους κατέλυσαν στα χωριά μας και το πρωί της 27^{ης} έκαναν ένα τοπικό οδοιπορικό με εκκίνηση από το πάρκινγκ έξω από το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο δημιουργώντας ένα πανέμορφο σκηνικό για τους παρευρισκόμενους!

Δωρεά Ιατρικού Συλλόγου Ευρυτανίας

Ο Ιατρικός Σύλλογος Ευρυτανίας και η πρόεδρος του, κ. Χαλκιά Νεκταρία, προσέφεραν στο ιατρείο της Τοπικής Κοινότητας ένα γραφείο. Τους ευχαριστούμε ειλικρινώς.

Χριστουγεννιάτικος στολισμός

Από τα μέσα Δεκεμβρίου άρχισαν οι ετοιμασίες του χριστουγεννιάτικου στολισμού στο χωριό, με λαμπιόνια σε δημόσιους χώρους, ενώ το γραφείο της Τοπικής Κοινότητας στο Νέο Μικρό Χωριό φόρεσε τα γιορτινά του, χάρη και στη γενναιόδωρη συνεισφορά του κ. Γιάννη Καραγκούνη, ο οποίος πρόσφερε με ευγένεια ένα όμορφο ελατάκι.

Στον εξωτερικό χώρο του Μουσείου στο Παλιό Μικρό Χωριό, δίπλα στο καμπαναριό, ένα έλατο στολίστηκε με φροντίδα του προέδρου της Κοινότητας κ. Τάκη Φλέγγα, ενώ η είσοδος και οι κύριοι χώροι του Ιστορικού & Λαογραφικού Μουσείου στο στολίστηκαν με αγάπη και μεράκι από την κ. Δώρα Ντζούφρα και την κ. Μαρία Καραγκούνη, έτοιμοι να υποδεχθούν ζεστά τους επισκέπτες της χειμερινής περιόδου εκ μέρους της Αδελφότητας Μικροχωριτών.

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών συνέβαλε οικονομικά, αναλαμβάνοντας μέρος του κόστους για τον στολισμό και τα για τα γλυκίσματα που προσφέρθηκαν κατά την εντυπωσιακή φωταγώγηση του χριστουγεννιάτικου δέντρου στην πλατεία του Νέου Μικρού Χωριού το απόγευμα της 6^{ης} Δεκεμβρίου, παρουσία της τοπικής αυτοδιοίκησης!

Ευχόμαστε θερμά καλές γιορτές σε όλους, με νέες όμορφες στιγμές στο νέο έτος, υγεία και ευτυχία!

Αντικειμενικές Αξίες (2022)

Παλαιό Μικρό Χωριό: 900 €/m²
Νέο Μικρό Χωριό: 950 €/m²

Ευρωεκλογές 2024

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών του 2024, όπως αυτά καταγράφηκαν στο εκλογικό διαμέρισμα Μικρού Χωριού.

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2024

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ	Ψήφοι	Ποσοστό
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	25	23,58%
ΣΥ.ΡΙΖ.Α. – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ	21	19,81%
ΠΑ.ΣΟ.Κ. – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ	15	14,15%
ΚΟΣΜΟΣ	12	11,32%
Κ.Κ.Ε.	11	10,38%
ΦΩΝΗ ΛΟΓΙΚΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ	5	4,72%
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	4	3,77%
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ «ΝΙΚΗ»	4	3,77%
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ – ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	2	1,89%
ΜΕΡΑ 25 – ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ, Ε-ΝΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ	2	1,89%
ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α.-ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ-ΜΕΤΩΠΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΠΙ-ΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ Α-ΡΙΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	1	0,94%
ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	1	0,94%
ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ	1	0,94%
ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ	1	0,94%
ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ – ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΕΜΦΙΕΤΖΟΓΛΟΥ	1	0,94%
ΑΚΥΡΑ	3	2,73%
ΛΕΥΚΑ	1	0,91%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		25,29%

Προτάσεις προς τη Δημοτική Αρχή

Παρατίθεται επιστολή της Αδελφότητας με ημερομηνία 14/03/2024 προς το Δήμο Καρπενησίου, με αποδέκτη το δήμαρχο κ. Κακαβά Χρήστο, η οποία κοινοποιήθηκε επίσης στους κκ. Περιφερειάρχη Φάνη Σπανό, Αντιπεριφερειάρχη Τασιό Αριστείδη και Πρόεδρο Τοπικού Συμβουλίου Μικρού Χωριού Τάκη Φλέγγα.

Αξιότιμε κε. Δήμαρχε,

Μετά από απόφαση της συνεδρίασης 11/03/2024 του Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών και με πυξίδα την αγαστή συνεργασία του συλλόγου και της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκθέτουμε στην παρούσα επιστολή μία σειρά ζητημάτων που χρήζουν άμεσης ανάληψης δράσης εκ μέρους του Δήμου και της Περιφέρειας.

Ως Αδελφότητα Μικροχωριτών, όπως γνωρίζετε, είμαστε από τους πλέον ενεργούς πολιτιστικούς φορείς του Δ. Ποταμιάς. Αντιλαμβάνομαστε ως κομβική τη σημασία του ρόλου μας σε έναν νομό που αντιμετωπίζει σημαντική ερημοποίηση αλλά και έλλειψη κρατικού ενδιαφέροντος από το κεντρικό κράτος (βλ. οδική διασύνδεση Λαμίας–Καρπενησίου και Αγρινίου–Καρπενησίου). Προσπαθούμε με κάθε μέσο να συμβάλουμε στην ανάδειξη του πολιτισμού, της ιστορίας και του φυσικού κάλλους του Μικρού Χωριού με τις δραστηριότητές μας, με σημαντικότερη την απρόσκοπτη λειτουργία του Ιστορικού & Λαογραφικού Μουσείου στο Παλαιό Μικρό Χωριό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με ιδίους πόρους.

Θεωρούμε ότι οι παρεμβάσεις που αιτούμαστε, πλάι στο Συμβούλιο της Κοινότητας, είναι παρεμβάσεις ουσίας που αναβαθμίζουν την δημόσια εικόνα ενός εκ των τουριστικότερων χωριών της Ευρυτανίας, ενώ ταυτόχρονα απαντούν σε μερικά από τα πάγια ζητήματα καθημερινότητας των μόνιμων κατοίκων.

- 1. Συνδρομή στη συντήρηση του προαυλίου χώρου που ανήκει στο Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο στο Παλαιό Μικρό Χωριό.** Ενδεικτικά, συντήρηση πέτρινων τοιχίων και προτομών. (Το Συμβούλιο της Τ. Κ. Μικρού Χωριού έχει προτείνει την χρηματοδότηση του έργου.)
- 2. Μέριμνα της Δημοτικής Αρχής για το Σχολείο στο Νέο Μικρό Χωριό,** το οποίο αντιμετωπίζει εκτεταμένα προβλήματα που μπορούν να επιλυθούν με γενναίες παρεμβάσεις (νέα κουφώματα, επιδιόρθωση στέγης κ.ά.). Έχουμε στείλει σχετική επιστολή στην προηγούμενη

- δημοτική αρχή, η οποία έμεινε αναπάντητη.¹ (Το Συμβούλιο της Τ. Κ. Μικρού Χωριού έχει ενημερώσει σχετικά τη νέα Δημοτική Αρχή.)
3. **Συντήρηση μνημείων** εντός της Τ. Κ. Μικρού Χωριού. Ενδεικτικά, το **μνημείο των πεσόντων στις Λόγγοβες**, όπου λαμβάνει χώρα ετήσιο μνημόσυνο υπό την αιγίδα του Δήμου, στο πλαίσιο εντός των Γιορτών Δάσους, έχει διαβρωθεί εμφανώς και παρουσιάζει εικόνα εγκατάλειψης. Στο συγκεκριμένο μνημείο πρέπει να **τοποθετηθούν ιστοί και σημαία**.
 4. **Ολοκλήρωση ανάπλασης της Λίμνης Μικρού Χωριού**. Η τοποθεσία είναι εξαιρετικής ομορφιάς, που σχηματίστηκε μετά την κατολίπηση. Σήμερα, ένας χωματόδρομος από το Μνημείο των θυμάτων της κατολίπησης οδηγεί στη λίμνη, η οποία μετά την εκβάθυνσή της διατηρεί περισσότερα νερά. Εφέτος, πλήθος κόσμου συγκεντρώθηκε στις όχθες της που περιβάλλονται από ιτιές και πλατάνια, καθώς για πρώτη φορά ο Δήμος Καρπενησίου γιόρτασε τα Θεοφάνια στα νερά της.
 5. Μέριμνα για τη **στατικότητα του καμπαναριού του Ι. Ν. Μεταμόρφωσης του Σωτήρος** στο οποίο έχουν παρατηρηθεί ρήγματα. Το πελώριο πέτρινο καμπαναριό αποτελεί σημαντικό ιστορικό μνημείο του χωριού, καθώς είναι χτισμένο το 1894 με χορηγία του Μικροχωρίτη της Κωνσταντινούπολης, Δημητρίου Σιδέρη.
 6. Επέκταση των «**έξυπνων πινακίδων**» (QR) του Δήμου Καρπενησίου σε σημεία ενδιαφέροντος της Τ. Κ. Μικρού Χωριού. Ο Σύλλογος μπορεί να γίνει αρωγός, καθώς διατηρεί πλούσιο σχετικό υλικό στην ιστοσελίδα του, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του προγράμματος.
 7. **Αναβάθμιση και συντήρηση του γηπέδου μπάσκετ στην παιδική χαρά του Μικρού Χωριού**. Πάγιο αίτημα των Μικροχωριτών, καθώς το γήπεδο ήταν τόπος αθλητισμού και συνάντησης της νεολαίας, ειδικά τα καλοκαίρια, ενώ τώρα ρημάζει ανεκμετάλλευτο.²
 8. **Κατάρτιση ανανεωμένου τουριστικού οδηγού για τον Δήμο Καρπενησίου**, που να μοιράζεται σε επαρκή αντίτυπα στις επιχειρήσεις,

¹ Επισυνάπτεται η επιστολή της Αδελφότητας Μικροχωριτών από 29/5/2023 που ενημερώνει την απελθούσα Δημοτική Αρχή σχετικά με το πρόβλημα, επιστολή που έχει επίσης δημοσιευθεί στα Μικροχωρίτικα Γράμματα τ. 105.

² Επισυνάπτεται προς γνώση και ενημέρωσή σας η επιστολή του Προέδρου Τ. Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκη Φλέγγα από 6/6/2022, όπου αιτείται από την απελθούσα Δημοτική Αρχή τη συντήρηση του γηπέδου στο Παλιό Μικρό Χωριό και της μασκέτας που βρίσκεται στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου στο Νέο Μικρό Χωριό.

στα Μουσεία και στα Κοινοτικά Γραφεία των χωριών. Συμπερίληψη στον οδηγό των ορειβατικών – πεζοπορικών διαδρομών και των Μουσείων της περιοχής. Έκδοση και σε ψηφιακή μορφή.

- 9. Ασφαλτόστρωση και κατάλληλη σήμανση των εσωτερικών δρόμων των οικισμών του Παλαιού και Νέου Μικρού Χωριού.** Έχουν καταπονηθεί από καιρικά φαινόμενα και από οικοδομικές δραστηριότητες και ενέχουν κινδύνους για Ι.Χ., ειδικά των επισκεπτών. Δεν έχουν συντηρηθεί για πολλά χρόνια. **Διάνοιξη λωρίδων πυροπροστασίας** για διευκόλυνση της πρόσβασης των πυροσβεστικών οχημάτων.
- 10.** Προτείνουμε, τέλος, την αξιοποίηση της εφαρμογής **Novonille**, στην οποία αν και επισήμως έχει ενταχθεί ο Δήμος Καρπενησίου, τους τελευταίους πολλούς μήνες παραμένει ανενεργή. Να ενημερωθούν κάτοικοι, επαγγελματίες και ιδιοκτήτες ακινήτων για τη λειτουργία της και να αποτελέσει το κύριο εργαλείο επικοινωνίας μεταξύ της τοπικής αυτοδιοίκησης και των δημοτών.

Αναμένουμε την ενημέρωσή μας για την πορεία των αιτημάτων μας στο Δημοτικό Συμβούλιο, όπου εκπροσωπούμαστε από τον Πρόεδρο και τις Συμβούλους της Τοπικής Κοινότητας. Θεωρείστε ως δεδομένη την αρωγή μας σε όσα από τα ζητήματα τη χρειαστείτε και σε όσα άλλα τεθούν από την πλευρά της Δημοτικής Αρχής.

Η Πρόεδρος
Κυριακή Αϊβαλιώτου

Η Γραμματέας
Κωνσταντίνα Μώρου

Δημοσιεύσεις στο περιοδικό μας

Τα “Μικροχωρίτικα Γράμματα” ευχαρίστως φιλοξενούν προσωπικές ιστορίες, σκέψεις, προτάσεις Μικροχωριτών/ισσών και ανακοινώσεις τοπικών φορέων, αρκεί να αποστέλλονται έγκαιρα στη διεύθυνση του περιοδικού μας (μέσα Νοεμβρίου).

Η Λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου

Το Μουσείο του Μικρού Χωριού αποτελεί τον καθρέφτη της δράσης της Αδελφότητας Μικροχωριτών και προτεραιότητα του Δ.Σ. είναι η εύρυθμη και ποιοτική λειτουργία του καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Η συνεργασία με την κ. Δήμητρα Σκοτίδα συνεχίζεται και το 2024 εξασφαλίζοντας ότι το Μουσείο παραμένει ανοιχτό κάθε Σαββατοκύριακο, κάθε Αργία και καθ' όλη τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα, των Χριστουγέννων και του μήνα Αυγούστου. Η κ. Σκοτίδα υποδέχτηκε, επιπλέον των ωρών λειτουργίας, σχολεία, συλλόγους και γκρουπ εκδρομικών από κάθε γωνιά της χώρας. Ενδεικτικά: μαθητές/ριες του Γυμνασίου Ύδρας, τον πολιτιστικό σύλλογο «Διόνυσος» από τη Σταυρούπολη Θεσσαλονίκης, το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Ερέτριας, το Γυμνάσιο – Λύκειο Φουρνάς Ευρυτανίας, γκρουπ 40 ατόμων από το ταξιδιωτικό γραφείο Neos Kosmos Travel, μαθητές/ριες του Προτύπου ΕΠΑΛ Σύρου και του Γυμνασίου Φιλοθέης, το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Καρπενησίου κ.ά. Σημειώνεται ότι εστάλη πρόσκληση από την έναρξη της περσινής ακαδημαϊκής χρονιάς στα σχολεία της Ευρυτανίας για να συμπεριλάβουν στις εκδρομές τους το χωριό και το Μουσείο μας.

Ο σύλλογος, συνεπικουρούμενος από Μικροχωρίτες και φίλους, επιμελήθηκε τον πασχαλιάτικο και χριστουγεννιάτικο διάκοσμο του Μουσείου, προέβη σε εργασίες καθαριότητας σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, αποκατέστησε το σύστημα συναγερμού, τοποθέτησε προστατευτικό ξύλινο κουτί στο ρολόι της ΔΕΗ, τοποθέτησε πίνακα ανακοινώσεων, άλλαξε λάμπες που είχαν καεί, κρέμασε κορνίζα με τον ιστορικό πρώτο αγιασμό των υδάτων στη Λίμνη, διέθεσε ενημερωτικά φυλλάδια για τις συλλογές του Μουσείου. Επιπλέον, ανανεώνει συνεχώς τα αντικείμενα που βρίσκονται στο πωλητήριο, που προτιμώνται ιδιαίτερα από τους επισκέπτες. Αυτά αναφέρονται αναλυτικότερα στην τοποθέτηση της Προέδρου του Δ.Σ. στη Λαϊκή Συνέλευση.

Κατά τη διάρκεια του έτους, το Μουσείο δέχτηκε τις δωρεές του κ. Ξεφτέρη και του κ. Ποντικούλη που εμπλουτίζουν τις εκθέσεις του, ενώ ο κ. Σπ. Κυρίτσης, ο Σπύρος και ο Κώστας Κρίκος δώρισαν στη Βιβλιοθήκη συλλογές περιοδικών και βιβλίων. Το Μουσείο συμμετείχε στην ευρωπαϊκή έρευνα «Ανοιχτά Φόρουμ Μουσείων ExhiBIT (2023-1-CY01-KA220-ADU-000152821)» που αφορούσε τη στρατηγική, την εκπροσώπηση και τις πρακτικές του μουσείου. Επιπλέον, υπήρξε παραγωγική επικοινωνία με τη Διεύθυνση Πολιτιστικών Δράσεων και Εποπτείας

του Υπ. Πολιτισμού, με σκοπό τη γνωριμία τους με τη δραστηριότητα του συλλόγου και την ενημέρωση για μελλοντική υπαγωγή σε χρηματοδοτικά εργαλεία.

Πολύ σημαντική πρωτοβουλία έχει αναλάβει το παρόν Δ.Σ. όσον αφορά στην αναδιοργάνωση της Βιβλιοθήκης ή «Πνευματικής Γωνιάς» του Μουσείου, για πρώτη φορά μετά την έναρξη της λειτουργίας του. Από τον Οκτώβριο ξεκίνησε η προσπάθεια να τοποθετηθούν τα βιβλία στα ράφια των βιβλιοθηκών ανά θεματική (π.χ. Ιστορία, Ελληνική Λογοτεχνία, Ξένη Λογοτεχνία, Ποίηση, Θέατρο, Ευρυτανία & Μικρό Χωριό, Εγκυκλοπαιδείες, Θρησκεία, Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία, Περιοδικά κλπ.), και ταυτόχρονα να καταγραφούν σε αρχείο excel με σκοπό να υπάρχει κατάλογος όλων των βιβλίων, περιοδικών και αρχείων της συλλογής μας (μέχρι στιγμής έχουν καταγραφεί περί τα 500). Την ίδια ώρα αναδιοργανώνονται και τα ντουλάπια στα οποία φυλάσσονται αρχεία, έγγραφα και άλλα σημαντικά αντικείμενα. Για τις ανάγκες αυτές, τοποθετήθηκε μια νέα βιβλιοθήκη μαύρου χρώματος Ikea «Kallax», η οποία ταιριάζει αισθητικά με τις προϋπάρχουσες και μας επιτρέπει να συνεχίσουμε την αρχειοθέτηση με άρτιο τρόπο. Είναι στόχος μας το έργο να έχει ολοκληρωθεί πριν τις εκλογές του νέου Δ.Σ.

Ευχαριστούμε πολύ όλους όσους είναι τακτικοί αρωγοί της προσπάθειας και αυτού του Δ.Σ. να διευθύνει το Μουσείο με τον καλύτερο τρόπο, όσους βοηθούν οικονομικά στα έξοδα λειτουργίας του και όσους αφιερώνουν χρόνο να μας βοηθήσουν σε χειρωνακτικές ή τεχνικές εργασίες με τις οποίες δυσκολευόμαστε. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε όσους δωρίζουν πολύτιμα αντικείμενα, βιβλία και αρχεία στη συλλογή. Σε περίπτωση που κάποιος/α θέλει να μοιραστεί τις γνώσεις και τον χρόνο του συμβάλλοντας στην αναβάθμιση του Μουσείου, μπορεί να απευθυνθεί απευθείας στο Δ.Σ.

Οι ώρες και οι μέρες λειτουργίας του Ιστορικού & Λαογραφικού Μουσείου Μικρού Χωριού το περασμένο έτος διαμορφώθηκαν ως εξής:

- ❖ Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά από τις 22/12/2023 ως τις 7/1/2024 καθημερινά 12:00 – 15:00.
- ❖ Σάββατο του Λαζάρου 27/4 & Κυριακή των Βαΐων 28/4 στις 12:00 – 15:00. Από Μ. Πέμπτη 2/5 έως Κυριακή του Θωμά 12/5 καθημερινά 12.00 – 16:00 & Κυριακή του Πάσχα 12:00 – 14:00.
- ❖ Αύγουστος τις καθημερινές 18:00 – 20:00 και τα Σαββατοκύριακα 12:00 – 15:00.
- ❖ Κάθε Αργία 12:00 με 15:00.

Δωρεά κ. Ευάγγελου Ξεφτέρη στο Μουσείο

Ακολουθεί η ανακοίνωση αποδοχής της δωρεάς από το Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών.

Την Κυριακή 3 Μαρτίου 2024 ο Πρόεδρος της Τ. Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκης Φλέγγας και η επιμελήτρια του Μουσείου κ. Δήμητρα Σκοτίδα δέχτηκαν τη δωρεά του κ. Ευάγγελου Ξεφτέρη, Αντιπλοιάρχου Πολεμικού Ναυτικού, εκ μέρους της Αδελφότητας Μικροχωριτών «Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος», υπ' ευθύνη της οποίας λειτουργεί το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Μικρού Χωριού.

Ο κ. Ξεφτέρης παρέδωσε στο Μουσείο ένα απενεργοποιημένο πολεμικό τυφέκιο Lee-Enfield SMLE MK3 μαζί με την ξιφολόγχη του. Το συγκεκριμένο όπλο είναι βρετανικής παραγωγής της δεκαετίας του 1930 και αποτελεί σπάνιο τεκμήριο για την πολεμική ιστορία της Ελλάδας καθώς, όπως μας ενημερώνει ο κ. Ξεφτέρης, τέτοιον τύπο τυφεκίου χρησιμοποιούσε η Εθνική Αντίσταση και συγκεκριμένα ο Άρης Βελουχιώτης. Μετά το 1945 όλες οι ξιφολόγχες καταστράφηκαν λόγω επικινδυνότητας, ωστόσο το όπλο της δωρεάς τη διατηρεί, γεγονός που προσδίδει υψίστη ιστορική αξία στο συγκεκριμένο τεκμήριο.

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών ευχαριστεί θερμά τον κ. Ξεφτέρη για την τιμή που κάνει στον σύλλογο να εμπιστευτεί ένα τόσο σημαντικό ιστορικό τεκμήριο. Αυτή η κίνηση μας συγκινεί εκ βαθέων όλους: αναγνωρίζονται οι κόποι δεκαετιών της Αδελφότητας, της Τοπικής Κοινότητας και συνολικά των Μικροχωριτών για την ανάδειξη του Μουσείου του Μικρού Χωριού και την συνεισφορά του στον σύγχρονο πολιτισμό. Το Μουσείο κατέχει στη συλλογή του σημαντικά και σπάνια τεκμήρια, υλικά και γραπτά, τα οποία έχουν συγκεντρωθεί από δωρεές σαν κι αυτή. Ο σύλλογος δεσμεύεται να εντάξει τη δωρεά του κ. Ευάγγελου Ξεφτέρη στη συλλογή της μόνιμης έκθεσης του Μουσείου, στη θέση που του αρμόζει δίπλα στα ιστορικά τυφέκια της αίθουσας «Εθνικών Αγώνων».

Το ΔΣ,
5/3/2024

Έγραψαν για το Μουσείο

Καταχωρίσεις στο βιβλίο επισκεπτών του Ιστορικού & Λαογραφικού Μουσείου.

22/01/24.
 ΕΟΣ Σιδιέρη.
 Πολύ Συγχρηστική η Ιστορία του κλειού σου και ένα υλικό παράδειγμα για τις ιστορίες. Ευχαριστούμε πολύ για την φιλοξενία. Γιώτα Ιωάννα Σιδιέρη.

Μικρό χωριό με μεγάλη ιστορία!!
 Εξαιρετικό μουσείο που αναδεικνύεται με την εξαιρετική φροντίδα!!
 24.2.2024
 Μαρία Τόγια - Νίκος Νικολαΐδης

Το μουσείο του μικρού χωριού είναι φτιαγμένο με αγάπη! Μας μετέφερε στον χρόνο και φεύγουμε από εδώ πιο σοφοί και πιο κοντά στην ιστορία κ' τις παραδόσεις μας. Σας ευχαριστούμε!
 8/5/24 οικογένεια Κ. Γρυπών - Μ. Θωμά

Ευχαριστήρια, εξαιρετική δουλειά!!!
 κρατάτε τη ιστορία και το πολιτισμό μας ψηλά!!! Γίνεστε πρότυπο για πολλούς από εμάς.
 Σας ευχαριστούμε!!!
 25-2-2024
 Φθώρα Σαββατζή

Με μεγάλη μου χαρά παρέδωκα σήμερα 3/3/24 το τιφάκιο. LEE ENFIELD του 1940 για το μουσείο του μικρού χωριού.
 Αντιπλοίαρχος (ΗΜ) Παναγιώτης ΝΑΝΤΙΩΣ ΕΚ

(Signature)

Μικρό χωριό πολύ κατατοπισμένος υπηρέτης για τους τους και για τις επισκεπτικές. Προσθαλεία για φίλους.
 6/01/2024
 Σοφία Τσιραμίδου
 ex χριστιανός άρμας

Εκδήλωση Μνήμης για την Κατολίσθηση του 1963

Κατάμεστη ήταν η αίθουσα εκδηλώσεων του Ιστορικού & Λαογραφικού Μουσείου το πρωί της 3^{ης} Αυγούστου, για την εκδήλωση μνήμης που διοργάνωσε η Αδελφότητα Μικροχωριτών για την καταστροφική κατολίσθηση που έπληξε το χωριό μας τον Γενάρη του 1963.

Για άλλη μία χρονιά, ο σύλλογος προετοίμασε μια εκδήλωση ιστορικού περιεχομένου και κάλεσε τους Μικροχωριτές και συνολικά τους Ευρυτάνες σε μία συζήτηση που είχε σκοπό να τιμήσει τη μνήμη των θυμάτων της κατολίσθησης και να ρίξει φως στη συγκινητική προσπάθεια των Μικροχωριτών – και όχι μόνο – να ξαναχτίσουν το χωριό και τις ζωές τους παρά την πρωτοφανή καταστροφή.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τον συντονιστή της εκδήλωσης και Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. κ. Σπύρο Κρίκο, ο οποίος ευχαρίστησε τους παριστάμενους, και συνεχίστηκε με τους χαιρετισμούς της βουλευτριάς κ. Θωμαΐδος Οικονόμου, του Δημάρχου κ. Χρήστου Κακαβά και του

Προέδρου Τ. Κ. Μικρού Χωριού, κ. Τάκη Φλέγγα. Η πρώτη ομιλία ανήκε στην Πρόεδρο του Δ.Σ., κ. Κυριακή Αϊβαλιώτου, με θέμα εισήγησης «*Η καταστροφική κατολίσθηση και οι ενέργειες αλληλεγγύης και αποκατάστασης*». Η ομιλία παρατίθεται ολόκληρη στη συνέχεια (βλ. σελ. 25), και αφορά στον πανελλαδικό έρανο και τα πρόσωπα/φορείς που συνέβαλαν στη συγκέντρωση των χρημάτων και την ανέγερση του νέου οικισμού.

Στη συνέχεια, το λόγο πήρε η γεωλόγος κ. Βασιλική Παπαδημητρίου, η οποία με θέμα «*Γεωλογική και τεχνικογεωλογική συμπεριφορά κατολισθήσεων – Μελέτη περίπτωσης Παλαιού Μικρού Χωριού Ευρυτανίας*» άντλησε από τη βιβλιογραφία πολύ σημαντικές πληροφορίες που εξηγούν τις συνθήκες εκδήλωσης κατολισθητικών φαινομένων. Ο δημοσιογράφος κ. Βαγγέλης Πλάκας, με θέμα εισήγησης «*Η κατολίσθηση του Μικρού Χωριού στον Τύπο*», μίλησε για την κάλυψη που είχε το τραγικό αυτό γεγονός από τις εφημερίδες πανελλαδικά και για τον αντίκτυπο που είχε στην κοινωνία της εποχής. Κλείνοντας τον κύκλο των ομιλιών, ο σκηνοθέτης του ντοκιμαντέρ «*Το χωριό που νίκησε τον θάνατο*», κ. Νίκος Μεζερίδης, μοιράστηκε τις αναμνήσεις του από τα γυρίσματα και την

εκτίμησή του για την σημασία που έχει το ντοκιμαντέρ στη διατήρηση της συλλογικής μνήμης των Μικροχωριτών.

Ύστερα, τα φώτα έσβησαν για να προβληθεί το ντοκιμαντέρ, το οποίο, σαν να προβλήθηκε για πρώτη φορά, προκάλεσε μεγάλη συγκίνηση στο κοινό, που έβλεπε τους παλιούς στην οθόνη να διηγούνται όλα αυτά τα πολύ τρομακτικά και απελπιστικά πράγματα που είδαν, έζησαν κι άκουσαν. Έχουν τη δύναμη οι προφορικές μαρτυρίες να μεταφέρουν με λίγα, απλά λόγια ασύλληπτες καταστάσεις, όπως το βουητό της κατάρρευσης του Κρι, τις φωνές των εγκλωβισμένων, το χέρι βοήθειας των Μεγαλοχωριτών, τη θέα της ατέλειωτης κινούμενης για μέρες λάσπης, τη στιγμή της συνειδητοποίησης του μεγέθους της καταστροφής – ότι ένα χωριό αφανίστηκε έτσι απλά...

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Δήμου Καρπενησίου και αναδείχθηκε από τους χορηγούς κοινωνίας «Ευρυτανικά Νέα», www.evrytanika.gr και του δημοσιογράφου Γιώργου Ζαλοκώστα, όπως και του διαδικτυακού καναλιού [#symvainei_twra](https://www.instagram.com/symvainei_twra) του δημοσιογράφου Παναγιώτη Καραγιάννη, οι οποίοι βιντεοσκόπησαν μεγάλο μέρος της εκδήλωσης, πήραν συνεντεύξεις από τους ομιλητές και κάλυψαν με μεγάλη αρτιότητα τη διοργάνωση. Τα κεράσματα και τα αναψυκτικά που προσφέρθηκαν στο κοινό επιμελήθηκε το «Γλυκοπλαστείο». Μετά το πέρας της εκδήλωσης, παρατέθηκε μεσημεριανό γεύμα προς τιμήν των καλεσμένων ομιλητών στην ταβέρνα «ο Παράδεισος», με συμμετοχή μελών του συλλόγου, δημοσιογράφων και εκπροσώπων πολιτιστικών συλλόγων και της αυτοδιοίκησης. Για τη φιλόξενη διαμονή των προσκεκλημένων στο χωριό μας ευχαριστούμε το ξενοδοχείο «Studio Merses».

*

Είναι μεγάλη μας τιμή που ο Βαγγέλης Πλάκας μας εμπιστεύθηκε να αναρτήσουμε το πολύ σημαντικό για την ιστορία του χωριού μας βιβλίο του, *Το χωριό που νίκησε τον θάνατο*, στον ιστότοπό μας. Το βιβλίο αποτυπώνει την έρευνα του δημοσιογράφου στις μνήμες και στα ντοκουμέντα της κατολίσθησης του βουνού Κρι, που έθαψε μαζί του το Μικρό Χωριό και 13 κατοίκους του την Κυριακή 13 Ιανουαρίου 1963. Στις

σελίδες του θα βρείτε φωτογραφικό υλικό, μαρτυρίες των κατοίκων και ανταποκρίσεις των εφημερίδων της εποχής. Η αφήγηση μας οδηγεί στις προσπάθειες κρατικών και κοινωνικών φορέων για τη στήριξη των πληγέντων και τελικά στην οικοδόμηση του Νέου Μικρού Χωριού. Εκδόθηκε στη Θεσσαλονίκη το 2016 και αποτελεί καρπό του ομώνυμου ντοκιμαντέρ του κ. Πλάκα.

Η καταστροφική κατολίσθηση και οι ενέργειες αλληλεγγύης και αποκατάστασης

Εισαγωγική ομιλία της προέδρου της Αδελφότητας Μικροχωριτών, Κυριακής Αϊβαλιώτου, στην Εκδήλωση Μνήμης για την Κατολίσθηση του 1963 που πραγματοποιήθηκε στις 3 Αυγούστου 2024 στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο.

Ήταν Κυριακή 13 Ιανουαρίου 1963, 08:20 το πρωί. Οι περισσότεροι κάτοικοι βρίσκονταν στην εκκλησία του χωριού για να παρακολουθήσουν τη θεία λειτουργία. Στην εκκλησία βρίσκονταν και ο δάσκαλος του χωριού, μαζί με το σύνολο των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου. Ξαφνικά, ακούστηκε ένα υπόκωφο βουητό και αμέσως μετά η πλαγιά του βουνού «Κρι», πάνω στην οποία είναι χτισμένο το Μικρό Χωριό, άρχισε να καταρρέει μπροστά στα μάτια των κατοίκων...

Η συνέχεια είναι σε όλους μας γνωστή: πάνω από τα μισά σπίτια, μαζί με τους αχυρώνες τους, χάθηκαν μέσα στη λάσπη, πολλά ζώα, η γέφυρα της εισόδου του χωριού, οι βρύσες, όλες οι περιουσίες

που τόσο πολύ μόχθησαν οι άνθρωποι να φτιάξουν, ό,τι θύμιζε το χωριό μας, χάθηκε έτσι απλά μέσα στα χώματα, μέσα σε λίγες ώρες!

Το πιο αβάσταχτο κόστος ήταν το ανθρώπινο: 13 συγχωριανοί θάφτηκαν κάτω από τα χώματα, παρά τις προσπάθειες για απεγκλωβισμούς: ο Γιάννης Αθανασόπουλος, ο Λάμπρος Ζαχαράκης, η Αικατερίνη Ζησίμου... Η οικογένεια Κοντογιάννη χτυπήθηκε σκληρά από τη μοίρα, καθώς χάθηκαν ο Νίκος Κοντογιάννης μαζί με τη σύζυγό του Γιαννούλα

και τη 17χρονη κόρη τους, τη Μαίρη, αλλά και την αδερφή της Γιαννούλας, την Κομματά Φωτεινή που φιλοξενούνταν στο σπίτι τους εκείνες τις ημέρες. Η Καλλιόπη Κωστοπούλου, μαζί με τον άντρα της Χρήστο, η Κωνσταντία Μαστρογεωργοπούλου, ο Γιάννης Πλάκας, ο Ιωάννης Παπαδημητρίου, ο Γιώργος Τάσιος. 13 νεκροί στις 13 Γενάρη...

Στοιχειώνουν ακόμη οι μαρτυρίες όσων έτρεξαν στο σημείο της κατολίσθησης για να βοηθήσουν όσους ξέρανε ότι κινδύνευαν, αλλά δεν τα κατάφεραν για όλους...

Υπήρξαν και αρκετοί τραυματίες· κάποιοι από αυτούς χρειάστηκε να νοσηλευτούν στο Νοσοκομείο Καρπενησίου.

Μέσα σε αυτές τις τραγικές στιγμές, ο δάσκαλος Ανδρέας Μπετένιος συγκεντρώνει αμέσως τα παιδιά έξω από την εκκλησία, διώχνοντας με την ομπρέλα του τους αλλόφρονες γονείς που θέλουν να τα πάρουν μαζί τους και να γυρίσουν στα σπίτια τους να δουν τι έγινε. Τα οδηγεί σε ένα ασφαλές σημείο έξω από το χωριό. Για την ηρωική του πράξη θα βραβευτεί αργότερα από την Ακαδημία Αθηνών. Αλλά ηρωικές πράξεις έγιναν πολλές εκείνες τις πρώτες στιγμές της καταστροφής – άλλης μιας καταστροφής, πολύ κοντά στη δύσκολη δεκαετία της κατοχής και του εμφυλίου.

Καθώς για το κατολισθητικό φαινόμενο θα μιλήσει εκτεταμένα η καλεσμένη μας γεωλόγος κυρία Παπαδημητρίου, δε θα ήθελα να επεκταθώ πολύ, παρά να τονίσω πως επρόκειτο για την πιο μεγάλη καταστροφή από κατολίσθηση στα ελληνικά δεδομένα, ανήκουστη για την εποχή που συνέβη. Γι' αυτό προκάλεσε αμέσως το ενδιαφέρον του Τύπου, ενώ για πολλούς μήνες μονοπωλούσε τα ειδικά αφιερώματα στις εφημερίδες εθνικής εμβέλειας και όχι μόνο. Για τη δημοσιογραφική κάλυψη θα μιλήσει βέβαια στη συνέχεια, ο αγαπητός Βαγγέλης Πλάκας.

Από τη μεριά της Αδελφότητας Μικροχωριτών, θα ήθελα να σταθώ στις ενέργειες που έγιναν μετά την κατολίσθηση, για την υποστήριξη των πληγέντων Μικροχωριτών, οι οποίοι είχαν απομακρυνθεί από το χωριό, υπό τον φόβο της επέκτασης του φαινομένου. Οι Μεγαλοχωρίτες πρώτοι άνοιξαν τα σπίτια τους για φιλοξενίες και προσέφεραν κάθε δυνατή βοήθεια στους πληγέντες, ενώ πολλοί Μικροχωρίτες εγκαταστάθηκαν προσωρινά και στο Καρπενήσι. Το Μικρό Χωριό για καιρό θεωρούνταν τελειωμένο, μη κατοικήσιμο.

Οι περισσότεροι όμως ήταν αποφασισμένοι να επιστρέψουν στον τόπο τους. Έτσι, το Φεβρουάριο του 1964, ένα χρόνο μετά, ξεκίνησαν οι εργασίες για την ανοικοδόμηση του χωριού 2 χιλιόμετρα μακριά από τον

παλιό οικισμό. Στον απόηχο της βιβλικής καταστροφής, γεννήθηκε ένα μεγάλο κύμα αλληλεγγύης, που είχε ως αποτέλεσμα, μέσα σε 4 χρόνια, το Νέο Μικρό Χωριό να είναι έτοιμο να φιλοξενήσει σε μόνιμη βάση τους βιαίως ξεσπιτωμένους του 1963.

Αξίζει να αναφερθούμε στους πρωτεργάτες αυτής της πρωτοποριακής προσπάθειας και τις ενέργειες που απαιτήθηκαν για να γίνει αυτό πραγματικότητα:

Ένα μήνα μετά την κατολίσθηση, τον Φεβρουάριο του 1963, με βασιλικό διάταγμα συγκροτείται «Ερανική Επιτροπή», συναποτελούμενη από τον Δήμαρχο Αθηναίων, Άγγελο Τσουκαλά, τον Μητροπολίτη Ναυπακτίας και Ευρυτανίας, ακαδημαϊκούς, τον Νικόλαο Γαζή της Εθνικής Τράπεζας, τους Μικροχωρίτες καπνοβιομηχάνους Φλέγγα και Κεράνη, τον στρατηγό Δημήτρη Πολύζο, τον επιχειρηματία Κομπορόζο και τους δικηγόρους Χοϊδά και Πλατσή.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Μικροχωριτών, Νικόλαος Κεράνης, σε συνεργασία με τον Γραμματέα της Ερανικής Επιτροπής, Μάνθο Κομπορόζο, προσπαθούν σε καθημερινή βάση, απευθυνόμενοι σε Οργανισμούς, Δημόσιες Υπηρεσίες, Δήμους, επιχειρήσεις, οργανώσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, όπως την Ένωση Ευρυτάνων της Αμερικής «Το Βελούχι», να εξασφαλίσουν βοήθεια με κάθε δυνατό τρόπο, προκειμένου να ανευρεθούν τα απαιτούμενα κεφάλαια έτσι ώστε να ανοικοδομηθεί το Μικρό Χωριό.

Μερικές από τις επιστολές του Κομπορόζου και του Κεράνη προς άλλους επιχειρηματίες για συμμετοχή στον εθνικό έρανο, εκτίθενται εδώ, στον κεντρικό διάδρομο του Μουσείου, στην προθήκη που είναι αφιερωμένη στην Κατολίσθηση, και μαρτυρούν τις συντονισμένες προσπάθειες των επιφανών Μικροχωριτών να βοηθήσουν τον τόπο τους.

Όλα τα Διοικητικά Συμβούλια της Αδελφότητας κατά τη δεκαετία του 1960, με προέδρους τους Νικόλαο Κεράνη, Δημήτριο Πολύζο, και τους δικηγόρους Κλεομένη Κουτσούκη και Χρήστο Θάνο, καταβάλλουν titάνια προσπάθεια και συνεχείς παραστάσεις προς όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, προκειμένου να δοθεί οριστική λύση στο πρόβλημα στέγασης των κατοίκων σε νέα και ασφαλή τοποθεσία όπου πρέπει να χωροθετηθεί το Νέο Μικρό Χωριό.

Η Κοινότητα του Μικρού Χωριού με τον πρόεδρο Δημήτριο Τσατσαράγκο και τον πολύτιμο και ακούραστο βοηθό του, Γραμματέα της Κοινότητας, Αθανάσιο Κοντογεώργο, συμβάλλουν καταλυτικά στην ταχύτατη δημιουργία του Νέου Χωριού, μέσα από παραστάσεις σε

δημόσιες υπηρεσίες, απαλλοτριώσεις, κατανομή οικοπέδων και ένα σύνολο άλλων ενεργειών.

Η δυναμική που αναπτύχθηκε συνεχίστηκε και από τα επόμενα Κοινοτικά Συμβούλια με προέδρους τους Γεωργόπουλο Κωνσταντίνο, Φλώρο Κωνσταντίνο, Ζωγράφο Βάιο και Παπαδή Επαμεινώνδα, συνεπικουρούμενους από τον ιερέα Δημήτριο Καραπάνο και το σύνολο των χωριανών.

Μετά την ανέγερση του Νέου Χωριού, η μελέτη του οποίου ήταν δωρεά του γραφείου Δοξιάδη και εκπονήθηκε με βάση τις τότε σύγχρονες αντιλήψεις για το πρότυπο του ορεινού οικισμού, συστάθηκε νέα ερανική επιτροπή για την ανέγερση Εκκλησίας. Το 1969 αρχίζουν οι προσπάθειες του ιερέα Παπαστάθη, του διδάσκालου Παπαλέξη και των μελών της επιτροπής κ.κ. Παπαδή, Ζωγράφου, Κυρίτση, Φλώρου, Κοκκάλα, Κουτσούκη και Κεράνη για την εξεύρεση πόρων για την νέα εκκλησία της Αγίας Κυριακής, η οποία εγκαινιάστηκε δέκα χρόνια μετά και κοσμεί το Νέο Χωριό. Στο εξωτερικό της στέγαστρο μπορεί κανείς να δει εικονογραφίες που απεικονίζουν την κατολίσθηση.

Ο αγώνας που έγινε για να αντιμετωπισθούν αυτές οι συνέπειες της καταστροφής έχει αφήσει εποχή και έχει καταδείξει με τον πιο καταλυτικό τρόπο ότι η αλληλεγγύη και η συμπαράσταση στις δύσκολες στιγμές είναι ένας βασικός τρόπος να ανθίσει πάλι η ελπίδα στις καρδιές των ανθρώπων, που από τη μια στιγμή στην άλλη έχασαν τα πάντα: συγγενείς, φίλους, συγχωριανούς, περιουσίες, και την αγαπημένη τους πατρίδα. Είναι παράδειγμα προς μίμηση η συγκινητική και άοκνη προσπάθεια τόσων πολλών ανθρώπων, που με ανιδιοτέλεια και κατάθεση ψυχής κατάφεραν να δημιουργήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα το Νέο Μικρό Χωριό. Γι' αυτό θεωρήσαμε σημαντικό να αναφερθούν τα ονόματα όσων περισσότερων είναι εφικτό στο πλαίσιο αυτής της ομιλίας.

Έγγραφα, μαρτυρίες και επιστολές για την κατολίσθηση και την ανοικοδόμηση του Νέου Χωριού μπορεί κανείς να βρει στα «Μικροχωρίτικα Γράμματα», τα παλαιότερα τεύχη των οποίων πλέον διατίθενται δωρεάν και στην ιστοσελίδα μας αλλά και εδώ, στο Μουσείο, σε περίπτωση που κάποιος τα αναζητά για το αρχείο του.

Ιδιαίτερα σημαντικό γεγονός ήταν ότι το 1986 ανεγέρθηκε στην είσοδο του Παλιού Μικρού Χωριού ένα μνημείο προς τιμήν των θυμάτων, όπου πραγματοποιείται πλέον ετήσιο μνημόσυνο. Το κατολισθέν βουνό φαίνεται ακόμη καθαρά πάνω απ' το Μικρό Χωριό, μην αφήνοντας τη μνήμη να σβηστεί, ενώ η μαγική λίμνη που δημιουργήθηκε ως

αποτέλεσμα της φονικής κατολίσθησης μαρτυρά τη δύναμη της φύσης, που μπορεί να είναι φονική, αλλά με το πέρασμα του χρόνου γαληνεύει...

Πλέον, οι φρέσκες και ξέγνοιαστες αναμνήσεις των νεότερων γενεών που συνεχίζουν να ζουν ή να έρχονται πίσω στο Χωριό, να ανακαινίζουν και να φροντίζουν με μεράκι τα σπίτια τους και να γεμίζουν τις ανθισμένες αυλές και τις πλατείες με παιδικές φωνές, χαρές και γλέντια, απαλύνουν τις τραυματικές μνήμες και δείχνουν ότι όσες δυσκολίες και να έρθουν, το ξεχωριστό χωριό μας έχει και παρόν και μέλλον, όσο βοηθάμε τον γείτονά μας, όσο υποστηρίζουμε ο ένας τον άλλον και όσο ερχόμαστε κοντά για έναν κοινό, ωφέλιμο για όλους, σκοπό.

Κλείνοντας, να αναφέρουμε βέβαια ότι από το 2016 υπάρχει και κάτι ακόμη που κρατά ζωντανές τις μνήμες του παρελθόντος. Είναι το συγκινητικό και παράλληλα αποκαλυπτικό ντοκιμαντέρ του Μικροχωριτή δημοσιογράφου Βαγγέλη Πλάκα, το οποίο θα έχουμε την τιμή να παρακολουθήσουμε με το πέρασ των εισηγήσεων, παρουσία του ίδιου και του σκηνοθέτη κ. Μεζερίδη.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Λαϊκή Συνέλευση 2024

Κάθε χρόνο διεξάγεται η ετήσια λαϊκή συνέλευση του χωριού, υπό την αιγίδα της Αδελφότητας Μικροχωριτών και της Τοπικής Κοινότητας. Οι άνθρωποι του χωριού μας συγκεντρώνονται για να συζητήσουν τα προβλήματα του τόπου με τον Δήμαρχο Καρπενησίου και την αντιπολίτευση.

Με την έναρξη της συνέλευσης ορίστηκε πρόεδρος ο Σπύρος Κρίκος, ο οποίος χαιρέτισε τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τον Δήμο Καρπενησίου, αντιδημάρχους κ.κ. Γιάννη Ίβρο και Γιάννη Σκαρπή, τον πρόεδρο της Κοινότητας κ. Τάκη Φλέγγα και τους Μικροχωριτές που γέμισαν ασφυκτικά την αίθουσα εκδηλώσεων, δίνοντας στη συνέχεια τον λόγο στην πρόεδρο της Αδελφότητας κα. Κυριακή Αϊβαλιώτου.

Η πρόεδρος ζήτησε να τηρηθεί ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των Μικροχωριτών που έφυγαν την προηγούμενη χρόνια:

Σπυρίδων Γιαννόπουλος
Μαγδαληνή Γιολδάση
Νικόλαος Ζάρρας
Βασιλική Ζαχαροπούλου
Γεώργιος Ζαχαρόπουλος
Ανδρονίκη (Νίκη) Καραγκούνη
Κώστας Κατσούδας
Ισμήνη Κεράνη Μπάρλα
Αρμανδος Κομπορόζος
Τριανταφυλλιά (Λουλα) Λιάπη
Σοφία Παπαδάκη Αφεντάκη
Πάνος Παπαδής
Ρένα Παπαθανασιάδη
Χριστίνα Τζαβέλη
Νικόλαος Φλώρος

Αιώνια τους η μνήμη! Θα είναι πάντα στις καρδιές μας.

Στη συνέχεια η πρόεδρος ευχαρίστησε όλους τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους στην ετήσια συνέλευση, που εφέτος κλείνει 34 χρόνια από το ξεκίνημά της και είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς δίνει την ευκαιρία στους κατοίκους να εκθέσουν τα προβλήματα του χωριού προς τους αρμόδιους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ώστε, μέσα από εποικοδομητική συζήτηση, να βρεθούν οι λύσεις για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών του χωριού.

Η πρόεδρος, πριν τοποθετηθεί για τη δραστηριότητα του Συλλόγου, ζήτησε από την Μικροχωρίτισσα αριστούχο μαθήτρια για το σχολικό έτος 2023- 2024, Τσατσαραγκου Κωνσταντίνα του Ιωάννη, να παραλάβει τον έπαινο κι ένα συμβολικό

δώρο από την Αδελφότητα, για την εξαιρετική επίδοσή της, μαζί με τις ευχές όλων να γίνουν πραγματικότητα τα όνειρά της και να γνωρίζει

πάντα επιτυχίες στη ζωή της. Ακολούθως, ο πρόεδρος της Κοινότητας, κος Τάκης Φλέγγας, θα κάνει της απαραίτητες διαδικασίες για να παραδοθεί στην κα. Τσατσαράγκου το αντίστοιχο χρηματικό ποσό από το κληροδότημα «Ξενοφών Ζορμπαλάς», που αφορά στη βράβευση των αριστούχων μαθητών από την Τοπική Κοινότητα.

Μετά την απονομή του βραβείου, η πρόεδρος της Αδελφότητας αναφέρθηκε στο έργο του Συλλόγου την προηγούμενη χρονιά με τα σπουδαιότερα γεγονότα, ως ακολούθως:

- Συνεχίστηκε για άλλη μια χρονιά η εύρυθμη λειτουργία του μουσείου με την συνδρομή της κας Σκοτίδα Δήμητρας, η οποία υποδέχεται τους επισκέπτες και τους ενημερώνει για τα εκθέματά του. Η επισκεψιμότητα έχει αυξηθεί ιδιαίτερα, καθώς εκτός από τους επισκέπτες στο προκαθορισμένο ωράριο υπήρχαν και οργανωμένα γκρουπ που επισκέφθηκαν το μουσείο κατόπιν ραντεβού, χωρίς πρόβλημα από την ακούραστη Δήμητρα που φρόντισε να είναι πάντα στη θέση της και να τους υποδεχτεί. Αναφέρονται ενδεικτικά το ΕΠΑΛ Σύρου, το Γυμνάσιο Ύδρας, ο Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Διόνυσος» κ.ά. Την ευχαριστούμε για τον ζήλο της καθώς και την οικογένειά της για τη στήριξη.
- Αναβαθμίστηκαν οι εξωτερικοί χώροι του Μουσείου, καλύπτοντας το ρολόι της ΔΕΗ (πλησίον της εισόδου) εντός ενός καλαίσθητου ξύλινου κουτιού. Επίσης, τοποθετήθηκε ένας κλειστός πίνακας ανακοινώσεων που ενημερώνεται με κάθε πληροφορία που αφορά στο μουσείο και τοποθετήθηκαν γλάστρες με φυτά.
- Έγινε μια σημαντική εργασία που αφορά στην αποκατάσταση του απενεργοποιημένου συναγερμού του μουσείου, με αντικατάσταση των προβληματικών στοιχείων του, τα οποία προσέφερε αφιλοκερδώς ο κος Κόλλιας Φώτης με τη συνδρομή του κου Παναγιώτη Ηλιάδη για την τοποθέτησή τους και τον έλεγχο της σωστής λειτουργίας του.
- Εμπλουτίστηκε και το αρχείο του Μουσείου, καθώς παραδόθηκε ένα άλμπουμ με σημαντικές φωτογραφίες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που συνοδεύονται από επεξηγηματικά κείμενα του αείμνηστου Ποντικούλη Ευάγγελου, το οποίο παραδόθηκε από τη σύζυγό του ώστε να συμπεριληφθεί στα εκθέματα του μουσείου. Την ευχαριστούμε πολύ για τη δωρεά αυτή.

- Παραδόθηκαν για τη βιβλιοθήκη του μουσείου πλέον των 100 βιβλίων ιστορίας και λογοτεχνίας από τον κο Κυρίτση Σπύρο. Επίσης, ο ίδιος έστειλε μια σειρά επιστολών της περιόδου της Οθωμανικής κατοχής, του Γεώργιου Καραϊσκάκη με τον Γεώργιο Κυρίτση, από τα Φιδάκια, που ήταν καπετάνιος στα χωριά μας την περίοδο της επανάστασης. Τον ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την προσφορά του αυτή.

Επίσης, τον Μάρτιο ο Πρόεδρος της Τ. Κ. Μικρού Χωριού, κ. Τάκης Φλέγγας, και η επιμελήτρια του Μουσείου, κ. Δήμητρα Σκοτίδα, δέχτηκαν τη δωρεά του κ. Ευάγγελου Ξεφτέρη, Αντιπλοιάρχου Πολεμικού Ναυτικού, εκ μέρους της Αδελφότητας Μικροχωριτών, υπ' ευθύνη της οποίας λειτουργεί το Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο Μικρού Χωριού (βλ. σελ. 21).

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών ευχαριστεί θερμά τον κ. Ξεφτέρη για την τιμή που κάνει στον σύλλογο να εμπιστευτεί ένα τόσο σημαντικό ιστορικό τεκμήριο, το οποίο θα τοποθετηθεί στη θέση που του αρμόζει δίπλα στα ιστορικά τυφέκια της αίθουσας «Εθνικών Αγώνων». Ευχαριστούμε επίσης τον πρόεδρο της Κοινότητας, κο Φλέγγα, για την εξαιρετική συντήρηση ενός όμοιου όπλου που υπήρχε στο μουσείο και είχε διαβρωθεί από τον χρόνο. Με δική του φροντίδα έφυγε η σκουριά που είχε καλύψει τα μεταλλικά του σημεία και πλέον μπορεί να τοποθετηθεί κι αυτό στην αίθουσα της Εθνικής Αντίστασης.

Ταυτόχρονα, συνεχίστηκε η φροντίδα και του εσωτερικού χώρου του Μουσείου, ανανεώνοντας τα αναμνηστικά στο πωλητήριο, τοποθετώντας στην υποδοχή ενημερωτικά φυλλάδια για τις συλλογές μας και τα αγαπημένα κεράσματα για τους επισκέπτες. Την είσοδο του Μουσείου κοσμεί πλέον η φωτογραφία του φωτογράφου κ. Κοκοτίνη από τον ιστορικό πρώτο αγιασμό των υδάτων του Δήμου Καρπενησίου στη λίμνη του χωριού μας. Στολίστηκε και φέτος, με επιμέλεια της Μαρίας και Δώρας Καραγκούνη, τις οποίες ευχαριστούμε πολύ για την συνδρομή τους, η είσοδος με χριστουγεννιάτικα και πασχαλινά διακοσμητικά. Οφείλουμε επίσης να ευχαριστήσουμε τον Γιάννη Καραγκούνη που μας μετέφερε υλικό από τα ΚΤΕΛ Καρπενησίου στο μουσείο αφιλοκερδώς και πρόθυμα όσες φορές χρειάστηκε. Φροντίσαμε και τακτοποιήσαμε τους χώρους του μουσείου για τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις με τη συνδρομή του Κων/νου Λαμπρόπουλου ως προς τον έλεγχο και επιδιόρθωση του εξοπλισμού που ήταν απαραίτητος για την οπτική παρουσίαση των εισηγήσεων, της Ελισάβετ Μαργέτη για την αίθουσα εκδηλώσεων και των

Βαγγέλη Πλάκα και Κώστα Κρίκου για τις τελευταίες λεπτομέρειες, ώστε να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, τους οποίους ευχαριστούμε πολύ.

Στη συνέχεια της τοποθέτησής της, η πρόεδρος παρέθεσε ορισμένες ενέργειες εξωστρέφειας, πληροφόρησης και δημοσιότητας:

- Αναφορικά με το νέο τεύχος των «Μικροχωρίτικων Γραμμάτων» για την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2023, το οποίο σηματοδοτεί την 7^η περιόδό κυκλοφορίας του, με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. της Αδελφότητας, επέστρεψε στην έντυπη έκδοση σε περιορισμένα αντίτυπα, για τα μέλη της Αδελφότητας Μικροχωριτών. Τα «Μικροχωρίτικα Γράμματα» ανανεώνονται στην εμφάνιση αλλά και το περιεχόμενό τους, στην προσπάθεια της συντακτικής ομάδας να παράγει πλούσιο και πρωτότυπο υλικό που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των αναγνωστών και του τόπου μας. Τα «Μικροχωρίτικα Γράμματα» σε έντυπη μορφή είναι διαθέσιμα στο Μουσείο Μικρού Χωριού, ώστε τα μέλη του Συλλόγου να τα προμηθεύονται χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Ταυτόχρονα, τα «Μικροχωρίτικα Γράμματα» αναρτώνται στο site μας, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο περιεχόμενο του περιοδικού. Ευχαριστούμε τον κ. Κων/νο Λαμπρόπουλο για την προσαρμογή του περιοδικού σε ψηφιακή και εκτυπώσιμη μορφή, καθώς και όλους όσους βοήθησαν στην έκδοση του περιοδικού, που συνέβαλαν με κείμενα, με συμβουλές αλλά και με άλλους τρόπους, και όσους διαβάζουν το περιοδικό και στηρίζουν την Αδελφότητα Μικροχωριτών με κάθε μέσο.
- Στη σελίδα facebook του συλλόγου αναρτήθηκε πλήρης τουριστικός οδηγός που περιλαμβάνει διάφορες ενότητες, όπως π.χ. ιστορικά σημεία και μνημεία του χωριού, μονοπάτια και διαδρομές, γαστρονομικό οδηγό κι επιλογές διαμονής για την ολοκληρωμένη ενημέρωση των επισκεπτών του χωριού, τον οποίο επιμελήθηκε η κα Μαργέτη Ελισάβετ.

Αναφορικά με τη διοργάνωση εκδηλώσεων, η πρόεδρος ανέφερε:

- Μετά από πολλά χρόνια, στις 4 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε η κοπή της βασιλόπιτας της Αδελφότητας Μικροχωριτών. Ευχαριστούμε θερμά την οικογένεια Μώρου-Τριανταφύλλη για τη θερμή φιλοξενία στην αίθουσα συνεδριάσεων της επιχείρησης *Tecnopneumatic S.A.*

- Για τα 60 χρόνια από τη φονική κατολίσθηση που υλοποιήθηκε με επιτυχία στις 3 Αυγούστου στο χώρο του Μουσείου, ευχαριστούμε θερμά τον συγχωριανό μας δημοσιογράφο κ. Βαγγέλη Πλάκα, τον σκηνοθέτη του ντοκιμαντέρ το χωριό που νίκησε τον θάνατο κ. Νίκο Μεξερίδη, τη γεωλόγο κ. Παπαδημητρίου Βασιλική για τις πολύ ενδιαφέρουσες εισηγήσεις τους, καθώς και τον Δήμο Καρπενησιού που αποδέχτηκε το αίτημά μας για συνδιοργάνωση και συμπερίληψη της εκδήλωσης στις Γιορτές Δάσους 2024. Την ενημέρωση του κοινού για την εκδήλωση, μέσω έντυπου και ψηφιακού υλικού, επιμελήθηκαν η Ελισάβετ Μαργέτη με τον Κων/νο Λαμπρόπουλο. Ευχαριστούμε τα Ευρυτανικά Νέα και τον δημοσιογράφο κ. Παναγιώτη Καραγιάννη που υποστήριξαν τη δημοσιότητα της εκδήλωσης. Επίσης, για τη συνδρομή και τακτοποίηση μέρους των δαπανών της εκδήλωσης, θερμές ευχαριστίες στον Δήμαρχο, κ. Χρήστο Κακαβά, τους αντιδημάρχους, κ.κ. Λερογιάννη Δημήτριο, Ίβρο Ιωάννη, Σκαρπή Γιάννη και κα Γκόγια Βιβή, τον πρόεδρο Τ. Κ. Φλέγγα Τάκη, καθώς και όσους στήριξαν το αίτημά μας.
- Με χαρά αποδεχτήκαμε την πρόσκληση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος για εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του Museums Summer Camp 2024 στο μουσείο του χωριού μας, καθώς και τις εκδηλώσεις που ήταν προγραμματισμένες από τον Δήμο Καρπενησιού στις Γιορτές Δάσους 2024, όπως η όμορφη λαϊκή βραδιά στην υπέροχη αυλή της επιχείρησης «Το Οικείο» στο Νέο Χωριό.
- Η βραδιά αστρονομίας που έγινε το βραδυ της 9^{ης} Αυγούστου στον Νικολό είχε και φέτος μεγάλη συμμετοχή. Ευχαριστούμε για την ιδιαίτερη αυτή εμπειρία τον τοπικό Σύλλογο Ερασιτεχνικής Αστρονομίας ΑΡΤΕΜΙΣ.
- Ευχαριστούμε τα «Ευρυτανικά Νέα» για την πρότασή τους να είναι υποστηρικτές επικοινωνίας των εκδηλώσεών μας, την οποία δεχτήκαμε με χαρά.

Στη συνέχεια, η πρόεδρος αναφέρθηκε σε δράσεις φροντίδας διαφόρων σημείων του χωριού. Συγκεκριμένα, η Αδελφότητα Μικροχωριτών μερίμνησε για τον καθαρισμό της παιδικής χαράς καθώς και της σχολικής αυλής από τα χόρτα που φέτος λόγω βροχοπτώσεων μεγαλώνουν με γοργούς ρυθμούς και χρειάστηκε επανάληψη με συνδρομή της Τ.Κ. Επίσης κατασκευάστηκε εκ νέου και τοποθετήθηκε το ξύλινο τραπέζι πικ-νικ

στον Άη Σώστη. Ευχαριστούμε τον πρόεδρο της Κοινότητας κ. Τάκη Φλέγγα, τους κ.κ. Σπύρο Δερματά και Παναγιώτη Ηλιάδη, καθώς και τον ξυλουργό κ. Θοδωρή Νάκο για την αρωγή στις εργασίες. Ευχαριστούμε επίσης τον κ. Κώστα Δημόπουλο για τους καθαρισμούς. Στο μέτρο των δυνατοτήτων της, ο σύλλογος προσπαθεί να συνδράμει στον εξωραϊσμό του χωριού μας και την άρτια συντήρηση και αναβάθμιση όσων είναι υπ' ευθύνη του. Επιπλέον, ευχαριστούμε τον πρόεδρο της Κοινότητας, ο οποίος φρόντισε να καθαριστούν οι Λόγγοβες για τις ανάγκες του ετήσιου μνημόσυνου και της κατάθεσης στεφάνων στον τόπο μαρτυρίου, καθώς και ο Νικολός, για τη βραδιά αστροπαρατήρησης.

Όσον αφορά διάφορα ζητήματα που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, έγινε, κατόπιν συνεννόησης με πρόεδρο Τ.Κ., καταγραφή προβλημάτων και προτάσεων που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη του Μικρού Χωριού, και συντάχθηκε σχετική επιστολή με αποδέκτες τον Δήμο Καρπενησίου και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (βλ. σελ. 16).

Για τις ρωγμές στη βάση του ιστορικού καμπαναριού μας, ζήτημα που έχει τεθεί από πέρυσι, τόσο από τον πρόεδρο της Τ.Κ. και τον επίτροπο της εκκλησίας, κ. Νίκο Λιάπη, όσο και από τον σύλλογο, ζητήθηκε δυστυχώς εκ νέου η συνδρομή της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου ώστε να βρεθεί κατάλληλη λύση. Ωστόσο, έχουν τοποθετηθεί από το ΕΜΠ όργανα μέτρησης σε διάφορα σημεία στις ρωγμές της βάσης του καμπαναριού και αναμένονται τα αποτελέσματα αυτών των μετρήσεων.

Έπειτα, η πρόεδρος υπογράμμισε την αξιολογη δραστηριότητα του ιερέα του χωριού μας, πατρός Παϊσίου, για τη συντήρηση των ναών του χωριού μας και με προσωπική εργασία, όπου αυτό είναι εφικτό. Σε αυτές τις ενέργειες είναι αρωγός και ο Σύλλογος στο μέτρο των δυνατοτήτων του, με συμμετοχή σε δαπάνες για τον στολισμό των δύο εκκλησιών του χωριού την ημέρα της εορτής τους, καθώς και σε δαπάνες εργασιών συντήρησης όσων ναών μας έχει ζητηθεί.

Επιπλέον, τονίστηκε ότι ο σύλλογος υποστηρίζει με όλες του τις δυνάμεις, και σε σύμπνοια με τον πρόεδρο Τ.Κ., ενέργειες για την

ενίσχυση και βελτίωση των υποδομών, ώστε να διευκολυνθεί η ζωή των ανθρώπων του χωριού μας.

Εν συνεχεία, η πρόεδρος εξέφρασε την επιθυμία του συλλόγου για αμεσότερη επικοινωνία με τον Δήμο Καρπενησίου για τα θέματα που μας απασχολούν. Παρότι η προαναφερθείσα επιστολή δεν έλαβε απάντηση, σε επικοινωνία με τον αντιδήμαρχο, κ. Λερογιάννη Δημήτρη, αναφέρθηκε πως έχουν ληφθεί υπόψη οι αναφερόμενες σε αυτήν επισημάνσεις. Ευελπιστούμε να βρεθεί σύντομα λύση σε αρκετά από ζητήματα που έχουμε θέσει.

Όσον αφορά τη συμμετοχή του συλλόγου σε ενέργειες σε συνεργασία με άλλους φορείς, η κα Αϊβαλιώτου στάθηκε στα παρακάτω:

- Συμμετοχή στην ψηφιακή εφαρμογή «Αθλητικών – Τουριστικών – Πολιτιστικών Διοργανώσεων» της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Η Αδελφότητα Μικροχωριτών έχει διοργανώσει ανά τις δεκαετίες πολυάριθμες εκδηλώσεις ιστορικού και πολιτιστικού κυρίως χαρακτήρα, καθώς το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας πρωταγωνίστησε σε σημαντικές στιγμές της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Ταυτόχρονα, η Αδελφότητα έχει υπ' ευθύνη της το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Μικρού Χωριού, το οποίο φιλοξενεί κάθε χρόνο εκδηλώσεις δικές της αλλά και άλλων τοπικών φορέων, αποτελώντας πολιτιστικό κόμβο στην περιοχή. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια η τοπική αυτοδιοίκηση και οι πολιτιστικοί και αθλητικοί σύλλογοι καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια να αναδείξουν τις δυνατότητες της περιοχής να φιλοξενεί αθλητικές διοργανώσεις, που σταδιακά εγκαθιδρύονται ως θεσμοί, στο πλαίσιο της ποιοτικής και ποσοτικής αναβάθμισης του τουριστικού και ευρύτερα πολιτιστικού ενδιαφέροντος για τον τόπο μας.
- Συμμετοχή στην Ομοσπονδία Ευρυτανικών Συλλόγων, κατόπιν πρόσκλησης του προέδρου της, κ. Νταβαρίνου Κώστα, για την προώθηση θεμάτων του τόπου μας.
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκή έρευνα (για επαγγελματίες μουσείων και τέχνης) με την αποστολή ερωτηματολογίου.

Κλείνοντας την τοποθέτησή της, η πρόεδρος ευχαρίστησε όλους όσους συνέβαλαν στην υλοποίηση του φιλόδοξου προγράμματος για το καλοκαίρι του 2024, με την επιτυχημένη διοργάνωση/συνδιοργάνωση εκδηλώσεων. Η συμμετοχή του κόσμου και τα θετικά σχόλια που απέσπασε το χωριό μας για τη δραστηριότητα αυτή μόνο θετικό πρόσημο έχουν στην ανάπτυξη του τόπου μας.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο πρόεδρος της Κοινότητας κος Φλέγγας και εξέθεσε τα προβλήματα του χωριού που, αν και έχουν επισημανθεί, δεν έχουν λυθεί από τη νέα Δημοτική Αρχή. Επίσης σημείωσε με έμφαση ότι η καθυστέρηση

στη χρηματοδότηση της Κοινότητας για μεγάλο χρονικό διάστημα και από την προηγούμενη Δημοτική Αρχή, καθώς και η απουσία τεχνικών συνεργειών για το τελευταίο δμνηο, επιδεινώνουν την κατάσταση, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται νέα προβλήματα στα ήδη υπάρχοντα.

Ακολούθησαν τοποθετήσεις των κατοίκων με αξιόλογες επισημάνσεις και καίρια ερωτήματα που αφορούν θέματα που χρήζουν προσοχής/παρέμβασης των αρμόδιων υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε Νέο και Παλιό Χωριό, όπως για τον βιολογικό καθαρισμό, για την τοποθέτηση αιολικών/φωτοβολταϊκών πάρκων στην περιοχή που οδηγούν σε καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος (κοπές πολλών δέντρων), ενέργειες για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, ενέργειες για πυροπροστασία, διαχείριση ροής υδάτων ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα σε σπίτια και να μη πλημμυρίζουν/παγώνουν οι δρόμοι τον χειμώνα, διαχείριση δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους που εμποδίζουν στον φωτισμό του χωριού ή/και είναι επικίνδυνα για πτώση, καθώς και για τα ανταποδοτικά τέλη – καθώς κατά κοινή ομολογία δεν τηρείται σωστή αναλογία μεταξύ των εσόδων από το τέλος και των δαπανών για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών από τη πλευρά του Δήμου.

Αναφέρθηκε εκ νέου η αναγκαιότητα επίλυσης του θέματος της οικίας του ιερέα, καθώς από πέρυσι εκκρεμεί η επίλυσή του, με αποτέλεσμα ο ιερέας μέχρι σήμερα να φιλοξενείται. Ακολούθησε η τοποθέτηση του ιερέα πατρός Παϊσιού για το ζήτημα αυτό. Στη συνέχεια, και με τα στοιχεία που ανέφερε στη συνέλευση η κα Σκοτιδα Κ. εκ μέρους της επιτροπής που έχει συγκροτηθεί από την προηγούμενη χρονιά για το θέμα αυτό, τόσο ο πρόεδρος της συνέλευσης, κος Κρίκος, όσο και οι κ.κ. Ίβρος Γ. και Σκαρπής Γ., με τοποθετήσεις ιδιαίτερα συγκινησιακά φορτισμένες, δεσμεύτηκαν για την επίλυση του θέματος όσο το δυνατόν γρηγορότερα, καθώς και για τα υπόλοιπα σοβαρά θέματα που τέθηκαν από τους κατοίκους, τον σύλλογο και τον πρόεδρο της Κοινότητας, αναγνωρίζοντας την μεγάλη προσπάθεια που γίνεται από κοινού για το καλό του χωριού μας.

Για τα 100 χρόνια από την ανέγερση της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

Στο πλαίσιο της συμπλήρωσης 100 χρόνων από την ανέγερση του Ι.Ν. της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, αναδημοσιεύουμε δύο κείμενα από το αρχείο των «Μικροχωρίτικων Γραμμάτων»: το πρώτο, το οποίο δημοσιεύθηκε σε συνέχειες το 1980 (τεύχη 9-10) και το 1981 (τεύχη 11-12) αναφέρεται στον έρανο του 1924, ενώ το δεύτερο, το οποίο δημοσιεύθηκε το 1979-1980 (τεύχη 6-8), αναφέρεται στον έρανο για την επισκευή της το 1980.

Ίστορικοί ξράνοι που άλλαξαν την όψη του Μικρού Χωριού: ο έρανος του 1924 για την Μεταμόρφωση (τ. 9-10, 1980)

Με την ευκαιρία του έρανου για την επισκευή της Μεταμόρφωσης δεν θάταν άσκοπο να θυμηθούμε το μόχθο των χωριανών μας, αλλά και τις χρηματικές δωρεές Μικροχωριτών και μη που βοήθησαν στην ανέγερση της ωραίας αυτής εκκλησίας (1924), που τώρα προσπαθούμε να διασώσουμε.

Ἡ κυρία Ἑλένη, χήρα Παναγιώτου Κομπορόζου, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος στὴν Ἀμερικὴ διακρίθηκε γιὰ τὶς πρωτοβουλίες του καὶ τὸ θερμοῦργό ενδιαφέρον του γιὰ τὸ Μικρὸ Χωριό, πρὸ πολλοῦ εἶχε τὴν πρόνοια νὰ μᾶς στείλει ἕνα πολῦτιμο ἀπόκομμα Ἑλληνικῆς ἐφημερίδας τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου ἀναγράφονται ἀναλυτικὰ τὰ ὀνόματα τῶν πρωτεργατῶν τοῦ έρανου καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν μὲ τὰ ποσὰ (δολλάρια) ποῦ πρόσφερε ὁ καθένας τότε (1924). Ἀφοῦ εὐχαριστήσουμε ἐγκάρδια τὴν κ. Ἑλ. Π. Κομπορόζου γιὰ τὴν ἀναγκαία αὐτὴ ὑπενηθὺμηση, παραθέτουμε αὐτούσιον τὸ κείμενον τῆς ἐφημερίδας μὲ τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν: Σὲ ἐπόμενο τεῦχος θὰ δημοσιεύσουμε ἀνάλογο κείμενον σχετικὸ μὲ τὸν έρανον ποῦ βοήθησε στὴν ανέγερση τοῦ σημερινοῦ ξενοδοχείου (χάνι): Θὰ πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον ἔγραψε τότε ὁ Μικροχωρίτης κι ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτες τοῦ έρανου, ὁ Ν. Ι. Σιδέρης:

Ὁ περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Μικροῦ Χωριοῦ Εὐρυτανίας, ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος, έρανος.

Ὁ τῆ ἐκκλήσει καὶ προτροπῆ τῆς Κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς Μικροῦ χωρίου Εὐρυτανίας διενεργηθεὶς έρανος ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ μικροῦ χωριοῦ, ἡ «Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος», ἔλαβεν εὐχάριστον πρὸ τινος τέρμα.

Ἀρχικῶς εἶχεν ἀποφασισθῆ ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα προσωρινῆς ἐπὶ τοῦ έρανου τούτου Ἐπιτροπῆς, ὅπως τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν ἀποσταλῆ περὶ τὰ τέλη Φεβρουαρίου 1924 οἴκοι τῆ Κοινοτικῆ Ἐπιτροπῆ, ἀλλ' ἐκ τῶν μετέπειτα ἐκρίθη ἀνεπαρκέστατος ὁ ὀρισθεὶς χρόνος πρὸς διεκπεραίωσίν του. Δι' ὃ καὶ ἡ ἀρμοδιὰ Κοινοτικὴ Ἐπιτροπὴ Μικροῦ χωριοῦ,

δι' ἐγγράφου τῆς ἀδείας, χρονολογῆμενης ἀπὸ 25ης Φεβρουαρίου 1924 καὶ φερούσης τὰς ὑπογραφὰς τῶν Ἐπιτρόπων κ.κ.: Παπαθανασίου Παπαστάθη, Ἰερέως, Ἀριστείδου Γ. Γιουρνᾶ, Νικολάου Βασιλ. Κομματᾶ, Γεωργίου Ἐλευθ. Παπαδῆ, Κων/νοῦ Ἰωαν. Κοκκάλα, Κων/νοῦ Γεωργ. Παναγιωτοπούλου, Ἰωάννου Παπαδοπούλου, Διονυσίου Πολύζου, καὶ Ἀνδρέου Ι. Παπαδῆ, παρέτεινε πέραν τοῦ Φεβρουαρίου τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς τοῦτο χρόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ διενεργουμένου τότε καὶ νῦν λήξαντος ἐράνου.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνυπογράφου τῆς ἐγγράφου ἡ εἰρημένη Κοινοτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκφράζει ἐκ τῶν προτέρων μέσῳ τοῦ ἐλευθερόφρονος «Ἐθνικοῦ Κύρηκος», τὰς θερμὰς καὶ διαπειρὺς αὐτῆς εὐχαριστίας πρὸς τὰ ἀνὰ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας διεσπαρμένα τέκνα τῆς Αἰτωλοακαρνανίας καὶ πρὸς πάντας ἐν γένει τοὺς συνδραμόντας ὅπωςδῆποτε ὁμογενεῖς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν αὐτῆς ἔργον. Δραττομένη δὲ τῆς καταλλήλου νῦν εὐκαιρίας ἡ ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ αἰσίως τερματισθέντος ἐράνου προσωρινὴ Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ.κ. Παναγιώτου Ἰωαν. Κομπορόζου, Ἡλιοῦ Κωνστ. Δημοπούλου, καὶ Νικολάου Ἰω. Σιδέρη, σπεύδει νὰ συνενώσῃ καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὰς αὐτὰς εὐχαριστίας πρὸς τοὺς συμπατριώτας καὶ ὁμογενεῖς ἐν γένει, οἵτινες διὰ τῆς προθύμου συνδρομῆς των, συνέτειναν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῆ εὐγενοῦς καὶ θεαρέστου ἔργου.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ὅλου ἐράνου ὑπῆρξε καθ' ὅλα ἀρίστη, παρὰ πάντων σχεδὸν Εὐρυτάνων τε καὶ φίλα φρονούτων ὁμογενῶν· ἔτυχε πατριωτικωτάτης ὑποστηρίξεως.

Τὸ ὅλικόν εἰσπραχθὲν ποσὸν ἀνήλθεν εἰς 3,002 δολλάρια, ἐξ ὧν ἀπεστάλησαν κατὰ τὴν 12ην λήγοντος, 3,000 δολλάρια, ὑπὸ τοῦ κ. Ἡλιοῦ Κωνστ. Δημοπούλου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 247,744 ἐπιταγῆς τῆς Γκρήσμπορο Νάσιοναλ Μπᾶνκ ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ. Γεωργίου Ἐλ. Παπαδῆ, δημοδιδασκάλου. Τὰ δὲ ἕτερα δόλλ. 2, ὡς εἰσπραχθέντα κατόπιν ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς τῇ Κοινοτικῇ Ἐπιτροπῇ.

Ὁ δὲ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν εἰσφορέων ἔχει ὡς ἀκολούθως:

- ΜΙΚΡΟΝ ΧΩΡΙΟΝ Εὐρυτανίας: Νικόλαος Ἰω. Σιδέρης Δολλ. 216.65, Παναγιώτης Ἰω. Κομπορόζος 216.65, Σεραφεῖμ Χονδρός 200, Βασίλειος Νικολ. Κομματᾶς 216.60, Γεώργιος Ἰω. Δερματᾶς 250, Εὐάγγελος Χ. Κωστόπουλος 100, Κωνσταντῖνος Ἀθ. Ζαχαρόπουλος 100, Διονύσιος Πριόβολος 100, Γεώργιος Σ. Χονδρός 100. Σπυρίδων Κομπορόζος 75, Σπυρίδων Δ. Δερματᾶς 75, Ἀριστείδης Χριστοδ. Ζωγράφος 50, Ἰωάννης Νικ. Πλάκας 76,

- Νικόλαος Γεώργ. Κομματᾶς 50, Ἀθανάσιος Ἰω. Κομπορόζος 50, Δημήτριος Νικ. Κομματᾶς 25, Ἰωάν. Κωνστ. Δερματᾶς 50, Στέφανος Νικ. Κομπορόζος 50, Ἰωάννης Κ. Ζωγράφος 75.
- ΧΩΡΙΟΝ ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ: Κων/νος Παπαγιαννόπουλος δολλ. 20, Ἰωάννης Θ. Τσιτούρης 5, Διονύσιος Κυρίτσης 20, Ἰωάννης Ψιλλόπουλος 10, Ἰωάννης Μελᾶς 2.
 - ΚΑΡΠΙΕΝΗΣΙΟΝ: Δημήτριος Σερετάκης 5, Βασιλίλειος Καλαντζῆς 3, Δημ. Τσόκκαλος 0.50, Νικ. Τσιγκώλης 0.50, Δημήτριος Γκούβας 1, Θρασύβουλος Τριανταφύλλου 2, Ἰωάν. Κόκοτος 1, Νικόλαος Σερετάκης 5.
 - ΜΕΓΑ ΧΩΡΙΟΝ: Γεώργιος Ζαχαρόπουλος δολλ. 5, Νικόλ. Βασιλόπουλος 2.50, Ἰωάννης Παπαδόπουλος 2, Κωνστ. Πουρνάρας 2, Δημήτριος Κολοβός 10, Κ. Λιάτσος 2.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΚΑΡΥΤΣΑ: Ἰωάν. Καραγιάννης δολλ. 2, Κων. Μπουῖρλος 2, Κωνστ. Τσιαφέρης 1, Νικόλαος Δημόπουλος 2, Γεώργιος Κατσιούλης 10.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΒΟΥΤΥΡΟΥ: Ζαχαρίας Πολύζος δολλ. 20, Κων. Κανούτας 10, Βασίλ. Πολύζος 5, Ἀθανάσιος Παπαθανασίου 2, Νικόλ. Γερωντογιάννης 5, Ἀνώνυμος 2, Ἰωάν. Πριόβολος 8, Γ. Κανούτας 2.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΦΕΙΔΑΚΙΑ: Γεώργιος Πιστόλης δολλ. 15, Δημ. Χονδρός 10, Εὐάγγελος Χονδρός 10, Ἀνώνυμος 5, Κωνστ. Πιστώλης 5, Ἀθανάσιος Χονδρός 5, Ἡλίας Χονδρός 2, Εὐάγγελος Τσιάμης 2, Ἀθανάσιος Τσιάμης 5, Δημ. Τσιάμης 1, Βλάσιος Χονδρός 1.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΛΑΣΤΟΒΟΝ: Βασίλειος Μαραγούσης δολλ. 5, Δημήτριος Μαραγούσης 5.
 - ΧΩΡΙΑ ΣΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΣΕΛΛΑ: Περικλῆς Καράντζης δολλ. 5, Περικλῆς Καραγκιόζης 10, Εὐθύμιος Μπακογιάννης 2, Σταῦρος Τάσιος 5.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΚΛΑΥΣΕΙΟΝ: Θεόδωρος Ζουρζούκης δολλ. 5, Λεωνίδα Δημητρίου 2, Νικόλαος Κατσούδας 2, Γεώργιος Ζουρζούκης 4, Θεοφάνης Γρανός 5, Δημήτριος Καραχάλιος 1.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΝΟΣΤΙΜΟΝ: Ἄγγελος Μπάκης 4, Χαράλαμπος Μπάκης 3, Ἰωάννης Ψύλλος 2, Διονύσιος Ψύλλος 2.
 - ΧΩΡΙΟΝ ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ: Δημήτριος Χαντζόπουλος δολλ. 5, Γεώργιος Γαλλῆς 5, Ἐλευθέριος Κατσούδας 5, Κωνστ. Τραντσέλης 1, Ἰωάννης Καναβός 1, Ἰωάν. Δήμας 2, Ἀθανάσιος Λυγδῆς 2.

- ΧΩΡΙΟΝ ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ: Δημήτριος Καραγκούνης δολλ. 15, Σεραφεΐμ Γούλας 15, Κωνστ. Αναστασίου 2, Λάμπρος Ζιάκας 5.
- ΧΩΡΙΟΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑ: Χρήστος Μπώκος δολλ. 1.
- ΧΩΡΙΟΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ: Σεραφεΐμ Κοντριάνος δολλ. 1.
- ΧΩΡΙΟΝ ΑΝΔΡΑΝΟΒΑ: Θεόδ. Βλάχος δολλ. 1.
- ΧΩΡΙΟΝ ΓΟΡΙΑΝΑΔΕΣ: Παναγ. Τσιαμισσιούρης δολλ. 1, Χρ. Σταμέλος 1, Γεώργιος Τριανταφύλλου 1, Νικόλαος Άλεξίου 2.
- ΑΓΡΑΦΑ: Χρήστος Μπάμπαλης δολλ. 5, Άθαν. Δημητρίου 2.
- ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ: Νικόλαος Τριαντής δολλ. 3, Σπυρ. Άθανασόπουλος 5, Κάρολος Άντωνίου 1, Δημήτριος Λαγούνης 4, Νικόλ. Κουλιανός 2, Θωμᾶς Παπαζάχος 2, Έπαμ. Κοκορῆγος 2, Γεώργιος Άθανασόπουλος 10, Νικόλ. Μάμαλης 1, Κάρολος Αναγνωστόπουλος 1, Θωμᾶς Ναούμης 5, Σταῦρος Δημητρίου 7, Σπυρίδων Άθανασόπουλος 5, Άθανάσιος Νοκολόπουλος 5, Λάμπρος Άλεξανδράκης 2, Π. Κεργουλάς 2, Θ. Μακεδόνας 2, Νικόλ. Άθανασόπουλος 1, Ίω. Ξυπολητάς, Φράνκ Κλένος 2, Άλκιβιάδης Ρέτσιος 2, Νικόλαος Πάππας 1, Φίλιππος Τριαντής 2, Διονύσιος Σιλβερίδης 1.
- ΧΩΡΙΟΝ ΣΤΕΝΩΜΑ: Σπυρ. Κρουστάμης δολλ. 5, Άριστ. Καλύβας 2, Γεώργιος Πατρώνης 2.
- ΧΩΡΙΟΝ ΜΟΥΖΗΛΟΝ: Ίω. Χολέβας δολλ. 2, Χρ. Τσιτούρης 1, Άθαν. Ζαγκριμάνης 2.
- ΧΩΡΙΟΝ ΜΙΑΡΑ: Νικόλ. Κοντούλας δολλ. 5, Ίωάν. Κοντούλας 5, Δημ. Κοντούλας 2, Κ. Καμέτας 1.

Η επισκευή της Εκκλησίας της «Μεταμόρφωσης» (τ. 6-8, 1979-80) του Γ. Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

Όλοι ξέρουμε ότι η εκκλησία του παλιού χωριού, μετά την επάρατη κατολίσθηση του 1963, επισκευάστηκε και στερεώθηκε με μεγάλες δαπάνες της Καπνοβιομηχανίας Κεράνης.

Όμως επηκολούθησαν σεισμοί και κακοκαιρίες που κυριολεκτικά στραπατσάρισαν τη στέγη της που απ' τα πρώτα χρόνια της ανέγερσης παρουσίαζε προβλήματα και προκαλούσε δαπάνες και φροντίδες.

Τα τελευταία χρόνια μπαίνουν πολλά νερά μέσα, σε βαθμό που τον χειμώνα να μη μπορεί να σταθεί άνθρωπος. Οι σοβάδες μισοκαταστράφηκαν και ρήγματα φαίνονται από μέσα καθαρά στον τρούλο και στα τόξα. Έτσι σε λίγο χρόνο και φθάνουμε στην καταστροφή, στην κατάρρευση.

Αλλά θα αφήσουμε την Εκκλησία, αυτή την ωραία Βυζαντινή εκκλησία που την σχεδίασε ο μεγάλος αρχιτέκτονας Ορλάνδος και που παλιοί Μικροχωρίτες ξόδεψαν τόσα χρήματα και που προ παντός κατακουράστηκαν και έχυσαν, όπως λέμε και νοιώθουμε, ένα ποτάμι ιδρώτα, θα την αφήσουμε να γίνει ερείπιο και θα δικαιολογούμαστε ότι ξοδέψαμε τόσα λεπτά για επισκευές και αποκάναμε επισκευάζοντας; Ασφαλώς όχι. Ποτέ!

Η εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος (σκίτσο Γ. Ι. Κουτσούκη)

Η Αδελφότητα (Συνέλευση 2-3-1980) και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο αποφάσισαν την επισκευή της Εκκλησίας και έστειλαν σε όλους τους Μικροχωρίτες, στην Αθήνα και στο χωρίο, στην Ελλάδα και το εξωτερικό δυο εγκύκλιες επιστολές με όλες τις σχετικές λεπτομέρειες και τους παρακαλούν όχι μόνο «για τον οβολόν τους» αλλά και για γενναία ενίσχυση ανάλογη με τις δυνατότητες του καθενός, αφού χρειάζονται για όλες τις δουλειές, σύμφωνα με τη μελέτη του ειδικού για βυζαντινές εκκλησίες πολιτικού μηχανικού της Λαμίας, Φώτη, Παπανάγου, 1.600.000 δρχ. Ήτοι:

1. Καθαίρεση της υπάρχουσας επικεράμωσης, κατασκευή σενάζ και κορνίζας και επικεράμωση του κυρίως Ναού και του τρούλου δια βυζαντινής κολυμβητής επικεράμωσης υπολογιζόμενης δαπάνης: 1.000.000

2. Καθαίρεση επιχρισμάτων οροφής και τοίχων, ανακατασκευή επιχρισμάτων και υδροχρωματισμοί υπολογιζόμενης δαπάνης: 400.000
 3. Κατασκευή μερικών τοίχων υποστηρίξεως υπολογιζόμενης δαπάνης: 200.000
- Σύνολο: 1.600.000

Η Ερανική Επιτροπή που εγκρίθηκε από τη Μητρόπολη Καρπενησίου και το Υπουργείο Παιδείας αποτελείται από τον Παπαδημήτρη, Πρόεδρο, και τα μέλη Παπαθανάση, Παπαστάθη, Αρ. Γιουρνά, Ιω. Δερματά, Βασ. Κομματά, Κλ. Κουτσούκη, Π. Λιάπη και Β. Μίχο.

Η επιτροπή καλεί και παρακαλεί όλους τους Μικροχωρίτες αλλά και κάθε φίλο του Μικρού Χωριού να στείλουν το ταχύτερο τις εισφορές των – για να γίνει η εκκλησία εντός του 1980 – ή σε ένα από τα μέλη της Ερανικής Επιτροπής, οπότε θα λάβουν από αυτό την θεωρημένη και υπογεγραμμένη κατά Νόμον απόδειξη ή να στείλουν τις εισφορές των στο υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης στο Καρπενήσι με την εντολή να πιστωθεί ο λογαριασμός «Ερανική Επιτροπή Επισκευής Ιερού Ναού η Μεταμόρφωσης του Σωτήρος Μικρού Χωριού Ευρυτανίας». Στη Δεύτερη περίπτωση η απόδειξη θα τους σταλεί από την Επιτροπή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
(συντονιστής του έργου στην Αθήνα)

**Περιηγηθείτε στο ψηφιακό αρχείο των
«Μικροχωρίτικων Γραμμάτων» στο mikrohorio.gr**

Ένα Ταξίδι στην Αθήνα

Η Πόπη (Πηνελόπη) Πολύζου, ως μαθήτρια της Ε' τάξης του Δημοτικού Σχολείου το σχολικό έτος 1961-1962, διακρίθηκε για την σύνταξη έκθεσης ιδεών. Στην παρακάτω έκθεση περιγράφει με γλαφυρό τρόπο το ονειρεμένο ταξίδι της στην Αθήνα για να γνωρίσει τον κόσμο της πόλης και τα αρχαία μνημεία της. Τη διάκριση αυτή για την συγχωριανή μας, μαθήτρια τότε, Πόπη Πολύζου έφερε στο φως ο φανατικός φίλος του χωριού μας, Ευρυτάνας Γιάννης Μάκας. Ας σημειωθεί ότι ο ίδιος έχει προσφέρει στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο του Χωριού μας κειμήλια από την Καπνοβιομηχανία Κεράνη και την Ποτοποιία Ζορμπαλά. Παραθέτουμε εδώ ολόκληρο το κείμενο της βραβευμένης έκθεσης της Πόπης Πολύζου-Προβελεγγίου, κόρης του Ναπολέοντος και της Φανίτσας Πολύζου. (Βλ. Δημοσίευμα στο βιβλίο του Παν. Θ. Πορτούλα «Παιδικές Φωνές: Εκθέσεις Τετάρτης, Πέμπτης και Έκτης Τάξεων Δημοτικού Σχολείου», Εκδόσεις Ι.Δ. Κολλάρου και Σία.)

Για την αντιγραφή, Μένιος Κουτσούκης.

Η πατρίδα μου είναι τὸ Μικρὸ Χωριὸ τῆς Εὐρυτανίας, κοντὰ στὸ Καρπενήσι.

Τὰ λίγα σπιτάκια του σκαρφαλωμένα σὲ κάποια πυκνόφυτη πλαγιά, τὰ στεφανώνουν ἀπὸ παντοῦ οἱ ψηλὲς κορυφές τοῦ Τυμφορηστοῦ.

Ἡ φύσις ἔχει ἀγριωπὴ ὀμορφιὰ καὶ ἡσυχία βασιλεύει παντοῦ.

Στὸ σχολεῖο μας μάθαμε γιὰ τὴν πρωτεύουσά μας τὴν Αἴθῆνα, τὴν πόλι πὸν ὑπῆρξε τὸ πνεῦμα καὶ ἡ καρδιὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας. Πόσα καὶ πόσα δὲν ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ δασκάλου μας, γιὰ τὴ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο της! Γι' αὐτὸ, πάντα εἶχα τὴν ἐπιθυμία νὰ τὴν ἰδῶ ἀπὸ κοντά. Καὶ μιὰ μέρα μοῦ λέγει ὁ πατέρας μου:

-«Αὔριο θὰ σὲ πάρω στὴν Αἴθῆνα».

Καταλαβαίνετε τὴ χαρὰ μου. Ὅλη τὴ νύχτα σχεδὸν δὲν κοιμήθηκα. Καὶ τὸ πρωὶ σὰν ξύπνησα μοῦ φαινόταν πὼς ζοῦσα σ' ἄλλο κόσμο.

Μὲ τὸ λεωφορεῖο κατεβήκαμε στὸ Καρπενήσι, τὴν πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ καὶ κατηφορίσαμε γιὰ τὸν κάμπο τῆς Λαμίας.

Πόσες καὶ πόσες ὀμορφιὲς δὲν ἀγκάλιαζε τὸ μάτι μας στὸ φιδωτὸ δρόμο, πὸν βογῶντας κατέβαινε τ' αὐτοκίνητο. Περάσαμε τὴ Λαμία. Ἀνεβήκαμὲ στὸ Καλλιδρόμο καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο μῆκαμε στὴν εὐφορη πεδιάδα τῆς Λιβαδιάς.

Τὸ αὐτοκίνητο τρέχει τώρα μὲ περισσότερη ταχύτητα καὶ μᾶς κάνει νὰ μὴν μπορούμε ν' ἀπολαύσουμε τὸν καταπράσινο κάμπο πὸν ἀπλωνόταν δεξιὰ καὶ ἀριστερά μας.

Περάσαμε τὴ Λειβαδιά, ὕστερα τὴ Θήβα καὶ σὲ λίγο ἀνεβαίνο-
ντας τὰ ἀκρογῶλια τοῦ Κιθαιρῶνα, ἀντικρύσαμε μπροστὰ μας τὴ δοξα-
σμένη θάλασσα τῆς Σαλαμίνας.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ νὰ μπροστὰ μας ἡ Ἀθήνα, μὲ τὸ δάσος
τῶν ψηλῶν σπιτιῶν τῆς καὶ τὶς δυὸ κορῶνες τῆς στὸ βάθος, τὴν Ἀκρόπολι
καὶ τὸ Λυκαβητό.

Τί κίνησι ἦταν αὐτή! Μυρμήγκια οἱ ἄνθρωποι καὶ τ' αὐτοκίνητα
πηγαινοέρχονταν καὶ τὸ μάτι μου δὲ χόρταινε νὰ βλέπη τοὺς δρόμους, τὰ
σπίτια, τὰ μαγαζιά, τὶς ὁμορφες ἐπιγραφές καὶ τὶς πολύχρωμες βιτρίνες
μὲ τὰ φανταχτερὰ ἐκθέματά τους.

Παντοῦ βοή, παντοῦ θόρυβος, κόσμος ἀμέτρητος. Σὲ μιὰ στιγμή
τᾶχασα. Ὁ θαυμασμός μου μεταβλήθηκε σὲ φόβο.

Ποῦ ἡ ἠσυχία τοῦ χωριοῦ μου μὲ τοὺς λίγους ἀνθρώπους, ποῦ
γνωρίζονται ὅλοι ἀναμεταξύ τους; Ἐνῶ ἐδῶ τόσος κόσμος ἄγνωστος πη-
γαινοέρχεται γρήγορα, σὰν νὰ τὸν κυνηγοῦν.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ μέρες ξαναγύρισα στὸ χωριό μου, βρέθηκα σ'
ἓνα καινούργιο κόσμο. Μὲ τί ἀγάπη τὰ ξαναντίκρισα ὅλα γύρω μου, σὰν
νὰ τὰ εἶχα ἀφήσει χρόνια πολλά.

Ἦταν ὁμορφὴ ἡ Ἀθήνα; Naί. Μὰ καὶ τὸ χωριό μου εἶναι ὁμορφό-
τερο. Γιατί;

ΠΟΠΗ ΠΟΛΥΖΟΥ

Τάξις Ε' 25ο Δημοτικὸ Σχολεῖο Πειραιῶς

Κατοχή και Δημοτικὸ Σχολεῖο

Γράφει ὁ Μένιος Κουτσούκης.

Ἀν θυμάμαι καλά, ὡς μικρὸ παιδί που ἤμουν τότε, βιώναμε στο χωριό τη
δεύτερη χρονιά τῆς κατοχικῆς περιόδου (1941-44). Ὁ πόλεμος εἶχε τε-
λειώσει καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ χωριοῦ μας εἶχαν επιστρέψει ὅλοι, ἐκτός ἀπὸ
αυτοὺς που σκοτώθηκαν στο μέτωπο, ὅπως οἱ αείμνηστοι: Θωμάς Βενέ-
της, Κώστας Στ. Ζορμπαλάς καὶ Γιάννης Σπ. Πολύζος.

Αυτοὶ που ἐπέστρεψαν, ὅπως ὁ δάσκαλος Γ. Παπαδῆς, ὁ ραδιοτη-
λεγραφετῆς Δημ. Παπαδημητρίου, ὁ δικηγόρος Πάνος Παναγιωτόπου-
λος, ὁ γιατρός Ε. Πιστιόλης, ὁ Μιχάλης Φαλῆς, ὁ Δ. Κοκκάλας, ὁ Χρ.
Μαστρογεωργόπουλος κ.ά., στὶς συζητήσεις τους στα καφενεῖα ἀφηγοῦ-
νταν διάφορα πολεμικὰ περιστατικά, που μάθαιναν ὅλοι στο χωριό. Με-
ρικοὶ ἀπ' αὐτοὺς, ὅπως ὁ Π. Παναγιωτόπουλος ἀνέλαβαν καὶ μάθαιναν

στους νέους πώς να χρησιμοποιούν τα όπλα, με το σκεπτικό ότι όπου να 'ταν θα άρχιζε να οργανώνεται η Εθνική Αντίσταση.

Την εποχή εκείνη, ας ήταν Κατοχή όπως λέγαμε, βούιζε ο τόπος από τη ζωηρή κίνηση ανθρώπων και ζώων. Το χωριό ήταν γεμάτο κόσμος, γύρω στους χίλιους κατοίκους και πλέον. Δεν έμεινε σπιθαμή ακατοίκητη ή ακαλλιέργητη. Και μόνο το γεγονός ότι λειτουργούσαν στο φουλ τέσσερις υδρόμυλοι ήταν ενδεικτικό της γεωργικής παραγωγής και αγροτικής οικονομίας. Ο ένας μύλος ήταν αυτός του Γιώτα, πιο ψηλά απ' όλους τους άλλους, στο Κεφαλόβρυσο. Μετά ερχόταν ο μύλος του Παπαδογιάννη, στον οποίο αλέθαμε εμείς, δεδομένου ότι ήταν και συγγενής μας. Τρίτος, πιο κάτω, ήταν ο μύλος του Κατζιά (Χασκόπουλου). Ήταν ο πιο ωραίος και επιβλητικός μύλος, τον οποίο εγώ αποθανάτισα το 1958 με φωτογραφία μου, την οποία δημοσίευσα στο εξώφυλλο του περιοδικού μας «Μικροχωρίτικα Γράμματα» κάνοντας έκκληση τότε, η Αδελφότητά μας και η Κοινότητα να φροντίσουν να μην ερειπωθεί και εξαφανιστεί, γεγονός που δυστυχώς δεν απεφεύχθη. Μένει τουλάχιστον η φωτογραφία του στο τεύχος αρ. 49-50. Ο τέταρτος υδρόμυλος ήταν αυτός του Πέτσικα, κοντά στο παλιό ρέμα που θάφτηκε με την κατολίπηση το 1963.

Είχε αρχίσει να φθινοπωριάζει όταν άρχισε να χτυπάει το καμπανάκι του Σχολείου μας, ένα συμπαθητικό καμπανάκι, που κρεμόταν πάνω στην πρώτη κολώνα του υπόστεγου, στην είσοδο του Δημοτικού Σχολείου. Το καμπανάκι αυτό απευθυνόταν σε όλα τα παιδιά του Χωριού, στον απάνω και στον Κάτω Μαχαλά. Θυμάμαι, ώσπου να κατεβούν τα παιδιά από τον απάνω μαχαλά, εμείς μαζευτήκαμε κιόλας μπροστά στο γραφείο του Δασκάλου μας. Όταν ήλθε ο Δάσκαλος, ένας πανύψηλος, με μουστάκι, που είχε γυρίσει κι αυτός μαζί με άλλους από το μέτωπο, άρχισε να μας ρωτάει έναν, έναν να του πούμε το όνομά μας. Όταν ήλθε η σειρά μου με ρωτάει:

- *Πώς σε λένε παιδί μου; «Μένιο Κουτσούκη», του απαντώ.*
- *Αυτό δεν είναι όνομα, μου λέει, πήγαινε στη μάνα σου να σου πει πώς σε λένε...*

Τρέχω κι εγώ στη μάνα μου, όλος απορία και τη ρωτάω πως με λένε γιατί ο δάσκαλος είπε ότι δεν με λένε Μένιο.

- *Α, μου λέει, φαίνεται θέλει το κανονικό σου όνομα, που είναι Κλεομένης!*

Όταν τέλειωσε η εγγραφή μας οδήγησε στην τάξη που ήταν δίπλα απ' το γραφείο του, και που σήμερα στεγάζει την Αίθουσα Εθνικών Αγώνων του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου του Χωριού μας. Εκεί

εμένα με έβαλε να καθίσω στο τρίτο ή τέταρτο θρανίο της πρώτης σειράς και είχα δίπλα μου τον αείμνηστο Πάνο Μπακατσιά, που από τότε δεν τον ξανάδα, γιατί μετά την Κατοχή έφυγε με την οικογένειά του για την Αμερική, όπου έφυγε απ' τη ζωή στη δεκαετία του '70.

Για να σας δώσω μια πρώτη εικόνα της τάξης, πρέπει να πω ότι στην ίδια αίθουσα ήμασταν τα παιδιά όλων των τάξεων. Από τη δική μας τάξη θυμάμαι τον Ανδρέα Πλάκα του Παντελή, που σηκώθηκε κάποια στιγμή να φύγει και του λέει ο Δάσκαλος:

- «Που πας;»
- «Με κόφτει», απαντάει ο Ανδρέας.
- «Κόφτο κι εσύ», του λέει ο Δάσκαλος.
- «Εσύ με κοροϊδεύεις κι εγώ θα πάω να τα πω του πατέρα μου.»

Όταν πάλι μας μάθαινε αριθμητική, ζήτησε από μια συμμαθήτριά μας, τη Μαριάνθη Κατσιγιάννη, να μετρήσει ως το 20. Αυτή μετά το δέκα άρχισε να λέει: «Δέκα ένα, δέκα δύο ...» με το Δάσκαλο να τη διορθώνει με το σωστό «έντεκα, δώδεκα...».

Εμένα ο Δάσκαλος μ' έβλεπε να κοιτάζω συνέχεια έξω από το παράθυρο, αγναντεύοντας το σπίτι μας που ήταν ακριβώς απέναντι και παρακολουθώντας τη μάνα μου που ανεβοκατέβαινε στον κήπο, γι' αυτό όταν ήθελε να ρωτήσει κάτι έλεγε:

- «Του Κουτσούκη καρφί δεν του καίγεται...»

Θυμάμαι, τον Χειμώνα εκείνης της χρονιάς, Φεβρουάριος του 1942, πέθανε η γυναίκα του Δασκάλου μας, κι εγώ αγνάντευα απ' το παράθυρο του σπιτιού μου την ώρα που την πήγαιναν στο Νεκροταφείο, που, δυστυχώς, τότε ήταν δίπλα από το σπίτι μας, εκεί όπου σήμερα είναι η Παιδική Χαρά.

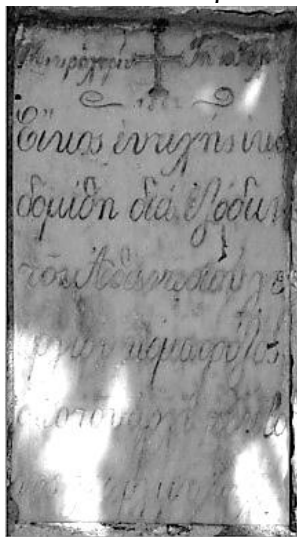
Τον Οκτώβριο της χρονιάς εκείνης, οι Ιταλοί σε μια αιφνιδιαστική τους αποστολή στο χωριό μας, βρήκαν όλους τους άνδρες του χωριού στο Χάνι, τους μάζεψαν από τα καφενεία και τους πήγαν στις αίθουσες του Δημοτικού Σχολείου. Μετά από σύντομη ανάκριση, τους φόρτωσαν σε δύο καμιόνια και τους πήγαν στο Γαύρο κι από κει στις Φυλακές Λαμίας. Τότε το χωριό μας ορφάνεψε από Παπά, Δάσκαλο, Γιατρό και άλλους έγκριτους Μικροχωρίτες. Ανάμεσά τους κι ο νεότερος όλων, ο Γιαννάκης Κομπορόζος, που προοριζόταν για τη Σχολή Ευελπίδων. Ο μόνος που δεν επέστρεψε ποτέ. Τον εκτέλεσαν στα Καστέλλια Δωρίδος μετά την ανατίναξη της Γέφυρας του Γοργοποτάμου. Έτσι από τότε, δυστυχώς, ξεκίνησαν και οι μαύρες μέρες του χωριού, που θα καταγράψει η ιστορία.

Οικία Κομπορόζου: ένα μοναδικό κτίριο κατοικίας στο Μικρό Χωριό

Γράφει η Μαρία Παπαϊωάννου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, MSc πολεοδόμος, Έφορος του Συλλόγου Καρπενησιωτών Αθήνας.

Το παρόν άρθρο αφιερώνεται στον αείμνηστο Γιώργο Γιαννίτσαρη, εξαιρετικό αρχιτέκτονα και αγαπημένο φίλο, που κοντά του έμαθα πολλά για τον τρόπο αποτύπωσης παραδοσιακών κτιρίων στην Ευρυτανία.

Το 1997 και στα πλαίσια του μαθήματος «Ανάλυση και μελέτη ιστορικών κτιρίων και συνόλων» της Αρχιτεκτονικής σχολής του ΕΜΠ, στο οποίο φοιτούσα, έκανα αποτύπωση αρκετών σημαντικών κτιρίων τον οικισμό του Παλιού Μικρού Χωριού.

1. Κτητορική επιγραφή οικίας Κομπορόζου.
(Φωτογραφία: Μαρία Παπαϊωάννου)

που θεωρεί τον εαυτό του αρχιτέκτονα και έτσι το γράφει στην κτητορική επιγραφή.

Θα σταθώ στο σημαντικότερο από αυτά, την οικία Κομπορόζου που βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού και χρονολογείται από το 19^ο αιώνα και συγκεκριμένα, από το 1896, όπως αναφέρεται και στη μαρμάρινη ανάγλυφη κτητορική επιγραφή που είναι εντοιχισμένη στο κτίριο.

Για την κατασκευή του κτιρίου σημαντικές πληροφορίες προκύπτουν από το περιεχόμενο της κτητορικής επιγραφής, στην οποία αναγράφεται ο χρόνος κατασκευής, 10 Ιουλίου 1862. Αναγράφεται επίσης το όνομα του ιδιοκτήτη: Αθανάσιος Γεωργίου Κομπορόζος, όπως και το όνομα του πρωτομάστορα: Γεώργιος Κουλής,

Μικρό Χωριό + Τη 10 Ιουλίου
1 8 6 2

Είκοσ ευτυχής ικο
δομίθη διά εξόδων
του Αθανασίου γε
ωργίου κομπορόζου
απο του αρχιτέκτο
νος γεωργίου κουλή

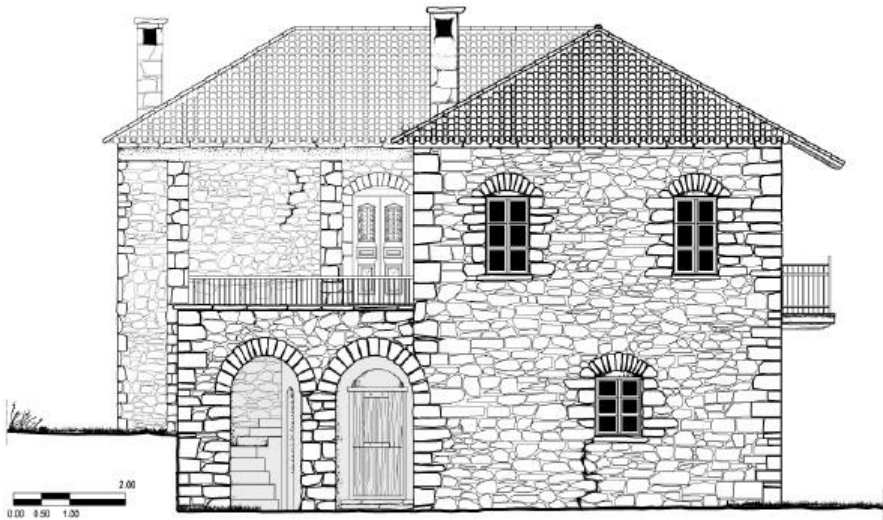
2. Περιεχόμενο κτητορικής επιγραφής οικίας Κομπορόζου.

Το δισύλλαβο επώνυμο του πρωτομάστορα, παραπέμπει σε όνομα από την Ήπειρο, πράγμα καθόλου ασυνήθιστο, μιας και τα αρχοντικά της εποχής και στην Ευρυτανία κατασκευάζονταν από συνεργεία Ηπειρωτών μαστόρων.

Η οικία Κομπορόζου είναι κτίριο με σχήμα σχήμα Γ, που αποτελείται από ισόγειο και όροφο, τα οποία είναι αυτόνομα και συνδέονται με εξωτερική λίθινη σκάλα.

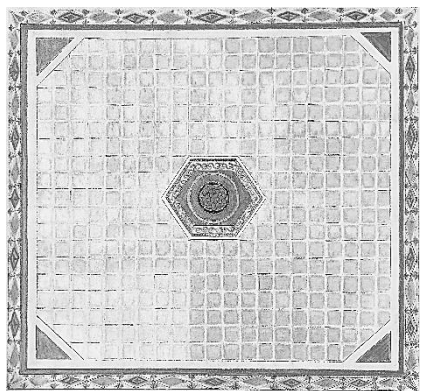
Ιδιαίτερα ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του κτιρίου είναι το λιακωτό, ο «λιακός» όπως τον έλεγε η αείμνηστη κυρία Ζωή Κομπορόζου που μαζί με το σύζυγό της Νίκο, μου έδωσαν με τεράστια προθυμία, όσες πληροφορίες χρειάστηκα κατά τη διάρκεια της αποτύπωσης του κτιρίου.

Το λιακωτό που βρίσκεται στο επίπεδο του ορόφου, στη νότια πλευρά του κτιρίου, καλύπτεται από κληματαριά και στηρίζεται σε θόλους, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ένα ημιυπαίθριο χώρο στο ισόγειο.

3. Νότια όψη της οικίας Κομπορόζου. Στην αριστερή πλευρά του κτιρίου φαίνεται το λιακωτό και οι θόλοι που το στηρίζουν στο επίπεδο του ισογείου. (Σχέδιο: Μαρία Παπαϊωάννου)

Στο εσωτερικό της οικίας, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ξύλινη ζωγραφιστή οροφή στο «καλό» δωμάτιο του σπιτιού.

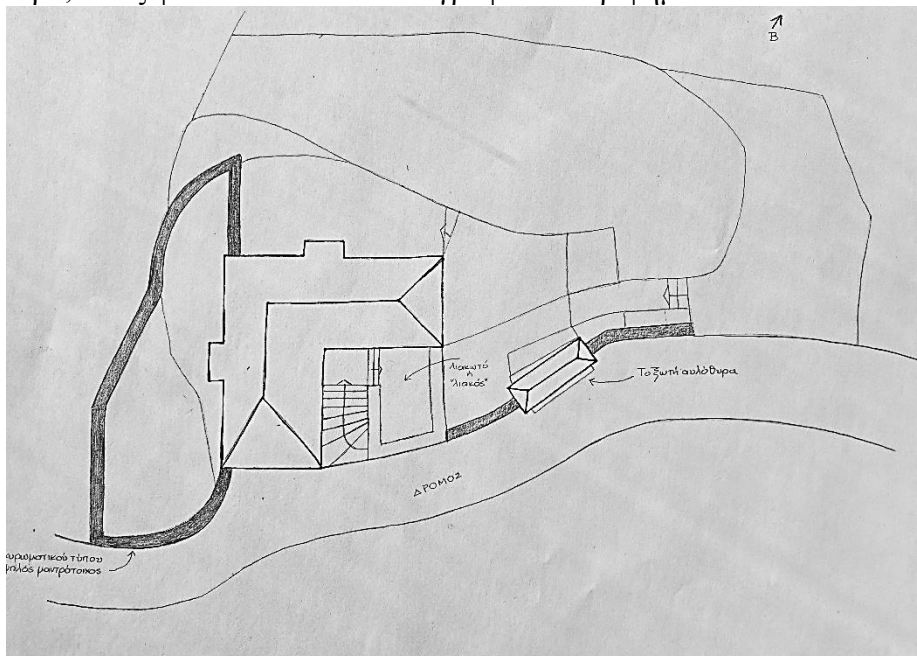
4. Η ξύλινη οροφή στο «καλό» δωμάτιο της οικίας Κομπορόζου. (Σχέδιο: Μαρία Παπαϊωάννου)

Η ξύλινη οροφή αποτελείται από κεντρικό ρόδακα σε κόκκινο χρώμα, που στη συνέχεια το σχήμα του γίνεται εξάγωνο. Ο κεντρικός ρόδακας περιβάλλεται από ένα γεωμετρικό κάναβο με ισομεγέθη τετράγωνα γαλάζιου χρώματος. Περιμετρικά φέρει πολύχρωμη ζωγραφιστή ταινία με χαρακτηριστικά κόκκινα και πορτοκαλί ρομβοειδή σχήματα.

Η συγκεκριμένη ξύλινη οροφή είναι από τις ελάχιστες που υπήρχαν στην Ευρυτανία και οπωσδήποτε μία από τις τελευταίες, εάν όχι η τελευταία που διασώζεται σε τόσο καλή κατάσταση.

Η συγκεκριμένη ξύλινη οροφή είναι από τις ελάχιστες που υπήρχαν στην Ευρυτανία και οπωσδήποτε μία από τις τελευταίες, εάν όχι η τελευταία που διασώζεται σε τόσο καλή κατάσταση.

Η οικία περιβάλλεται από χαρακτηριστικό ψηλό μαντρότοιχο, οχρωματικού τύπου και η είσοδος στην αυλή γίνεται από τοξωτή αυλόθυρα, όπως φαίνεται και στο τοπογραφικό σκαρίφημα που ακολουθεί.

5. Τοπογραφικό σκαρίφημα της οικίας Κομπορόζου. Φαίνονται ο ψηλός οχρωματικού τύπου μαντρότοιχος, και η τοξωτή αυλόθυρα, όπως επίσης και ο «λιακός», το λιακωτό στη νότια πλευρά της. (Σχέδιο: Μαρία Παπαϊωάννου)

Ο οχυρωματικός χαρακτήρας του περιβόλου της οικίας δικαιολογείται απολύτως από την εποχή της κατασκευής, τέλη 19^{ου} αιώνα, καθώς η δράση των ληστών στην περιοχή ήταν συνεχής. Η ληστεία τότε υπήρξε ιδιαίτερα διαδεδομένη στην περιοχή της Ευρυτανίας, και όχι μόνο. Υπάρχει καταγεγραμμένη μαρτυρία στο άρθρο «Κομποροζαίοι του Μικρού Χωριού»² για απαγωγή με στόχο την απαίτηση λύτρων για την απελευθέρωση του απαχθέντος. Συνεπώς, εάν λάβουμε υπόψη και το χρόνο κατασκευής της οικίας, υπήρχε ανάγκη προστασίας των κατοίκων από ανάλογες πιθανές ενέργειες εις βάρος τους. Σημαντικό ρόλο επίσης στον οχυρωματικό χαρακτήρα του περιβόλου βεβαίως έπαιξε και η θέση της οικίας στο άκρο του οικισμού.

Κλείνοντας, είναι απαραίτητο να τονίσουμε ότι η οικία Κομπορόζου αποτελεί ένα σημαντικό τεκμήριο της ιστορίας του Παλιού Μικρού Χωριού και επιβάλλεται η προστασία της με όλους τους δυνατούς τρόπους.

ΠΗΓΕΣ

1. Γιαννίτσαρης, Γ. : «Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Ευρυτανίας», Διδακτορική διατριβή, Αθήνα, 2000.
2. Μαραγιάννης, Κώστας: «Κομποροζαίοι του Μικρού Χωριού, ρίζα και καταγωγή τους». Περιοδικό Μικροχωρίτικα γράμματα, Τεύχος 96, 2014.

Αν ψήφιζαν τα έλατα...

Αναδημοσίευση άρθρου του κ. Χρήστου Γιαννακόπουλου, που πρωτοδημοσιεύθηκε ως κύριο άρθρο του τεύχους 185 του περιοδικού «Χωριάτικοι Αντίλαλοι», το οποίο αποτελεί έκδοση του Συλλόγου Ευρυτάνων «Καλλιακούδα». Ευχαριστούμε τον συγγραφέα για την ευγενική παραχώρηση της άδειας αναδημοσίευσης του κειμένου.

Χωριό μου είναι τα Ψιανά Ευρυτανίας. Ένα μεγάλο σε έκταση και ιστορία χωριό αλλά μικρό σε πληθυσμό. Σχεδόν ακατοίκητο τον περισσότερο χρόνο. Η μοίρα του, κοινή με πολλά χωριά της Ευρυτανίας. Έρημος τόπος. Ξεχασμένα από την Πολιτεία τότε που έπρεπε να στηριχθεί η ζωή σ' αυτά, ξεχασμένα και τώρα για να μη διευκολυνθούν αυτοί που θέλουν να επιστρέψουν έστω περιστασιακά.

Τα Ψιανά είναι στο τέλος της αλφαβήτας γι' αυτό το ξεχνούν, λέγανε στο χωριό μου για να διασκεδάσουν την αδιαφορία της Πολιτείας. Θυμάμαι τον πατέρα μου που ρώταγε το Νομάρχη ως πρόεδρος της

κοινότητας «κύριε Νομάρχα πάλι δεν έφτασαν οι πιστώσεις μέχρι το γράμμα Ψ» βλέποντας ότι το χωριό του έμεινε για μία ακόμη χρονιά έξω από την κατανομή των πιστώσεων για έργα. Αγναντεύω το χωριό μου από την Αγία Παρασκευή και σκέπτομαι την προοπτική αυτού του τόπου. Υπάρχει περίπτωση να καλλιεργηθούν πάλι τα χωράφια; Να τα σπείρουν, να τα θερίσουν, να γεμίσουν τα βουνά κοπάδια; Προφανώς όχι, για τουλάχιστον τις αμέσως επόμενες γενεές. Για το μέλλον δεν γνωρίζουμε. Το χωριό μας κατοικείται πριν 3000 χρόνια τουλάχιστον, όπως μας «πληροφορεί» το αρχαίο κτίσμα που υπάρχει, δυστυχώς ανεξερευνητο ακόμα. Η ιστορία όμως «κύκλους κάνει». Δε μπορώ να φανταστώ όμως τη νέα γενιά να πηγαίνει στο χωριό, να ανασυστήσει τις πεσμένες πεζούλες και να καλλιεργεί με το αλέτρι και το τσαπί προσπαθώντας να ζήσει από την παραγωγή των χωραφιών, ή να φυλάει κοπάδια στην Καλιακούδα. Έχουν φροντίσει ήδη να ερημώσουν τα βουνά από κοπάδια και να γεμίσουν λύκους. Έρημα τώρα μπορούν να τα γεμίσουν και με ανεμογεννήτριες.

Δεν θα γυρίσουν οι νέοι. Άλλωστε η τελευταία γενιά που εγκατέλειψε το χωριό έχει ακόμη νωπούς τους λόγους αυτής της φυγής. Φύγαμε από το χωριό να ζήσουμε καλύτερα. Λίγος και δύσκολα καλλιεργήσιμος ο τόπος μας, αφού η πολιτεία δεν έκανε τα απαραίτητα έργα, δεν μπορούσε να θρέψει τους κατοίκους του. Η εξάπλωση δε του λύκου ανάγκασε αυτούς που είχαν και λίγα ζώα να μην τα τρέφουν πια, αλλά και τους κτηνοτρόφους να αλλάξουν επάγγελμα και να φύγουν από το χωριό. Επίσης, η πρόοδος της κοινωνίας συνέπεια της τεχνολογίας, δεν μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστους τους χωριανούς. Όταν στη δεκαετία του '60 έκλεισε το δημοτικό μας σχολείο, με οκτώ μαθητές, και βρεθήκαμε σε άλλα χωριά να συνεχίσουμε τα «γράμματα», μάθαμε τι είναι το ηλεκτρικό ρεύμα, και σκεφτήκαμε γιατί δεν έχει και το χωριό μας; Γιατί εμείς πρέπει να πηγαίνουμε με τα πόδια φορτωμένοι και να μην έχουμε αυτοκινητόδρομο, γιατί χωρίς τηλέφωνο, χωρίς τηλεόραση, γιατί, γιατί, γιατί, για τόσα άλλα πράγματα. Προοπτική να ασχοληθεί η Πολιτεία με τα προβλήματά μας δεν υπήρχε. Έτσι, η εγκατάλειψη του χωριού ήταν η μόνη οδός να ζήσουμε καλύτερα. Τίθεται όμως ένα ερώτημα. Γιατί και τα χωριά που είχαν αυτές τις υποδομές τότε, ερήμωσαν και αυτά; Μα γιατί ερήμωσαν τα διπλανά χωριά τους που τα στήριζαν.

Φύγαμε από το χωριό μας αλλά δεν το ξεχάσαμε. Φέτος στο πανηγύρι στα Ψιανά βροντοφωνάξαμε το μήνυμα, είμαστε εδώ! Θέλουμε να πηγαίνουμε στο χωριό μας, αλλά πως;

Ο δρόμος χωματόδρομος, έχει τα χάλια του. Τριάντα χιλιόμετρα περίπου το πήγαινε-έλα στο χωριό. Αν έχεις ένα συνηθισμένο ΙΧ αυτοκίνητο, πρέπει να έχεις δύο ρεζέρβες μαζί σου να είσαι σίγουρος ότι θα γυρίσεις πάλι χωρίς ταλαιπωρία στη μόνιμη κατοικία σου. Τότε, γιατί δεν έχουμε 4Χ4 αυτοκίνητο, θα πει κάποιος. Όταν για τριακόσιες τουλάχιστον ημέρες το χρόνο χρησιμοποιούμε το αυτοκίνητο στη πόλη να πηγαίνουμε στη δουλειά μας και τις οικογενειακές μας υποχρεώσεις, πρέπει να έχουμε αυτοκίνητο ειδικής διαδρομής; Λύση θα ήταν αν οι μισθοί και οι συντάξεις δεν ήταν όπως είναι... Για τον ίδιο λόγο και τα παιδιά μας με τα παιδιά τους.

Και έστω ότι πήγαμε στο χωριό. Ποιος θα τολμήσει να πηγαίνει έρχεται στο Καρπενήσι και στα γειτονικά χωριά να δει φίλους, συγγενείς, να διασκεδάσει και γενικά να συμμετέχει στα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής μας; Η έξοδος από το χωριό επιτρέπεται μόνο για να καλύψουμε κάποια ανάγκη. Με τέτοιες συνθήκες θα προγραμματίσει η νέα γενιά διακοπές στο χωριό; Ακόμα και το Πανταβρέχει που είναι δίπλα μας, είναι δύσκολα προσπελάσιμο από το χωριό μας. Για λίγες εκατοντάδες μέτρα δρόμου δεν έχει ολοκληρωθεί η διάνοιξη του δρόμου Ψιανά-Καστανούλα για να μπορούμε να κατεβαίνουμε στον Κρικελλοπόταμο, έστω με τα πόδια, και ολοπόταμα να διασχίζουμε όλο το φαράγγι μέχρι το Πανταβρέχει με την απερίγραπτη ομορφιά του, αλλά και τον Κάκαβο, όπου περνάς με το νερό μέχρι το «λαιμό». Επίσης, σε λίγη ώρα και λίγα χιλιόμετρα θα συναντούσαμε τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο Καστανούλα-Δομνίστα. Τώρα, κινδυνεύουμε και σε περίπτωση πυρκαγιάς, αφού ο υπάρχων δρόμος τερματίζει στο χωριό και δεν θα μπορούμε να φύγουμε.

Γιατί όμως δεν γίνεται ο δρόμος για το χωριό μας με άσφαλτο και δεν ολοκληρώνεται η διάνοιξη Ψιανά-Καστανούλα; Γιατί, όπως κάθε έργο για να γίνει, χρειάζεται πιστώσεις, τις οποίες η πολιτεία δεν είναι διατεθειμένη να δώσει για τα Ψιανά. Ο λόγος διαχρονικός, αυτός που ισχύει από σύστασης του νεοελληνικού κράτους. **Οι ψήφοι.** Είμαστε λίγοι και τα χρήματα δίνονται στους πολλούς. Το χωριό μας περιβάλλεται από ελατοδάση. Χιλιάδες τα έλατα που μας περιβάλλουν. Αν οι ψήφοι μας ήταν όσα και τα έλατα, πιστεύει κάποιος ότι στο χωριό μας ακόμα θα είχαμε χωματόδρομο; Άσχετα αν οι κάτοικοι ήταν αυτοί οι λίγοι που είμαστε, αρκεί οι ψήφοι να ήταν χιλιάδες. Όχι μόνο για τα Ψιανά, αλλά για όλα τα χωριά της Ευρυτανίας. Αν είχαν φωνή τα έλατα, εδώ και χρόνια θα είχε ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος για το Πανταβρέχει, για τα Λακκώματα, τα Δολιανά και για όλα τα ξεχασμένα χωριά. Αν μιλούσαν τα έλατα

της Καλιακούδας, η γιορτή για τη μάχη της θα είχε γίνει δια νόμου επίσημη τοπική εορτή, όπως αποφάσισε το δημοτικό συμβούλιο του δήμου μας.

Αν ψήφιζαν τα έλατα....

Χρήστος Γιαννακόπουλος
xrgian.blogspot.com

Για τον Άλκη Κεραμίδα

Γράφει η Κατερίνα (Κάκια) Κεράνη-Παπαβασιλείου.

Εάν ένας καλλιτέχνης δεν είχε έρθει με την οικογένειά του στο Μικρό Χωριό το 1957 για να ζωγραφίσει το όμορφο τοπίο του, εγώ και η αδερφή μου δεν θα υπήρχαμε. Όταν έφτασαν στο χωριό μας έψαχναν κάπου να μείνουν και ενημερώθηκαν ότι η γιαγιά μου, η Μαρία Κεράνη, είχε διαθέσιμα δωμάτια, εφόσον οι δύο γιοι της, Νίκος και Παναγιώτης, κατοικούσαν στον Πειραιά και η κόρη της Ισμήνη είχε μεταναστεύσει στις ΗΠΑ.

Εκείνος ο καλλιτέχνης, ο Άλκης Κεραμίδας, ήταν παντρεμένος με την Ιουλία, ξαδέρφη της μητέρας μου Όλγας από το Αλιβέρι Ευβοίας, που ήταν ανύπαντρη και επίσης κατοικούσε στον Πειραιά. Έτσι η γιαγιά μου αποφάσισε ότι η Όλγα έπρεπε να συναντήσει έναν από τους γιους της. Ο πατέρας μου ο Παναγιώτης, όντας ο πιο τολμηρός, αποφάσισε ότι ήθελε να τη γνωρίσει και το 1958 παντρεύτηκαν.

Ο Άλκης Κεραμίδας συνοδεύει την Όλγα Κεράνη στο γάμο της.

Επειδή η μητέρα μου είχε χάσει και τους δύο γονείς της σε νεαρή ηλικία, ήταν ο Άλκης Κεραμίδας που τη συνόδευσε στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας στον Πειραιά και την παρέδωσε στον πατέρα μου. Ο Άλκης Κεραμίδας τους χάρισε μια ζωγραφιά της εισόδου του χωριού μας όπου βρισκόταν το πατρικό μας σπίτι μέχρι την καταστροφή του στην κατολίστηση. Βρήκα μια παλιά φωτογραφία από την οποία μπορεί να είναι εμπνευσμένη ο πίνακας.

Λίγα χρόνια αργότερα, όταν ο αδερφός του πατέρα μου, Νίκος Κεράνης, παντρεύτηκε την Αρετή Πριγκηφίλη από το Μεγάλο Χωριό, οι γονείς μου τους έκαναν δώρο έναν παρόμοιο πίνακα του Άλκη Κεραμίδα.

Αριστερά: Πίνακας του Άλκη Κεραμίδα, δώρο προς τους Παναγιώτη και Όλγα Κεράνη. Δεξιά: Παλιά φωτογραφία της εισόδου του Μικρού Χωριού.

Ως παιδί, θυμάμαι με νοσταλγία να επισκέπτομαι τον θείο Άλκη και τη θεία Ιουλία στο σπίτι τους στο Παλαιό Φάληρο και να περιεργάζομαι το ατελιέ του. Μετά που μεταναστεύσαμε στις ΗΠΑ το 1968, τους επισκεπτόμασταν όποτε βρισκόμασταν στην Ελλάδα.

Η κόρη τους, η Βίκυ (Βασιλική) Κεραμίδα, είναι πετυχημένη επιστήμονας και επιχειρηματίας στις ΗΠΑ και έχει ιδρύσει εκεί το Μουσείο Άλκη Κεραμίδα (www.keramidamuseum.org/about).

Το 2008, η μητέρα μου –χήρα πια– είχε έρθει στην Κύπρο να ζήσει το υπόλοιπο της ζωής της με την οικογένεια μου και να χαρεί τα εγγόνια της. Σε μια επώνυμη δημοπρασία τέχνης αγόρασα ένα πίνακα του Άλκη Κεραμίδα (βλ. διπλανή εικόνα) για να της κάνω έκπληξη που τελικά ήταν διπλή, επειδή το έργο εικόνιζε το σπίτι της θείας της στην Χαλκίδα όπως το θυμόταν στα νιάτα της!

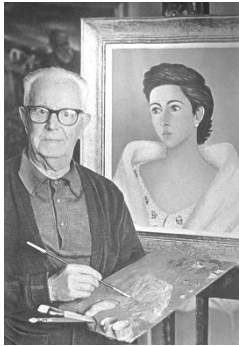

*

Ο Άλκης Κεραμίδας γεννήθηκε στην Υπάτη Φθιώτιδας το 1905 και πέθανε το 1980 από ανακοπή καρδιάς στο αγαπημένο του εξοχικό στη Σαρωνίδα Αττικής. Παρόλο που η οικογένεια του δεν στήριξε την απόφαση του, σπούδασε ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με δάσκαλους τους Γ. Ιακωβίδη, Θ. Θωμόπουλο, Ν. Λύτρα και Κ. Παρθένη.

Τα πρώτα του χρόνια ως καλλιτέχνης ήταν δύσκολα κάτω από τις οικονομικές και πολιτικές κρίσεις της Ευρώπης πριν από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά ήταν επίσης μια εξαιρετικά ανταποδοτική περίοδος για αυτόν καλλιτεχνικά. Οι πιο γνωστοί κριτικοί της εποχής, από μεγάλες εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά, έγραψαν διθυραμβικές

κριτικές για τους λυρικούς πίνακές του, τη φωτεινότητά του και την αδιαμφισβήτητη ταυτότητά του ως καλλιτέχνη.

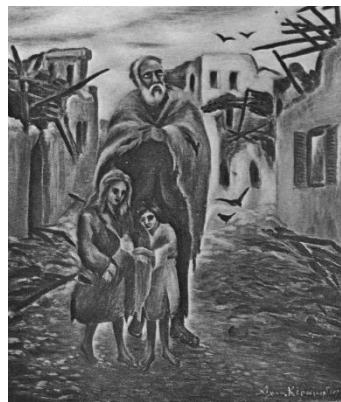

Ο Άλκης Κεραμίδας στο ατελιέ του.

Πιο πρόσφατα έγραψαν: «Ο Κεραμίδας ήταν ένας από τους λίγους καλλιτέχνες της εποχής του που απεικόνισε τον ανθρώπινο πόνο κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Με ήσυχες και στοιχειωμένες εικονογραφήσεις, αποτύπωνε την ανθρώπινη κατάσταση σε εικόνες που ξεπερνούν την άμεση αγωνία του ελληνικού λαού και αντ' αυτού γίνονται μαρτυρία για όλα τα ανθρώπινα δεινά σε περιόδους πολέμου. Τα έργα του δεν στερούνται εκφραστικής δύναμης, συνθετικών αρετών και προσωπικού ύφους και διακρίνονται για την ειλικρίνεια των προθέσεων του, τη δροσερότητα και την απλότητά τους.»

Οι πίνακες ζωγραφικής του βρίσκονται σήμερα σε δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές τέχνης στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Εκτός από τους πίνακές του, η δουλειά του περιλάμβανε σκηνικά θέατρο, σχέδια υφασμάτων, εικονογράφιση βιβλίων και αγγεία.

Στη ζωή του ο Άλκης Κεραμίδας πήρε μέρος σε δεκάδες ατομικές και ομαδικές εκθέσεις. Μεταθανάτια, το 1987, πραγματοποιήθηκε μια πολύ επιτυχημένη αναδρομική παράσταση με μεγάλη συμμετοχή, όπου αρκετοί κριτικοί τέχνης υψηλού προφίλ έγραψαν λαμπερές κριτικές για το έργο του.

Μερικά έργα του Άλκη Κεραμίδα.

Έρχεται ο... καλαντζής!

*Κείμενο που μας έστειλε ο «Ευρυτάνας Ιχνηλάτης».
Γράφει ο Σεραφείμ Τσιουγκρής.*

Αργούσε να ξημερώσει μα ο μπάρμπα-Μάρκος «ο καλαντζής» ήταν έτοιμος ώρα τώρα για να ξεκινήσει άλλη μια μακρινή πορεία σε κάποιο από τα χωριά της Ευρυτανίας.

Είχε ετοιμάσει αποβραδís τα εργαλεία της δουλειάς του, βάζοντας τα σ' ένα τσουβάλι φτιαγμένο από σπάρτα (φυτό που φύεται άφθονο στην περιοχή με δυνατή μυρουδιά και κίτρινα φύλλα). Κασσίτερος, καλάι, σπίρτο (οξύ) και φύλλα χαλκού ήταν τα υλικά που χρησιμοποιούσε για να κάνει έργο την τέχνη που έμαθε από μικρό παιδί.

Με καταγωγή από ένα μικρό χωριό της Θεσπρωτίας στα σύνορα με την Αλβανία, την Πόβλα, και κατοπινά παντρεμένος στην Ευρυτανία, έμαθε την τέχνη του «καλαντζή», ή του «γανωματή» όπως αλλιώς λεγόταν τότε, από ανθρώπους που την διδάχτηκαν από γενιά σε γενιά. Η Ήπειρος, πέρα από τους μάστορες που σμίλευαν την πέτρα φτιάχνοντας μοναδικής ομορφιάς κτήρια, φημίζονταν επίσης για τους καλαντζήδες.

Μια τέχνη που στις μέρες μας τείνει να εκλείψει αν δεν έχει εκλείψει ήδη... Την δεκαετία του '50-'60, μα και πολύ αργότερα, όλα τα μαγειρικά σκεύη ήταν φτιαγμένα από χαλκό. Κατσαρόλες, ταψιά, καζάνια, ακόμη και ρακοκάζανα! Με αυτά ασχολούνταν μια ζωή ο μπάρμπα Μάρκος (ο οποίος, εδώ πρέπει να το αναφέρω, ήταν παππούς μου από το σόι της μητέρας μου, που ήταν βέρα Ευρυτανίσσα).

Φορτώθηκε λοιπόν το σπαρτίσιο τσουβάλι, αφού πρώτα τελείωσε το τρίτο φλιτζάνι καφέ ελληνικό κάνοντας και σχεδόν μισό πακέτο τσιγάρα σέρτικα, και κίνησε αργά-αργά. Περπατούσε ώρες, ατέλειωτες και μοναχικές, μέσα από βουνά και λαγκάδια για να φτάσει στο χωριό που για δυο βδομάδες θα τον φιλοξενούσε. Μεγάλο χωριό, πολλά τα «κακκάβια» (σκεύη).

Τα πιτσιρίκια που έτυχε να παίζουν εκείνη την ώρα στην είσοδο του χωριού άρχισαν να φωνάζουν: «έρχεται ο καλαντζής, έρχεται ο καλαντζής», δίνοντας έτσι πρώτη ενημέρωση στους μεγαλύτερους για την άφιξή του. Κατευθύνθηκε σε μια γωνιά του κεντρικού δρόμου όπου υπήρχε ένα μικρό οίκημα που το χρησιμοποιούσε ως εργαστήριο όπως επίσης και για να κοιμάται τα βράδια έχοντας στην διάθεση του ένα μικρό κρεβάτι που φάνταζε βασιλικό μετά από τόσες ώρες σκληρής δουλειάς.

Στο «εργαστήρι» υπήρχε ένα μικρό αμόνι-φουσερό, διάφορα άδεια ξύλινα ράφια, καθώς και τσουβάλια με κάρβουνα.

Ακούμπησε σε μια άκρη το τσουβάλι με τα υλικά και τα εργαλεία, έκανε ένα τσιγάρο και ξεκίνησε για το μοναδικό καφενείο του χωριού. Μπήκε μέσα... Όλοι τον καλοδέχτηκαν, τόσα χρόνια άλλωστε που δούλευε σ' όλα τα χωριά της Ευρυτανίας γνώριζε κόσμο και κοσμάκη! Μάλιστα δυο τρεις από τους θαμώνες σηκώθηκαν από τα τραπέζια τους και πήγαν στο δικό του. Η βραδιά προβλέπονταν ενδιαφέρουσα με καλό μεζέ και άφθονο αλκοόλ. Λάτρης του ο μπάρμπα-Μάρκος του 'δινε και καταλάβαινε όποτε είχε χρόνο, κι αν υπήρχε και παρέα όπως καλή ώρα, ήτανε σίγουρο πως θα 'ρχνε και τις στροφές του χορεύοντας μοναδικό ζεϊμπέκικο, βαρύ κι αντρίκειο.

Με το ξημέρωμα, άρχισαν να έρχονται οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού φέρνοντας ο καθένας κάποιο καταραολικό για «γάνωμα». Το γάνωμα ήταν η κύρια ασχολία του μπάρμπα-Μάρκου, αφού έτσι κι αλλιώς δεν υπήρχαν χρήματα ώστε να φτιάξουν οι φτωχοί καινούργια σκεύη. Προσπαθούσαν κατ' αυτό τον τρόπο να τα κρατήσουν όσο πιο πολύ γινόταν. Θυμάμαι που μου έλεγε ο παππούς μου ότι πολλές φορές δεν του έδιναν χρήματα αλλά διάφορα τρόφιμα που τα έπαιρνε ευχαρίστως για να ταΐσει κι εκείνος τη δική του οικογένεια. Τυριά, κρέας και κάποιες φορές λίγο λάδι.

Αναβε τότες το φουσερό βάζοντας άφθονα κάρβουνα και μ' αυτά τροφοδοτούσε με αέρα το μικρό λάκκο ανεβάζοντας τη θερμοκρασία στα επιθυμητά ύψη. Στη συνέχεια, έπαιρνε το σκεύος, το έπλενε αρκετή ώρα με το οξύ (το σπίρτο που προανέφερα) καθαρίζοντάς το με μια τσιμπίδα και ένα είδος βαμβακιού. Τη μυρωδιά του τη θυμήθηκα πολλά χρόνια αργότερα σε... μια πορεία διαμαρτυρίας όπου μας τιμήσανε με κάμποσα δακρυγόνα οι φρουροί της έννομης τάξης! Πόσο βλαβερό ήταν για την υγεία αυτό το πράγμα! Τώρα καταλαβαίνω γιατί με έβγαζε έξω ο παππούς μου όταν έκανε αυτές τις πλύσεις. Συνέχιζε αφήνοντας το σκεύος πάνω στην φωτιά μέχρι που ο χαλκός κοκκίνιζε από τη θερμότητα. Εκείνη την στιγμή έβαζε το καλάι μέσα και με κυκλικές κινήσεις έδινε ένα ομοιόμορφο χρώμα λευκό που κόλλαγε επάνω και μετά από ώρα κρύωνε και έτσι ήταν έτοιμο για χρήση, ύστερα βέβαια από ένα καλό πλύσιμο.

Όσο για τη διαδικασία δημιουργίας ενός καινούργιου σκεύους, αυτή ήταν αφάνταστα δύσκολη. Τα φύλλα του χαλκού όπως και όλα τα απαραίτητα υλικά τα προμηθευόταν από κάποιο μαγαζί της Θεσσαλονίκης, πηγαίνοντας ο ίδιος ως εκεί να τα πάρει, με ό,τι σήμαινε την εποχή

εκείνη ένα τέτοιο μακρύ ταξίδι. Έχοντας τότε στη διάθεσή του το χαλκό, τον έκοβε μ' ένα τεράστιο ψαλίδι στο σχέδιο που ήθελε. Τα καρφιά που χρησιμοποιούσε, για να δένει το ένα φύλλο με το άλλο, ήταν κι αυτά από χαλκό και τα 'φτιαχνε ο ίδιος! Όλο το κατασκευάσμα ήταν εξ ολοκλήρου χειροποίητο! Με τον κασσίτερο και το καλά ταίριαζε τα κομμάτια μεταξύ τους, τα κολλούσε και έφτιαχνε ότι σχέδιο ήθελε ο πελάτης. Και πιστέψτε με, δημιουργούσε σχέδια απaráμιλλης ομορφιάς, σωστά κομποτεχνήματα, που κάμποσα απ' αυτά στολίζουν μέχρι και σήμερα ακόμη, κάμποσα χωριατόσπιτα, φέρνοντας στο νου αλλοτινούς καιρούς που η δουλειά κι ο μόχθος ήταν και τέχνη. Να τονίσω εδώ ότι μεγάλη πέραση είχαν τα ρακοκάζανα, που έβγαζαν το τσίπουρο στα χωριά. Τα φαγητά, το τσίπουρο, όλα ήταν απίστευτα νόστιμα όταν χρησιμοποιούνταν αυτά τα σκεύη. Κάποιοι αναγνώστες που δοκίμασαν καταλαβαίνουν τι εννοώ.

Διαβάζοντας κανείς τούτο το κείμενο ίσως να νομίζει ότι αυτή η δουλειά ήταν απλή, κάθε άλλο όμως... Τα ροζιασμένα χέρια του μπάρμπα-Μάρκου ήταν μαύρα από τις καρβούνες και τη χρήση όλων αυτών των χημικών, άσε δε που παντού είχε καψίματα. Θυμάμαι ακόμη μέχρι και το κάψιμο που είχε ο παππούς μου μόνιμα στο χεῖλος του, αυτό όμως ήτανε από τα σκέτα τα τσιγάρα που κάπνιζε! Του άφηναν σημάδι μόλις η κάφτρα έφθανε στο τέλος της, αφού συνήθως έτσι, με το τσιγάρο στο στόμα, τον έπαιρνε ο ύπνος από τη βαριά κούραση..

Ο μπάρμπα-Μάρκος ο καλαντζής έζησε μια ολόκληρη ζωή γυρνώντας τα ευρυτανικά χωριά και δουλεύοντας με το χαλκό. Το παραπάνω κείμενο είναι ένα μικρό αφιέρωμα στην μνήμη του καθώς και στην τέχνη του καλαντζή που χάθηκε οριστικά χάριν... της τεχνολογίας της χύτρας! Φαγητό σε χάλκινη κατσαρόλα που βράζει πάνω σε πυροστιά με ξύλα δίνει τέτοιο γευστικό αποτέλεσμα που ούτε οι καλύτεροι σεφ δεν το καταφέρνουν.

Αναμνήσεις από τον χωριάτικο γάμο

*Ένα λαογραφικό ταξίδι στο παρελθόν από την «Ευρυτάνισσα κυρά Λένη».
Κείμενο που πρωτοδημοσιεύθηκε στο ιστολόγιο «Ευρυτάνας Ιχνηλάτης».*

Τα παλιά τα χρόνια στα ευρυτανικά χωριά οι γάμοι γίνονταν διαφορετικά απ' ό,τι σήμερα. Κατ' αρχάς εκείνη την εποχή γινόντουσαν κυρίως με προξενιά. Τα έθιμα των καιρών ήταν βλέπετε πολύ αυστηρά και τον πρώτο λόγο τον είχαν οι οικογένειες και οι προξενητάδες και γι' αυτό μην σας φανεί παράξενο που συνήθως οι ενδιαφερόμενοι ερχόντουσαν σε...

δεύτερη μοίρα!! Οι συγγενείς, οι φίλοι και οι γνωστοί σύστηναν στους γονείς της νύφης ή του γαμπρού κάποιο παλικάρι ή κάποια κοπέλα από το ίδιο χωριό ή και από άλλα χωριά λέγοντας ότι αυτά τα παιδιά αξίζουν να γίνουν ζευγάρι κι οι οικογένειες να συμπεθερέσουν. Αφού γινόταν η γνωριμία, μετά οι γονείς κανονίζανε αναμεταξύ τους τα της προικός. Γιατί είχαμε κι αυτά, δυστυχώς. Μάλιστα πολλές φορές κάτι τέτοια πάρε-δώσε οδηγούσαν και σε παρατράγουδα, άλλα αστεία κι άλλα δυσάρεστα, αν οι οικογένειες δεν τα βρίσκανε στην προίκα!!!

Βέβαια δεν γινόταν όλοι οι γάμοι με προξενιά. Υπήρχαν και τότε οι έρωτες, οι αγάπες οι κρυφές, τα νυχτοπερπατήματα και τα ανταμώματα των ερωτευμένων ζευγαριών που χτυπούσε η καρδούλα τους:

«Φέξε μου φεγγαράκι μου να πάω στην αγάπη μου/εγώ φέγγω ως το πρωί, κι όπου αγάπη ας περπατεί»!

Γιατί η δύναμη της αγάπης κατορθώνει και να ξεπερνάει και να νικάει πολλές φορές τις σκουριασμένες ιδέες.

Όταν οι οικογένειες συμφωνούσαν μεταξύ τους την ημερομηνία του γάμου ξεκινούσαν και οι σχετικές ετοιμασίες. Πρώτα έστελναν τα «καλέσματα» που συνήθως ήταν κουφέτα τυλιγμένα σε λευκό χαρτί κι ένα μικρό μπουκαλάκι με γλυκό κόκκινο κρασί!

Την τελευταία εβδομάδα όμως ήταν τα πιο σπουδαία.

Την Τετάρτη, οι οικογένειες των νεόνυμφων έφτιαχναν τα «προζύμια» δηλαδή την κουλούρα του γάμου! Επάνω χάραζαν διάφορα όμορφα σχέδια με το πιρούνι ή με ξυλοσφραγίδες (πουλιά, σταφύλια, φύλλα, λουλούδια, όλα πανέμορφα)! Μ' αυτά σταύρωναν το γαμπρό και τη νύφη σε κάθε σπίτι χωριστά, όπου γινόταν και μια μικρή γιορτή για αυτό το γεγονός. Την επόμενη μέρα, την Πέμπτη, τα κορίτσια, με τραγούδια, γέλια και πειράγματα, αναλάμβαναν να ψήσουν τα ψωμιά στη γάστρα. Μοσχομύριζε ο τόπος όλος από την ευωδιά της «κουλούρας»!

Την Παρασκευή μαζεύονταν τα κορίτσια με τα δώρα τους στο σπίτι της νύφης, όπου αυτή θα έκανε επίδειξη στα προικιά της. Ρούχα, κεντήματα, οικιακά σκεύη κι άλλα καλούδια, νοικοκυριό ολόκληρο! Ύστερα τα «σάκιαζαν» και τα τοποθετούσαν με τάξη στα μπαούλα ώστε να είναι έτοιμα, διότι στη συνέχεια θα έρχονταν με κάθε επισημότητα οι συγγενείς του γαμπρού, οι «προικιαραίοι», με τα άλογά τους, για να φορτώσουν τα μπαούλα με τα προικιά και να τα πάνε με τουφεκίες στο σπίτι του γαμπρού όπου εκεί συνήθως θα έμενε το ζευγάρι. Κι όλα αυτά με τραγούδια, μεξέδες, κρασί και τσίπουρο.

Το Σάββατο γίνονταν και οι ετοιμασίες για το τραπέζι όπου ήταν καλεσμένοι όλοι! Μάλιστα στην Ευρυτανία το χωριό Καλεσμένο πήρε το όνομά του από αυτό. Έβγαινε ο τελάλης στους μαχαλάδες του χωριού και φώναζε: «Χωριανοί, ακούσατε-ακούσατε, την Κυριακή ο Γιάννης παντρεύει την κόρη του κι είστε όλοι καλεσμένοι»!!!

Στο χωριό υπήρχαν δυο-τρεις άνθρωποι που αναλάμβαναν τα μαγειρέματα. Συνήθως στιφάδο ή κοκκινιστό με μακαρόνια. Η προετοιμασία γίνονταν με επιμέλεια: να καθαριστούν τα κρεμμύδια, η δάφνη, να γίνουν οι σάλτσες, μέχρι το πιπέρι και την ξυλοκανέλα φρόντιζαν, διότι έπρεπε να είναι όλα προσεγμένα και πανέτοιμα ως την παραμικρή λεπτομέρεια. Την Κυριακή από τις 5 το πρωί, άρχιζε να καίει η φωτιά και τα καζάνια να μαγειρεύουν. Άλλοι πάλι ετοιμάζαν τις σούβλες με τα ψητά και τα κοκορέτσια.

Οι γυναίκες έφτιαχναν από την παραμονή η καθεμιά και το δικό της γλυκό. Πιο συνηθισμένα ήταν: ο μπακλαβάς με 20-30 φύλλα ανοιγμένα στο χέρι με μπόλικά καρύδια και σιρόπι από αγνό μέλι, καθώς και λαχταριστές καρυδόπιτες, σιροπιασμένο παντεσπάνι, κουραμπιέδες και πολλά άλλα.

Εν τω μεταξύ, στα σπίτια των νεόνυμφων είχαμε τις τελευταίες ετοιμασίες των παιδιών. Να πω εδώ ότι απαγορεύονταν αυστηρά να δει ο γαμπρός τη νύφη πριν τη μέρα του γάμου. Κι αυτό να ξέρετε ότι τηρούνταν, τότε, σαν κόρη οφθαλμού.

Το Σάββατο το βράδυ στο σπίτι της νύφης γίνονταν γλέντι. Η κοπέλα πλενόταν με το «αμίλητο νερό» που έφεραν οι φίλες της μαζί με το κόκκινο μήλο της νύφης που είχε επάνω μπηγμένα κέρματα. Αυτό το μήλο θα το πέταγε αργότερα η νύφη στους συγγενείς για την καλή την τύχη.

Την Κυριακή το πρωί οι κοπέλες στόλιζαν τη νυφούλα τραγουδώντας. Την χτένιζαν, την αρωμάτιζαν, της έβαζαν τα φυλαχτά της για το «κακό το μάτι». Κατόπιν της φορούσαν το νυφικό που το είχανε υφάνει στον αργαλειό με νήμα λευκό από ψιλό γνέσιμο στο χέρι. Κεντημένο αριστοτεχνικά χαμηλά και γύρω-γύρω με διάφορα μοτίβα. Πέπλο κοντό ή βέλο δαντελένιο. Παπούτσια μαύρα με χονδρό τακούνι. Στα παπούτσια της νύφης έγραφαν και τα ονόματα των ελεύθερων κοριτσιών κι οποιανής το όνομα έσβηνε θα παντρεύονταν γρήγορα! Ζώνη κεντητή στη μέση της. Στο στήθος φλουριά δύο και τρεις σειρές. Και η μομορφοστόλιστη να λάμπει σαν τριαντάφυλλο τ' Απρίλη.

Στο άλλο σπίτι πάλι, του γαμπρού, είχαμε κι εκεί ετοιμασίες. Μαζευόντουσαν οι φίλοι του κι ο κουμπάρος για να τον ξυρίσουν με διάφορα αστεία, γέλια, μεζέδες και κρασοπότι. Του εύχονταν να 'ναι «σιδεροκέφαλος» ενώ τον σταύρωναν με νομίσματα που κατόπιν τα έριχναν σε μια πιατέλα με νερό. Ύστερα τον έντυναν με τα επίσημά του: λευκό ή μαύρο πανταλόνι, υφασμένο από τα χέρια της μάνας, γιλέκο με ρολόι κι αλυσίδα στο τσεπάκι, άσπρο πουκάμισο με φαρδιά μανίκια, ζώνη με διάφορα σιρίτια, παπούτσια που είχε παραγγείλει στον τσαγκάρη και μαύρη σκούφια στο κεφάλι. Ο κουμπάρος, που ήταν πολύ σημαντικό πρόσωπο, φόραγε του γαμπρού κι ένα λουλούδι στο πέτο!

Μόλις ολοκληρώνονταν οι ετοιμασίες, ο γαμπρός μαζί με το συμπεθερικό, τους οργανοπαίχτες και με τον στολισμένο φλάμπουρα μπροστά, πήγαιναν στο σπίτι της νύφης. Εκεί γινόταν «το πόδεμα» της νύφης. Ο κουνιάδος πήγαινε να της φορέσει το παπούτσι όμως αυτή έκανε τάχα πως δεν έμπαινε στο πόδι της. Τότε εκείνος έβαζε στο γοβάκι της χαρτονομίσματα ξανά και ξανά μέχρι που η νύφη να δεχθεί τελικά να το φορέσει.

Η ώρα για την εκκλησία πλησίαζε...

Με βαθιά συγκίνηση η νύφη αποχαιρετούσε το πατρικό της. Ειδικά αν έφευγε για άλλο χωριό: «Μανούλα τα λουλούδια μου συχνά να τα ποτίζεις... Αφήνω γεια στη γειτονιά, στα παλικάρια του χωριού, στα όμορφα κορίτσια...»!

Η νύφη πάνω σε άσπρο, συνήθως, άλογο και ο γαμπρός σε μαύρο, με φανταχτερά χαϊμαλιά και λευκά κεντημένα μαντίλια στα καπίστρια, ξεκινούσαν με τα σόγια τους για την εκκλησία.

Οι οργανοπαίχτες συνόδευαν με κλαρίνα, βιολιά, νταούλια κι όμορφα τραγούδια:

«Σήμερα στεφανώνεται αετός την περιστέρα...»

Μπροστά στην πόρτα της εκκλησίας, ο πατέρας ή ο αδερφός κατέβαζε τη νύφη από τ' άλογο και την παρέδιδε πια με κάθε επισημότητα στο γαμπρό. Παλαιότερα ο πεθερός συνήθιζε να δίνει κι ένα... χαστούκι στο γαμπρό!!! Πού να γινόταν αυτό τώρα, θα σχόλαγε ο γάμος στο άψεσβήσε (γέλια).

Η νύφη ασπαζόταν με μεγάλο σεβασμό τα πεθερικά της και μαζί με τον μέλλοντα σύζυγό της έμπαιναν στο ναό...

Αφού τελείωνε το μυστήριο οι καλεσμένοι έρριχναν τα νεόνυμφα με ρύζι, ροδοπέταλα και άνθη και τους εύχονταν «βίον ανθόσπαρτον», ενώ αργότερα στο κατώφλι του σπιτικού των νιόπαντρων η μητέρα θα

πρόσφερε μέλι με καρύδια στα ζευγάρια. Τα στέφανα θα τοποθετούνταν με μεγάλη ευλάβεια στο εικόνισμα του σπιτιού. Ύστερα όλοι μαζί κατευθύνονταν στο γαμήλιο τραπέζι που ήταν κι αυτό ολοστόλιστο με λουλούδια.

Αν ήταν καλοκαίρι οι τραπεζαρίες στήνονταν στην πλατεία του χωριού, αν ήταν χειμώνας στο σχολείο.

Το γιορτινό τραπέζι του γάμου ήταν πανέτοιμο με μοσχομυριστά φαγητά κάθε λογής που τότε ήταν όλα αγνά και πεντακάθαρα από τη δική τους σοδειά κι όχι όπως σήμερα της βιομηχανίας. Το κρασί έρεε άφθονο και το κέφι άναβε με τα χαρούμενα τραγούδια, τα ιδιαίτερα για την περίπτωση:

«Παντρεύεται ο Αυγερινός καλέ σήμερα/την Πούλια κάνει ταίρι/ και τ' άστρα συμπεθέροι»

Και στο τέλος να σου και οι πιατέλες με τα γλυκά, και με τον «σερβιτόρο» να λέει: «αυτό το γλυκό είναι από την τάδε οικογένεια, ετούτο από την άλλη...»

Μια φορά ήταν καλεσμένο σε ένα γάμο κι ένα μικρό Σαρακατσάνοπουλο, κι όταν είδε μπροστά του τόσα φαγητά και γλυκά άρχισε να κλαίει!

- «Γιατί κλαις πιδί μ'», το ρωτάει μια θειά.

- «Δεν μπορώ να τα φάω όλα αυτά», απαντάει εκείνο.

- «Μην κλαις καμάρι μ', ούλοι μαζί θα τα φάμε!!!»

Μετά ξεκινούσε ο χορός και το τρικούβερτο γλέντι μέχρι πρωίας. Πολλές φορές τα γλέντια του γάμου κρατούσαν δύο και τρεις μέρες! Και επαναλαμβάνονταν και στα σπίτια των δύο οικογενειών με πολλά ακόμη έθιμα και εκεί! Διότι ο γάμος ήταν το πιο σπουδαίο γεγονός για τη ζωή των ανθρώπων και όχι απλά μια τυπική υποχρέωση που έπρεπε να κλείσει στα γρήγορα!

Αυτά συνέβαιναν τα παλιά χρόνια στην όμορφη Ευρυτανία μας.

Βέβαια πέρασαν πολλά χρόνια από τότε. Ο κόσμος εξελίχθηκε ή μήπως όχι; Όπως και να 'χει, τώρα πια οι γάμοι γίνονται και στα μέρη μας όπως παντού.

Αν και βλέπω ότι κάποια νέα παιδιά αγαπούν την παράδοση και στις χαρές τους προσπαθούν να ξαναζωντανέψουν τα παλιά τα έθιμα. Μακάρι, μήπως και μαζί με αυτά ζωντανέψει περισσότερο και η ανθρώπινη επικοινωνία που στις μέρες μας έχει λιγοστέψει πολύ.

Η ουσία όμως είναι άλλη κι όχι τα έθιμα.

Γι' αυτό εύχομαι σε όλα τα νεόνυμφα αλλά και σε όλα τα ερωτευμένα ζευγάρια αγάπη, αγάπη, αγάπη! Και κατανόηση. Μέχρι τα βαθιά σας γεράματα παιδιά μου...

Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος, από το βιβλίο του Δημητρίου Σπ. Δερματά.

Το τραγικό γεγονός του Μικρού Χωριού δεν έπαψε αφού δεν υπήρχε και άλλο σοβαρό θέμα εκείνες τις μέρες ν' απασχολεί τύπο και ραδιόφωνο. Δεν έπαψε λοιπόν ν' απασχολεί αυτά τα μέσα ενημέρωσης και να είναι το θέμα της ημέρας.

Συνέπεια όλων αυτών ήταν να κινητοποιηθούν ακόμα περισσότερο και οι δικοί μας χωριανοί που ήταν στην Αθήνα, οι οποίοι από την πρώτη στιγμή κατέφθασαν εκ μέρους του συλλόγου Αγία Σωτήρα με επικεφαλής τον Μάνθο Κομποροζό για βοήθεια. Πρόεδρος του συλλόγου τότε ήταν ο στρατηγός Τάκης Πολύζος για τον οποίο όλες οι πόρτες κρατικές και φιλανθρωπικές ιδρυμάτων ήταν ανοιχτές. Με την προσπάθεια του συλλόγου και την ευτυχή σύμπτωση στο υπουργείο πρόνοιας να είναι ο Κωνσταντίνος Τσιάτσιος που έλκει την καταγωγή του από την Ευρυτανία. Μας δόθηκε βοήθημα εις χρήμα από το κράτος και έτσι η συντήρησή μας στο Μεγάλο Χωριό ήταν υποφερτή. Οι μόνοι που ωφελούνταν πολύ από την εγκατάστασή μας στο Μεγάλο ήταν οι μπακάληδες που κάνανε και το χασάπη και τον ταβερνιάρη.

Αρχίσαμε και μεις οι Μικροχωρίτες να αλλάζουμε τα γούστα μας και να μεζεδιάζουμε και να κουτσοπίνουμε στα μαγαζιά όπως κάνανε ανέκαθεν οι Μεγαλοχωρίτες που περνάγανε από μαγαζί σε μαγαζί και από ένα – δυό στο καθένα γίνονταν πολλά και πήγαιναν φέσι στο σπίτι τους. Τώρα που διπλασιάστηκαν οι κάτοικοι του χωριού, τα μαγαζιά ήταν κάργα κάθε βράδυ και έτσι λίγοι είχαν όρεξη ύστερα από τους νόστιμους μεζέδες, τα τσίπουρα και τα κρασιά να φάνε στο σπίτι, στο οποίο άρχισαν να δημιουργούνται γκρίνιες και καυγάδες από τις γυναίκες που μάταια περίμεναν και μαγεύεραν. Έτσι κυλούσε η ζωή μας στο Μεγάλο.

Ακόμα άρχισαν και οι συζητήσεις για τη θέση που θα γίνονταν το καινούργιο χωριό. Εδώ δημιουργούνταν ο μεγάλος καβγάς και οι μεγαλύτερες αντιθέσεις. Πολλοί είχαν τη γνώμη για να μη χαλάσει το χωριό να γίνουν τα καταστραμένα σπίτια στις Λόγγοβες συνέχεια από το χωριό που έμεινε. Άλλοι όμως που τα συμφέροντά τους ήταν αντίθετα γιατί είχαν ένα μικρό σπιτάκι ένα καλύβι και τους έπεσε ουρανόπεμπτη η

ευκαιρία να φτιάξουν ένα πραγματικό σπίτι, φώναζαν όσο μπορούσαν δήθεν τρομοκρατημένοι ότι αποκλείεται να γίνει αυτό. Είχανε βέβαια με το μέρος τους και την γνωμάτευση του φαντασιόπληκτου γεωλόγου Βετούλη. Αυτή η αντιπαράθεση που είχαμε εμείς εδώ δεν άργησε να μεταφερθεί και στην Αθήνα στο σύλλογο, ο οποίος πρωτοστατούσε και ήθελε να παρθεί κάποια απόφαση η οποία έπρεπε να γίνει γρήγορα, γιατί ο στρατηγός Πολύζος, ο Κεράνης Νίκος ο βιομήχανος και γενικά ο σύλλογος κινητοποιήθηκαν και προγραμματίστηκε να γίνει πανελλήνιος έρανος για την αποκατάσταση των πληγέντων.

Για το σκοπό αυτό έγινε συνέλευση του συλλόγου με τη συμμετοχή και επιτροπής που πήγαμε από το χωριό, η οποία κατέληξε σε οχλαγωγία και δεν πάρθηκε καμία απόφαση, αν θα γίνει το χωριό συνέχεια από αυτό που έμεινε στις Λόγγοβες ή θα κτισθεί στη νέα θέση που ορίσανε οι γεωλόγοι δηλαδή στις Κριμενίτσες. Ήρθε γι' αυτό το σκοπό απεσταλμένος του συλλόγου ο Νίκος Κεράνης. Η συγκέντρωση θα γινόταν στο μαγαζί του Κοντογιάννη, όπου μαζί με την αποστολή που ήρθε από την Αθήνα ήμασταν και μερικοί από το χωριό. Αλλά η προσυγκέντρωση έγινε στο σχολείο όπου εκφωνήθηκαν λόγοι από τους φαντασμένους μη δικαιούχους που δεν πάθαν τίποτα αλλά είχαν την προσδοκία να καλυτερεύσουν τη θέση τους.

Αυτοί οδήγησαν και το λαό από το σχολείο στο μαγαζί του Κοντογιάννη. Ήρθαν λοιπόν αγανακτισμένοι οι δικαιούχοι που χάσανε τα σπίτια τους και ήθελαν η υπόθεση αυτή να πάρει κάποιο τέλος. Να παρθεί επιτέλους κάποια απόφαση να κτισθεί το χωριό να μούνε μέσα σε σπίτι, να βάλουν το κεφάλι τους κάτω από τη στέγη του. Με ακλόνητη την απόφασή τους να μεταφερθεί το χωριό στις Κριμενίτσες τους ρώτησε ο Κεράνης ως εξής: «Έχουμε τη δυνατότητα να φέρουμε ακόμα και άλλους επιστήμονες και να φτιάξουμε το χωριό συνέχεια με το άλλο. Εσείς εγκρίνετε αυτή την ενέργεια;» Σηκώθηκε μυριόστομη βοή από το πλήθος «Όχι...» και ο ζωνρότερος φώναξε: «Δε βάνω τα παιδιά μου εκεί να τα πλακώσει το Κρι». Ο μόνος που έφερε κάποια αντίρρηση και προσπάθησε με κάποια λογική ν' αντικρούσει αυτές τις παρατραβηγμένες φοβίες, λέγοντάς τους ακόμα ότι αυτός ο φερτός όγκος από το έδαφος που κατολίσθησε τώρα έχει μπαζώσει το ρέμα αγκαλιάζοντας όλο το χωριό κάνοντάς το σίγουρο, ήμουν εγώ. Αυτά γίνονταν έξω από το μαγαζί του Κοντογιάννη.

Εκείνη τη στιγμή ήρθαν ο Βασίλης Μίχος και ο Κώστας Ζορμπάλας και με πήραν μέσα στο μαγαζί και μου είπαν: «Τι θέλεις εσύ κι

ανακατώνεσαι, άστους να κάνουν ό,τι θέλουν. Αυτοί θα χτυπάνε το κεφάλι τους αργότερα». Τους απάντησα ότι το κεφάλι θα το χτυπάμε όλοι. Έτσι πάρθηκε η απόφαση και κτίστηκε το νέο χωριό μακριά τρία χιλιόμετρα από το παλιό.

Το νέο έγινε βέβαια ωραίο, αφού ο σχεδιασμός του έγινε από τα φημισμένα τεχνικά εργαστήρια του Δοξιάδη. Ανακατεύθηκε και η πρόνοια και αποφασίστηκε να γίνει κλήρωση για την τοποθεσία του κάθε σπιτιού. Σε αυτό δεν έγινε καμία παραπονιά. Αλλά στους δικαιούχους έγινε μεγάλη αδικία κατά τη γνώμη μου γιατί αποκλειστήκανε όσοι χάσανε τα σπίτια τους και λείπανε για διάφορους λόγους στα ξένα από το χωριό. Πήραν κλήρο όσοι είχαν έρθει στο χωριό ως ενοικιασταί. Αυτό ήταν θεάρεστο έργο για τους φτωχούς αυτούς ανθρώπους ν' αποκτήσουν δική τους στέγη, αλλά δεν έπρεπε ν' αποκλεισθούν και αυτοί οι νοικοκυραίοι που με χίλιους κόπους βάσανα και στερήσεις κτίσανε ένα σπίτι να το έχουν καταφύγιο, άλλος για τα γεράματά του, άλλος για μια κακή στιγμή της ζωής του. Υπάρχουν τραγικές περιπτώσεις ανθρώπων που τα έχασαν όλα, όπως είναι η περίπτωση των παιδιών των Μαστρογεωργοπουλαίων, που χάθηκαν στην κατολίσθηση ο πατέρας και η μάνα τους, το δώροφο σπίτι τους, η μεγάλη αχυρώνα τους που ήταν και αυτή άλλο ένα σπίτι, τα περισσότερα χωράφια τους και η απόφαση ήταν να μην δοθεί σ' αυτούς σπίτι. Παρ' όλ' αυτά ο σύλλογος κινητοποιήθηκε. Εξασφάλισε ν' αναλάβει την εργασία για τα κτίσματα το συνεργείο της βασιλικής πρόνοιας δωρεάν. Φρόντισε να γίνει ο πανελλήνιος έρανος, ο οποίος απέδωσε κι αυτός αρκετά χρήματα και με το δάνειο που δόθηκε από την Κτηματική τράπεζα με την εγγύηση του κράτους άρχισε η ανοικοδόμηση.

Από τον Δοξιάδη προτάθηκαν τρία σχέδια και ο καθένας διάλεγε αυτό που προτιμούσε. Δεν έλειπαν και τα ευτράπελα στη διαλογή των σχεδίων. Ένα τέτοιο περιήλθε στην αντίληψή μου όταν συνόδευα τον μπάρμπα μου το Γιάννη Δερματά (Παγανό) στο νέο χωριό και συναντήσαμε την αδελφή του Ευανθία, η οποία θέλησε να κατατοπίσει το Γιάννη για το σχέδιο που διάλεξε, λέγοντάς του αφού άπλωσε μπροστά του το χαρτί που είχε το σχέδιο: «Εδώ Γιάννη είναι το χωλ. Εδώ το σαλόνι, εδώ η κρεβατοκάμαρα, εδώ ο λουτροκαμπινές». Ο Γιάννης είχε εκραγεί από θυμό, αλλά με χιούμορ απάντησε: «Λουτροκαμπινέ... την Παναγία σου Ευανθία. Εγώ ήρθα από την Αμερική και έφερα ένα σακί δολάρια και

πήγαινα στο γούμενο να κάνω τη δουλειά μου (δηλαδή σ' ένα ρέμα κατούραγε) τώρα η Ευανθία θέλει λουτροκαμπινέ...»

Στην ανοικοδόμηση ακόμα εργάστηκε και ο συνεταιρισμός για την κοπή και την προμήθεια της ξυλείας που χρειάζονταν για το κάθε σπίτι. Αυτά προσφέρονταν πληθωρικά τώρα από τα έλατα του δάσους Κρι που ήταν απάνω από το χωριό και από το οποίο σχεδόν 1/3 είχε πέσει. Ο συνεταιρισμός δεν έγινε τώρα γι' αυτή την περίπτωση αλλά προϋπήρχε, γιατί κάθε χρόνο μας χορηγούνταν από το δασαρχείο ποσότητα κυβικών ξυλείας για οικονομική ενίσχυση. Ο Υλοτομικός συνεταιρισμός έγινε πριν από κάμποσα χρόνια με πρόεδρο των Κωνσταντίνο Φλώρο και γραμματέα εμένα.

(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος...)

Έρωτος και Ρέντη Γωνιά

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος, από το βιβλίο του Κώστα Τριανταφύλλη.

- » “Εδώ είναι”, του απαντάω.
- » “Καλά, ανεβαίνω κι εγώ”, μου λέει.
- » Να μη σ' τα πολυλογώ, σε λιγάκι τρώγαμε για μεσημέρι και οι τρεις κάποια πρόχειρα πράγματα που 'χε ετοιμάσει. Αυτό συνέβαινε, όταν τύχαινε εκείνος να γυρίζει νωρίτερα στο σπίτι του τα μεσημέρια.
- » “Δε μαγείρευες στο δικό μας σήμερα, Βάνα;” ρωτάει τη γυναίκα του.
- » Εκείνη σαν να ξαφνιάστηκε.
- » “Όχι, Άρη, είχα δουλίτσα.”
- » “Α, δεν πειράζει.”
- » Αρπάζω, που λες, την ευκαιρία και συμπληρώνω:
- » “Είχε μουσαφίρη, δεν πρόλαβε”.
- » Τσιμουδιά και οι δύο. Μόνο αλληλοκοιτάζονταν περίεργα.
- » Εγώ συνέχισα, με πικρόχολη διάθεση:
- » “Τόσα χρόνια στην Αμερική ήταν ο ξάδερφός της, να μην τον δει;”
- » “Ποια Αμερική; Ποιος ξάδερφος;”
- » “Ο δάσκαλος, ντε!”, πετιέται η Βάνα, που εν τω μεταξύ είχε γίνει το πρόσωπό της κατακόκκινο σαν ντομάτα. “Ο δάσκαλος, ο ξάδερφος, που σου 'λεγα”.
- » Δε μιλάει εκείνος. Ξανακοιτάζονται περίεργα.
- » “Ααα! ναι, ναι. Κάτι θυμάμαι”, ψιθύρισε με σκυμμένο το κεφάλι, μετά από αρκετό χρόνο.

» “Ήρθε πρωί ο άνθρωπος, να τα πουν με την ησυχία τους”, συνέχισα εγώ.

» “Έμένα μ’ αρέσει ο Κανελλόπουλος, ρε παιδί μου, μετριοπαθής άνθρωπος”, πετιέται και λέει η Βάνα, έτσι ξεκάρφωτα, με σκοπό ν’ αλλάξει τη συζήτηση.

» “Συμφωνώ μαζί σου”, συμπλήρωνε ο άνδρας της που, απ’ ό,τι φάνηκε, βρήκε κι αυτός πολύ καλή την ιδέα να το γυρίσουν στα πολιτικά.

» Τους κοιτούσα, τους κοιτούσα από τα νύχια ως το κεφάλι, μου ’ρχόταν να τους φτύσω.

» Δε μου έμεινε πια καμία αμφιβολία ότι το ανδρόγυνο απέναντι παίζει κάποιο παιχνίδι. Τώρα, τι και πώς δεν μπορούσα να ξέρω. Είχα μπερδευτεί.

» Προσποιήθηκα τον κουρασμένο για να φύγουν, να μου αδειάσουν το σπίτι. Δεν έδειχναν να καταλαβαίνουν ή να ενοχλούνται απ’ αυτή μου τη στάση, αυτοί συνέχισαν αδιάφοροι συζητώντας τα δικά τους. Μετά, το γύρισαν στα αστεϊάκια και στα χαχανητά.

» Σηκώθηκα όρθιος και βηματίζα αμίλητος, με ριζωμένη μέσα μου την πίστη ότι αυτή είναι η τελευταία φορά που τους κάνω παρέα.

» Κάποια στιγμή, την πιάνει απ’ το χέρι, σηκώθηκαν όρθιοι, φιλήθηκαν, με χαζοχαιρέτησαν κουνώντας τα χέρια τους, πιάστηκαν αγκαζέ κι έφυγαν.

» Θεέ μου, τι υποκρισία!, τι κρύβουν μέσα τους αυτοί οι άνθρωποι. Είναι δυνατόν;

» Με γρήγορες κινήσεις που δεν μπορούσα να κοντρολάρω, πέταξα στα σκουπίδια ό,τι υπήρχε πάνω στο τραπέζι, έδωσα φαγητό στο σκυλί κι έφυγα, χωρίς να ξέρω πού πηγαίνω.

» “Θα πάω στην Πάτρα”, σκέφτηκα. Εννιά χρόνια είχα να πάω.

» Έφτασα τα’ απόγευμα στην Πάτρα, χωρίς να θυμάμαι τίποτα από τη διαδρομή, κι όταν σου λέω τίποτα, εννοώ τίποτα. Το μυαλό μου ήταν συνεχώς σκορπισμένο, τα νεύρα μου τεντωμένα. Μ’ έπιασε φοβία.

» Γύρισα δυο τρεις φορές στην πόλη, κάθισα από λίγο σε κάποια σημεία που μ’ άρεσαν από παλιότερα, ήπια, ξαναήπια καφέ, μα δε με χώραγε ο τόπος. Το ένα ξενοδοχείο μού μύριζε, τ’ άλλο μου βρομούσε. Κάποια στιγμή, πήρα το δρόμο πάλι για την Αθήνα, χωρίς να σταματήσω πουθενά.

» Έφτασα στο Χαϊδάρι περίπου στις τρεις το πρωί, είχα ζαλιστεί, για καλή μου τύχη μπροστά μου πήγαινε ένα φορτηγό. Ένιωθα σιγουριά και το

ακολούθησα· έτσι, χωρίς να το καταλάβω, βρέθηκα στου Ρέντη, έξω απ' τη λαχαναγορά.»

«Οχτώ ολόκληρα χρόνια είχα να δω την αγορά τέτοια ώρα. Παρά τη μεγάλη μου κούραση και την κακή ψυχολογική μου κατάσταση, ένιωσα πολύ ωραία, θυμήθηκα εκείνα τα χρόνια, που τα ενδιαφέροντά μου ήταν άλλα.

» Οι ώρες της ημέρας και της νύχτας δε μου φτάναν, η ζωή μου είχε νόημα κι αξία.

» Άφησα τ' αυτοκίνητο κι άρχισα να περιφέρομαι στους χώρους και στα στέκια της αγοράς. Το ενδιαφέρον μου τράβηξε η φωτιά που πάντα ανάβουν τα παιδιά του σωματείου, δηλαδή οι αχθοφόροι, άλλοτε για να ζεσταθούν κι άλλοτε για να κάνουν πλάκα.

» Τους πλησίασα και προσπαθούσα μ' όσο φως έριχνε στα πρόσωπά τους η φωτιά ν' αναγνωρίσω κάποιο γνωστό.

» “Πόσους θες;” με ρωτά κάποιος απ' την παρέα που είχε κυκλώσει τη φωτιά.

» “Κανέναν, ρε παιδιά”, του αποκρίνομαι, “ψάχνω για να βρω κάνα γνωστό”.

» “Γνωστό, τι γνωστό, μήπως θες απ' τ' άλλο;”

» Από ό,τι καταλαβαίνεις, του απάντησα κι εγώ στη γλώσσα που μου μίλησε, κι έτσι σιγά σιγά μπήκα στο κλίμα...

» “Κυρ Δημήτρη, εσύ είσαι;” με ρωτά ο πιο ηλικιωμένος της παρέας.

» “Ναι, εγώ, γιατί;”

» “Τι έγινε, ρε, χάθηκες; Κάτι μαθαίναμε εδώ, άλλος έλεγε πνίγηκες, άλλος χρεοκόπησες κι αυτοκτόνησες. Τι σου είναι ο κόσμος, άμα σε βάλει στο στόμα του, δε γλιτώνεις με τίποτα...”

» “Να που ζω, ρε παιδιά”, του αποκρίνομαι.

» Εν τω μεταξύ, οι υπόλοιποι, που δε με γνώριζαν, έσκυψαν τα κεφάλια τους επάνω στο συνάδελφό τους και ρώτησαν ποιος είμαι. Ένας έβγαλε απ' την τσέπη του ένα ομφαλοφόρο πορτοκάλι Κρήτης και μου το προσέφερε.

» Δε χρειαζόταν να μου δώσει εξήγηση πού το βρήκε· στην αγορά όλοι ξέρουμε ότι αυτοί οι άνθρωποι, την ώρα που ξεφορτώνουν, αφαιρούν, ή καλύτερα κλέβουν, σε μικρές ποσότητες, ό,τι τους αρέσει.

» Το πήρα, γιατί δεν μπορούσα να κάνω διαφορετικά, και το έφαγα, με στύλωσε πραγματικά και μου έφτιαξε το κέφι.

- » “Παιδιά, γεια σας”, τους λέω, “θα κάνω μια βόλτα και θα φύγω, κάποια φορά θα τα ξαναπούμε”.
- » “Αφεντικό, στάσου”, μου λέει ένας από τους αχθοφόρους. “Να σου συστήσω τον κύριο, Παύλο, το συνάδελφο”, και μου δείχνει έναν άνθρωπο μετρίου αναστήματος, αρκετά δυνατό, με μακριά αχτένιστα μαλλιά και αξύριστο εδώ και πολύ καιρό.
- » Του έδωσα το χέρι μου χωρίς να του μιλήσω, το ίδιο έκανε κι εκείνος.
- » “Ελάτε, ελάτε εδώ”, λέει σ’ εμένα και σ’ εκείνον ο αχθοφόρος, και μας πιάνει απ’ το χέρι. “Ελάτε, πάμε στο πατσατζίδικο του Ανδρέα, κάτι θα ’χετε να πείτε εσείς, μ’ εμάς τι να πει ο κύριος Παύλος;” Και σαν άβουλα πλάσματα μας έσυρε στο πατσατζίδικο.
- » Παραγγείλαμε ο καθένας ό,τι ήθελε κι αρχίσαμε να τρώμε.
- » “Είστε έμπορος;” με ρωτάει κάποια στιγμή.
- » “Ήμουν”, του απαντάω.
- » “Τώρα τι κάνεις;” με ξαναρωτάει.
- » “Τίποτα. Ας’ τα, μην τα ρωτάς. Είμαι ένα νανάγιο της ζωής”, του απαντάω.
- » “Κι εγώ το ίδιο”, μου λέει. “Άκου, μη με ρωτήσεις πολλά πράγματα, γιατί δε θα σου πω, πάντως να ξέρεις ότι κι εγώ ένα νανάγιο είμαι. Το όνομά μου δεν είναι Παύλος, το πραγματικό μου δε θα σου το πω, πάντως μη φοβάσαι, δεν είμαι κατάσκοπος, ούτε κακός άνθρωπος, μια οικογενειακή μου υπόθεση με οδήγησε εδώ. Μόνο, σε παρακαλώ, να με κεράσεις τον πατσά, γιατί δεν έχω χρήματα.”
- » Δεν είχε προλάβει καλά καλά να αποφάει, με χαιρέτησε, μ’ ευχαρίστησε ευγενικά κι έφυγε μέσα στη νύχτα. Μετά από μερικές μέρες τον είδα φωτογραφία στην εφημερίδα *Ακρόπολις*, όλη η πρώτη σελίδα έγραφε γι’ αυτόν.
- » Ήταν πλούσιος και μορφωμένος Αθηναίος, αν θυμάμαι καλά ήταν αρχιτέκτονας. Είχε, λέει, παράπονο απ’ τη γυναίκα του και τα παιδιά του κι εξαφανίστηκε για να δει αν θα συγκινηθούν.
- » “Τυχερέ”, είπα, “εσένα σ’ έψαξαν και σε βρήκαν. Οι δικοί μου, μόλις χάθηκα, περίμεναν να περάσει ο χρόνος για να μην αφήσουν ούτε πιθαμή απούλητη”.
- » Ας είναι, αυτά σου τα λέω για να ξέρεις ότι η αγορά κρύβει πολλά πράγματα.
- » Στο πατσατζίδικο έμπαιναν κι έβγαιναν πολλοί γνωστοί μου πελάτες κι έμποροι του χώρου, κι ο καθένας τους μου θύμιζε κι ένα κομμάτι απ’ τη ζωή μου.

» Ααα! να κι Λάζαρος, ξέρεις ποιος;»

– Ναι, βέβαια.

«Ήταν μαζί μ' έναν έμπορο κρεάτων, πρώην συνάδελφο.

» “Τι κάνεις εδώ, μωρέ, τέτοια ώρα; Τι χάλια είναι αυτά; Σαν λείψανο είσαι.”

» “Είχα αϋπνίες”, τ' αποκρίθηκα, “και κατέβηκα να μου περάσει η ώρα”.

» “Ασ' τα αυτά, σε ξέρω εγώ, δεν αντέχεις άλλο μακριά απ' την αγορά εσύ. Εσύ θέλεις δράση, δουλειά, ζωή, και καλά θα κάνεις.”

» Καθίσανε, είπαμε πολλά και ήπιαμε αρκετά ποτήρια. Μα συνέχεια, τότε ο ένας και τότε ο άλλος, μου πετούσαν και μια κουβέντα.

» “Τι θα γίνει, θα μας ξανάρθεις; Ξέρω ένα μαγαζί, του Κίμωνα, μωρέ, όπου να 'ναι το παρατάει. Παρ' το.”

» Αυτή η τυχαία μου επίσκεψη στην αγορά ήταν πολύ σημαντική ή, καλύτερα, σωτήρια για μένα.

» Έφυγα για το σπίτι κοντά χαράματα, γεμάτος κέφι, τραγουδώντας.

» Καθόλου δεν σοκαρίστηκα στη θέα του τετραώροφου σπιτιού της γειτόνισσας, μα προπάντων μ' άφηναν αδιάφορο τα όσα είδα κι άκουσα την προηγούμενη μέρα.

» Βρωμιάρηδες, θα σας εκδικηθώ, θα σας κάνω να λιώσετε. Θα χαθώ απ' τα μάτια σας. Θα ξαναπάω στην αγορά, τη νύχτα θα δουλεύω και την ημέρα θα κοιμάμαι. Θα φροντίσω να μη σας ξανασυναντήσω.

» Έτσι έκαμα, από την επόμενη κιόλας νύχτα νωρίς νωρίς στην αγορά του Ρέντη. Δεν άργησα να βρω ένα καλό πόστο, δηλαδή το μαγαζί που 'χω σήμερα, και να στήσω την επιχείρηση που γνωρίζεις.

» Ας είναι καλά, όλοι με βοηθήσανε, ο γραμματέας της αγοράς, οι συνάδελφοι, ακόμα κι ο διευθυντής της αγορανομίας. Δε με γνώριζε ο άνθρωπος, αλλά όταν έμαθε την ιστορία μου, ήρθε να με δει.

» “Προχώρα”, μου λέει, “εμείς είμαστε δίπλα σου, καταλαβαίνεις τώρα...”

» Με τη δουλειά που λες, τα ξέχασα όλα, ξαναγεννήθηκα κι ακόμα είχα τη γνώμη ότι τιμωρώ τους γείτονές μου. Τις ελεύθερες ώρες, δηλαδή τ' απογεύματα και τις Κυριακές, δεν καθόμουνα στο σπίτι.

» Φρόντισα και αναθέριμανα τη σχέση μου με πολλούς φίλους και συγγενείς απ' το Νέο Φάληρο. Δημιούργησα ακόμα σχέσεις με τ' αδέρφια μου, που ως τώρα τους απέφευγα, γιατί πίστευα ότι κανέναν τους δε μ' αγάπησε ποτέ.

» Η παλιά μου γειτονιά με βόλευε και για έναν ακόμα λόγο. Κανένας δε γνώριζε λεπτομέρειες απ' τη ζωή μου και δε μ' ενοχλούσαν μ' ερωτήσεις που θα με στενοχωρούσαν.

» Ακόμα, μ' άρεσε η παλιά μου γειτονιά, γιατί μπορούσα εύκολα να βλέπω το φίλο μου το Λάζαρο. Συναντιόμαστε συχνά στο καφενείο του Σάββα, για λίγες παρτίδες τάβλι, και μετά δρόμο.

» Δεν μπορούσες ν' αντέξεις πολύ εκεί μέσα απ' την τσιγαρίλα κι απ' τις φωνές.

» “Πάμε να φύγουμε από δω”, μου 'λεγε, “εσύ έχεις και το πρόβλημα στο θώρακα απ' το ατύχημα.”

» Αυτή η ζωή συνεχίστηκε, ώσπου άνοιξα κι άλλο μαγαζί στην κρεαταγορά των Αθηνών – πού χρόνος μετά! – απομονώθηκα πάλι κι άρχισα να μετράω λεφτά, όπως με είδες.

» Ελεύθερος απ' το Σάββατο το μεσημέρι μέχρι την Κυριακή το βράδυ.

» Ας είναι, αυτό μ' άρεσε, αυτό έκανα.

» Οι άλλοι απέναντι φαγωθήκανε, που λες. Τι σημειώματα, τι τηλεφωνήματα, τι να μου στήνουνε καρτέρια. Δεν ήταν λίγες οι φορές που η κυρία Βάνα ήρθε στην αγορά για να με συναντήσει.

» “Θα πεθάνω με το παράπονο ότι με παρεξήγησες, θέλω να καθίσουμε σαν άνθρωποι, να κουβεντιάσουμε.”

» “Να πας στο καλό και να μας γράφεις”, της έλεγα, “πάει ο καιρός που κρεμόμουν απ' το βρακί σου. Σας αηδίασα, δε θέλω να σας βλέπω”.

» Έφευγε, τάχα κλαίγοντας, για να ξανάρθει και να ξανάρθει.

» Τώρα, για να σου είμαι ειλικρινής, ήθελα να τα ξαναφτιάξω· όποια και να 'τανε, ό,τι και να 'τανε, δεν μπορούσα να τη διαγράψω απ' την καρδιά μου.

» Αλλά κάποια στιγμή αποφάσισα να σταθώ στο ύψος μου.»

«Δεν πέρασαν από τότε πολλοί μήνες και την κυβέρνηση της χώρας ανέλαβε η επανάσταση.»

– Η επανάσταση;

– Ναι.

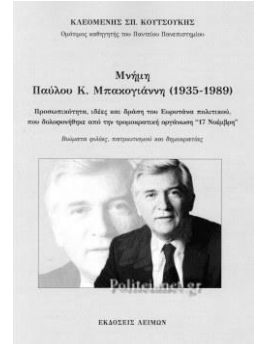
(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος...)

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Κλεομένης Σ. Κουτσούκης – Μνήμη Παύλου Μπακογιάννη (1935-1989): Προσωπικότητα, Ιδέες και Δράση του Ευρυτάνα Πολιτικού που Δολοφονήθηκε από την Τρομοκρατική Οργάνωση «17 Νοέμβρη»

Το ανά χείρας έργο του Καθηγητού του Παντείου Πανεπιστημίου Κλεομένη Κουτσούκη για τον δολοφονηθέντα από την «17 Νοέμβρη» Ευρυτάνα πολιτικό και δημοσιογράφο Παύλο Μπακογιάννη συνιστά πρωτίστως μαρτυρία αγάπης. Ο συγγραφέας – συντοπίτης, συμφοιτητής και φίλος με τον Μπακογιάννη – τον γνωρίζει από την πρώτη στιγμή που ήρθαν και οι δύο να σπουδάσουν στην Αθήνα και καταγράφει τις φοιτητικές τους αναζητήσεις, τους στόχους και την πολιτική τους ευαισθητοποίηση, στα δύσκολα χρόνια της δεκαετίας του '50 και '60. Μοιράζεται με τον αναγνώστη τις αναμνήσεις του από εκείνη την εποχή, όταν οι Ευρυτάνες φοιτητές αποτελούσαν ένα δυναμικό τμήμα του φοιτητικού κινήματος.

(Από τον πρόλογο της Πρυτάνεως κ. Ισμήνης Κριάρη)

Μαρία Καρδάρá – Φλουρί Κωνσταντινάτο

Τρεις γυναίκες, με πείσμα και επινοητικότητα, αυτοθυσία και γενναιότητα ψυχής, αφηγούνται τις μνήμες τους: Κατοχή, Εμφύλιος, εσωτερική μετανάστευση στην πόλη, αλλά και έρωτες που δεν ευτύχησαν, επιθυμίες που δεν ευοδώθηκαν, μια εποχή που οι γυναίκες ήταν ή του πατρός τους ή του ανδρός τους. Καταθέτουν τη διαδρομή της ζωής τους, μέχρι σήμερα, μιας ζωής που ακολουθεί την τύχη του κωνσταντινάτου, του φλουριού που χαρίζει τύχη στον κάτοχό του, του χαμένου φλουριού που θα λάμψει και πάλι στην παλάμη της τρίτης γενιάς. Ένα βιοματικό μυθιστόρημα, το οποίο αφηγείται τη ζωή μιας οικογένειας και αναπλάθει έτσι τη ζωή ολόκληρης της υπαίθρου, καθώς, εν πολλοίς, και το δράμα της Ελλάδας, γραμμένο στη ζωντανή δημώδη γλώσσα που αξιοποιεί δημιουργικά το δημοτικό τραγούδι.

(Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Βαγγέλης Πλάκας – Ο Κων/νος Καραμανλής και η Θεσσαλονίκη

Ο Μικροχωρίτης Βαγγέλης Πλάκας παρουσίασε το νέο του βιβλίο «Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και η Θεσσαλονίκη» από τις Εκδόσεις της εφημερίδας «Πολιτική» και του Ελληνικού Ινστιτούτου Έρευνας και Ανάπτυξης στις 4 Νοεμβρίου 2024 στην Αίθουσα Εκδηλώσεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

«*“Τα έργα του Κωνσταντίνου Καραμανλή έχουν αφήσει το αποτύπωμά τους στη Θεσσαλονίκη και παραμένουν ζωντανά. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής είχε αγάπη για αυτή την πόλη”*». Με τα λόγια αυτά έδωσε το στίγμα της σχέσης του ιδρυτή της Νέας Δημοκρατίας με την πόλη της Θεσσαλονίκης ο δημοσιογράφος Βαγγέλης Πλάκας στην παρουσίαση του βιβλίου του», διαβάζουμε στο *myportal.gr*, όπου καταγράφεται η πολύ επιτυχημένη εκδήλωση. Σε άρθρο του συγγραφέα στην ίδια ιστοσελίδα, αναφέρεται ενδεικτικά:

«Το ενδιαφέρον του, όπως μαρτυρούν άνθρωποι που τον έζησαν αλλά και οι πράξεις του ήταν διαρκές και μεγάλο για την Θεσσαλονίκη, την πρωτεύουσα της Μακεδονίας. Ήδη από την εποχή που ήταν υπουργός Δημοσίων Έργων αλλά και ως πρωθυπουργός είχε διαγνώσει την ιδιαίτερη θέση της Θεσσαλονίκης στην περιοχή των Βαλκανίων, ως οικονομικού και πολιτιστικού κέντρου, και προώθησε μια σειρά μεγάλων έργων υποδομής τα οποία ως και σήμερα αποτελούν σύμβολα της πόλης αλλά και διατηρούν την χρηστικότητά τους.»

Εισαγωγικό Χαιρετισμό θα απευθύνουν οι:

Μαρία Συρεγγέλα - Γραμματέας Π.Ε. Νέας Δημοκρατίας
Κώστας Γκιουλέκας - Υφυπουργός Μακεδονίας-Θράκης

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι:

Χρήστος Σταϊκούρας - Υπουργός Υποδομών-Μεταφορών
Λάζαρος Κυρίζογλου - Πρόεδρος ΚΕΔΕ, Δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μοναστηρίου
Φαίδων Γιαγκιόζης - Δημοσιογράφος-συγγραφέας

Η εκδήλωση θα ολοκληρωθεί με ομιλία του πρώην πρωθυπουργού **κ. Κώστα Καραμανλή**

Συντονίζει ο δημοσιογράφος **Νίκος Οικονόμου**

Διοργάνωση **ΠΟΛΙΤΙΚΗ**^ο **ΕΙΝΕΚΑ**
 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
 ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Κωνσταντίνος
Καραμανλής
και η Θεσσαλονίκη
Βαγγέλης Πλάκας

Εικαστική έκθεση «Τρισδιάστατοι λογισμοί» του Θ. Λιαροκάπη στην «Ταξιδεύουσα»

Ο πολυτάλαντος και αγαπητός μας Θανάσης Λιαροκάπης, δημιούργησε ξεχωριστούς πίνακες που εκτέθηκαν τον Απρίλιο και Μάιο του 2024, στην καλαίσθητο χώρο της Κοιν.Σ.Επ. «Ταξιδεύουσα» στο Αγρίνιο, αποσπώντας πλήθος κολακευτικών σχολίων από τους επισκέπτες, που έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα έργα του.

Πληροφορίες για το έργο του καλλιτέχνη και εικόνες των εκθεμάτων μπορούν να βρεθούν στο σχετικό άρθρο του ιστοτόπου *agrinionews.gr*, όπου διαβάζουμε:

«Όλα τα έργα του Θανάση ξεχωρίζουν για την πρωτοτυπία τους και για την διαφορετικότητά τους από τους συνήθεις πίνακες ζωγραφικής που συναντούν οι επισκέπτες σε εκθέσεις ζωγραφικής.

Μπαίνοντας κανείς στην “Ταξιδεύουσα”, αντικρύζει πίνακες πολύ ταιριαστούς στον χρωματισμό τους που “δένουν” με τους πέτρινους τοίχους. Στην αρχή ο επισκέπτης νομίζει ότι κάτι συμβαίνει με την όρασή του, σιγά-σιγά τα μάτια του προσαρμόζονται στον κάθε πίνακα που κοιτάζει, ενώ συγχρόνως σκέφτεται ότι επάξια ο τίτλος της έκθεσης είναι τρισδιάστατοι λογισμοί!

Η τεχνοτροπία του καλλιτέχνη που συνδυάζει, τοποθετεί, περιπλέκει και χρωματίζει επάξια μικρά τετραγωνισμένα κομμάτια ξύλου, συνήθως πλαγιοκομμένα, τοποθετημένα μέσα σε πλαίσιο, δημιουργεί μια κυματίζουσα ανώμαλη επιφάνεια στον πίνακα. Η ζωγραφισμένη του επιφάνεια αλλάζει όψη ανάλογα από την γωνία που την κοιτάζει κανείς.»

Το έντυπο πρόγραμμα της έκθεσης, περιγράφει τους «Τρισδιάστατους λογισμούς», με τα παρακάτω λόγια:

«Οι “Τρισδιάστατοι λογισμοί” δεν είναι απλώς μια έκθεση - είναι ένα ταξίδι στο μυαλό ενός οραματιστή καλλιτέχνη που τολμά να ονειρεύεται τρισδιάστατα.

Αντλώντας έμπνευση από τη φυσική ομορφιά του ξύλου και τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας, ο Θανάσης Λιαροκάπης έχει δημιουργήσει μια συλλογή που επαναπροσδιορίζει τα όρια των παραδοσιακών μορφών τέχνης.

Κάθε κομμάτι είναι μια ένδειξη της σχολαστικής προσοχής του καλλιτέχνη στη λεπτομέρεια και της προθυμίας του να ξεπεράσει τα όρια της τέχνης του, με αποτέλεσμα έργα που είναι εντυπωσιακά οπτικά και εννοιολογικά βαθιά.

Κάθε έργο τέχνης αυτής της συλλογής είναι ένας αριστοτεχνικός συνδυασμός δεξιοτεχνίας και δημιουργικότητας. Μέσα από περίπλοκες ξυλουργικές εργασίες, ο καλλιτέχνης ζωντανεύει τους πίνακές του, προσθέτοντας βάθος, υφή και μια οπτική ποιότητα που προσκαλεί τον θεατή να ασχοληθεί σε πολλαπλά επίπεδα.

Οι “τρειςδιάστατοι λογισμοί” είναι μια γιορτή του ανθρώπινου πνεύματος και των ατελείωτων δυνατοτήτων της φαντασίας.»

Πολλά συγχαρητήρια από εμάς! Του ευχόμαστε να συνεχίσει τη δημιουργική του πορεία και να γνωρίζει πάντα επιτυχίες στο έργο του!

Διάκριση του εστιατορίου «Στην Πόλη»

Το εστιατόριο της Πόλης Κεχαγιά, του Γιάννη Αρώνη και της Άριας Αρώνη, που στολίζει τα τελευταία χρόνια την πλατεία του Παλαιού Μικρού Χωριού, έλαβε τη διάκριση «AUTHENTIC GREEK CUISINE AWARDS-GOLD AWARD 2025» (Χρυσό βραβείο αυθεντικής ελληνικής κουζίνας για το 2025), ενώ η chef του εστιατορίου, Άρια, έλαβε το μετάλλιο «GOLDEN PLATE™ 2025» στην κατηγορία «F&B Manager of the Year», από τον οργανισμό Greek Taste Beyond Borders και την ομάδα του *estiatoria.gr*.

Μία σημαντική διάκριση για τους συγχωριανούς μας που εργάζονται με πολύ μεράκι και σεβασμό, και λαμβάνουν την αναγνώριση που τους αξίζει, αναδεικνύοντας μαζί και το χωριό μας ως γαστρονομικό προορισμό! Συγχαρητήρια!

Ετήσια έκθεση της ψηφιακής μας παρουσίας

Υπεύθυνη διαχείρισης των λογαριασμών είναι η Ελισάβετ Μαργέτη, με την αρωγή της Δώρας Ντζούφρα στη διαχείριση του Instagram. Οι λογαριασμοί απηχούν θέσεις του Δ.Σ.

Φέτος πραγματοποιήσαμε μια μικρή καμπάνια εκμεταλλευόμενοι το περιεχόμενο που υπάρχει στην ιστοσελίδα μας: αναρτήσαμε σε Instagram και Facebook από τον Μάιο ως τον Ιούνιο έναν πλήρη ταξιδιωτικό οδηγό, με προτάσεις για διαμονή, φαγητό, αποδράσεις και στοιχεία τοπικής ιστορίας και πολιτισμού για το Μικρό Χωριό. Επίσης, τακτικά ανέβαιναν ενημερώσεις της Τοπικής Κοινότητας, του συλλόγου και άλλων φορέων που είχαν να κάνουν με ζητήματα του Μικρού Χωριού, όπως και ειδήσεις, φωτογραφίες, πληροφορίες για τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο χωριό μας, αλλά και άλλο υλικό.

Σύμφωνα με τα στατιστικά εργαλεία του Facebook, παρ' όλο που οι δημοσιεύσεις της σελίδας φέτος αυξήθηκαν σε σχέση με πέρσι κατά 24%, η απήχηση και οι αλληλεπιδράσεις με το περιεχόμενο σημείωσαν σχετική μείωση σε σχέση με πέρσι, ίσως εξαιτίας του αλγόριθμου που διαρκώς αλλάζει και δεν εμφανίζει τις δημοσιεύσεις μας στο σύνολο των ακολούθων, που φέτος έφτασαν τους 1.780. Οι προβολές των δημοσιεύσεων έφτασαν τις 29.900, ενώ η απήχυσή τους έφτασε σε 19.300 μοναδικούς χρήστες, χωρίς καμία διαφήμιση. Για να είστε σίγουροι ότι βλέπετε το σύνολο της δραστηριότητας στο Facebook, πρέπει να επιλέξετε «Αγαπημένα» στις «ρυθμίσεις ακολούθησης» της σελίδας μας.

Στο Instagram οι ακόλουθοι υπερδιπλασιάστηκαν το 2024, φτάνοντας πλέον στους 949, αποτέλεσμα των τακτικών (ανα)δημοσιεύσεων φωτογραφιών και βίντεο που αναδεικνύουν τη φυσική ομορφιά της Ευρυτανίας και ιδιαίτερα του Μικρού Χωριού.

Ο επαγγελματικός λογαριασμός του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου στο Google μας έχει επιτρέψει να λάβουμε και να απαντήσουμε σε 33 κριτικές με 4.8/5 μέσο όρο αξιολογήσεων, που αποτυπώνει τις άριστες εντυπώσεις που αποκομίζουν οι επισκέπτες του Μουσείου. Εκεί ενημερώνονται τακτικά και οι ώρες λειτουργίας – ειδικά σε αργίες και γιορτές – καθώς όταν κάποιος αναζητά οδηγίες για να φτάσει στο Μουσείο μας, βλέπει αν είναι ανοιχτό. Από την άλλη, στο TripAdvisor η σελίδα του Μουσείου παραμένει στάσιμη χωρίς νέες κριτικές τον τελευταίο χρόνο, γεγονός που μαρτυρεί ότι μάλλον το Google προτιμάται για αξιολογήσεις από τους ταξιδιώτες στα μέρη μας. Τέλος, το θεσμικό email

του συλλόγου παραμένει το πλέον χρήσιμο εργαλείο για τις άμεσες ανάγκες επικοινωνίας μεταξύ φορέων και των μελών της Αδελφότητας Μικροχωριτών, ενώ η ιστοσελίδα μας *mikrohorio.gr* βρίσκεται μεταξύ των πρώτων αποτελεσμάτων στην αναζήτηση του Google όταν κάποιος ψάχνει πληροφορίες για το Μικρό Χωριό.

Η Αλληλογραφία μας

Με σεβασμό στη δράση και στις ανησυχίες ευρυτανικών φορέων και συλλόγων, δημοσιεύουμε ένα ενδεικτικό μέρος από την αλληλογραφία που λάβαμε τη χρονιά που μας πέρασε, με στόχο τη διαφάνεια και την περαιτέρω ενημέρωση του κοινού.

*

Στις 3/4/2024, εστάλη συνημμένο από τον κ. Χρήστο Γιαννακόπουλο το τεύχος 183 του περιοδικού «Χωριάτικοι Αντίλαλοι», Ιανουάριος–Φεβρουάριος–Μάρτιος 2024, το οποίο αποτελεί έκδοση του Συλλόγου Ευρυτάνων «Καλλιακούδα» για τα ευρυτανικά χωριά Άγιος Χαράλαμπος, Αμπλιανη, Ανιάδα, Στουρνάρα, Δομνίστα, Καστανούλα, Κοντίβα, Κρίκελλο, Μεσοκώμη, Ρωσκά, Βύθισμα, Σκοπιά, Στάβλοι, Συγκρέλλος, Ψιανά.

Στις 25/10/2024, εστάλη συνημμένο από τον κ. Χρήστο Γιαννακόπουλο το τεύχος 185 του περιοδικού «Χωριάτικοι Αντίλαλοι», Ιούλιος–Αύγουστος–Σεπτέμβριος 2024. Το κύριο άρθρο του περιοδικού, με τίτλο «Αν ψήφιζαν τα έλατα...», αναδημοσιεύεται στο τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας.

*

24/6/2024

Η Ένωση Απανταχού Προυσιωτών, όλα τα χρόνια λειτουργίας της, ενδιαφέρεται ζωηρά για θέματα περιβαλλοντικής φύσεως της περιοχής μας, αλλά και του Νομού Ευρυτανίας γενικότερα, ενημερώνει τα μέλη της για τα θέματα αυτά και παρεμβαίνει με όποιο τρόπο θεωρεί προσφορότερο, ώστε να συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος.

Έτσι λοιπόν βλέποντας την ατέλειωτη λίστα αιτήσεων στην ευρύτερη περιοχή μας για δημιουργία Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ο Σύλλογός μας δεν μπορεί να κάνει αποδεκτό ότι πολύ σύντομα θα δεσμευτούν ποτάμια, λίμνες, θα καταστραφούν παρθένα δάση και θα μετατραπεί ο τόπος μας σε ένα ατελείωτο βιομηχανικό πάρκο.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, ο Σύλλογός μας συστρατεύεται με την προσπάθεια ομάδων και Συλλόγων και καλεί τα μέλη και τους φίλους της σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας στην γέφυρα της Τατάρνας, την Κυριακή 30 Ιουνίου 2024 και ώρα 11:30, με σκοπό την αποτροπή εγκατάστασης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην περιοχή μας, η οποία θεωρείται τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και χαρακτηρισμένος ως προστατευόμενη περιοχή Natura.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να διευκρινίσουμε ότι ο Σύλλογός μας δεν είναι ενάντια στην δημιουργία Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Είμαστε όμως υπέρμαχοι της προστασίας του περιβάλλοντος και θεωρούμε ότι οι ΑΠΕ πρέπει να εγκαθίστανται σε υποβαθμισμένες περιοχές της χώρας και όχι σε περιοχές φυσικού κάλλους και παρθένων δασών.

Ένωση Απανταχού Προυσιωτών

*

5/8/2024

ΨΗΦΙΣΜΑ Της ενημερωτικής εκδήλωσης για τους Αιολικούς Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στις Δ.Ε. Φουρνά, Κτημενίων, Μενελαΐδας, Ρεντίνας και Καλλιφωνίου

Εμείς, πρόεδροι των Κοινοτήτων και των Συλλόγων των χωριών των Δημοτικών Ενοτήτων Φουρνά, Κτημενίων, Μενελαΐδας, Ρεντίνας και Καλλιφωνίου και κάτοικοι του χωριού, που συναντηθήκαμε σήμερα 4 Αυγούστου 2024 στον Φουρνά Ευρυτανίας, υπογράφοντας το παρόν ψήφισμα θέλουμε να διατρανώσουμε την πλήρη αντίθεσή μας στην εγκατάσταση των Αιολικών Σταθμών των εβδομήντα εννέα ανεμογεννητριών στην περιοχή μας. Συγκεκριμένα υποστηρίζουμε ότι:

Είμαστε υπέρ των ΑΠΕ, αλλά με όρους και προϋποθέσεις προστασίας του περιβάλλοντος· και κυρίως με τη σύμφωνη γνώμη της τοπικής κοινωνίας. Θεωρούμε και είμαστε σίγουροι ότι υπάρχουν εναλλακτικές και ισοδύναμες λύσεις για να μπορέσει η χώρα μας να καλύψει τις ανάγκες της και τους σταδιακούς στόχους, που βάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Σε κάθε περίπτωση είμαστε πεπεισμένοι ότι η επικείμενη αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού για τις ΑΠΕ, που βρίσκεται σε εξέλιξη και, δυστυχώς, διαρκώς αναβάλλεται, θα αφήσει την Ευρυτανία εκτός των Περιοχών Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ), υπακούοντας στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Στερεάς, το οποίο χαρακτηρίζει την

Ευρυτανία «Περιφερειακό Πάρκο Ορεινής Αμιγούς Φύσης και Ορεινής Μεσογειακής Παραδοσιακής Κληρονομιάς».

Αναλυτικότερα:

- Οι εγκαταστάσεις των τεράστιων αυτών ανεμογεννητριών 200μ συνολικού ύψους, πρόκειται να γίνουν μέσα στο δάσος. Σε συνδυασμό με τα συνοδά έργα -και αναφερόμαστε στη διάνοιξη δρόμων πρόσβασης πλάτους τουλάχιστον 10μ, και κάποιες φορές 20μ, την εσωτερική οδοποιία με εκσκαφές και εκβραχισμούς, την προσωρινή εγκατάσταση εργοταξίων, την ανέγερση οικίσκων ελέγχου, το υπόγειο και εναέριο δίκτυο μεταφοράς (πυλώνες) για τη σύνδεση με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, την ανέγερση υποσταθμού ανύψωσης τάσης κλπ- θα προκαλέσουν υποβάθμιση, διάβρωση, κατακερματισμό και καταστροφή των φυσικών βιοτόπων των οργανισμών του δάσους, θα επιδράσουν αρνητικά στη χλωρίδα και στην πανίδα της περιοχής και θα αυξήσουν δραματικά τον κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς.
- Το ελατόδασος του Δασαρχείου Φουρνά είναι το δεύτερο μεγαλύτερο σε μέγεθος στην Ελλάδα, με την καλύτερη ποιότητα ελάτινου ξύλου, που για τους ελάχιστους μόνιμους οικονομικά ενεργούς εναπομείναντες κατοίκους αποτελεί πηγή ζωής και εισοδήματος. Με τα έργα αυτά αντικειμενικά ανατρέπεται ο χαρακτήρας της περιοχής των νοτιοανατολικών Αγράφων και καθίσταται πλέον Βιομηχανική Ενεργειακή Περιοχή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.
- Οι θέσεις εγκατάστασης των ανεμογεννητριών απαιτούν έκταση μικρού γηπέδου ποδοσφαίρου σε υψόμετρα πάνω από τα 1400 μέτρα, που το ορεινό τοπίο στα υψόμετρα αυτά θεωρείται, και πρέπει να προστατεύεται, ως φυσικό απόθεμα και απόθεμα βιοποικιλότητας, περιοχή φυσικού κάλους με πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα.
- Η κάθε ανεμογεννήτρια σύμφωνα με τις ΜΠΕ είναι μια τεράστια βιομηχανική μονάδα. Το συνολικό ύψος της είναι 200μ, όσο το ύψος ενός ουρανοξύστη 60 ορόφων! Η βάση στήριξης της κάθε ανεμογεννήτριας απαιτεί τουλάχιστον 500 κυβικά μέτρα μπετόν με πολύ πυκνό σιδερένιο οπλισμό, φυτεμένη στο έδαφος που ΠΟΤΕ δεν πρόκειται να επανέλθει στην αρχική του κατάσταση.

- Τμήμα του Αιολικού Σταθμού (ΑΣΠΗΕ) στη θέση «Τρία Σύνορα» και το μεγαλύτερο μέρος του ΑΣΠΗΕ στη θέση «Κόκκαλα - Τρίκορφο» βρίσκονται εντός της περιοχής του Καταφυγίου Άγριας Ζωής, καθώς και τμήμα της γραμμής διασύνδεσης του Υ/Σ με την υφιστάμενη γραμμή Υ.Τ. (150 kV) «ΛΑΜΙΑ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ» βρίσκεται εντός επίσης Καταφυγίου Άγριας Ζωής.
- Πρόκειται να εγκατασταθούν στα «μαξιλάρια» των χωριών και σε μικρή σχετικά απόσταση και με δεδομένο ότι τα χωριά Βράχα και Χόγλια έχουν χαρακτηριστεί στο παρελθόν ως κατολισθήσιμα, υπάρχει πιθανότητα στο μέλλον να κινδυνέψουν από τα έργα των εκβραχισμών και των εκχωματώσεων καθιστώντας το έδαφος πιο ευάλωτο, σύμφωνα και με τις πρόσφατες τραγικές εμπειρίες των πλημμυρών του ΙΑΝΟΥ και του DANIEL.
- Ο Νομός Ευρυτανίας με την αναθεώρηση του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Στερεάς (ΦΕΚ 299/14.12.2018) έχει χαρακτηριστεί ως Περιφερειακό Πάρκο Ορεινής Αμιγούς Φύσης και Ορεινής Μεσογειακής Παραδοσιακής Κληρονομιάς. Έχει δε εκπονηθεί ήδη η Μελέτη από την Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας και είναι σε εξέλιξη το έργο της ανάδειξης (ΑΔΑ: Ω0ΒΠ7ΛΗ-Υ6Ψ). Αυτό αποφεύγεται να αναφερθεί στη ΜΠΕ των έργων, παρά του ότι αυτή έχει εκδοθεί τον Ιανουάριο του 2021.
- Ο πληθυσμός της Ευρυτανίας διαρκώς συρρικνώνεται λόγω των πολιτικών της εγκατάλειψης και απειλείται η συνέχιση της λειτουργίας της ως αυτόνομος Νομός. Πεποίθησή μας είναι ότι η συγκράτηση του πληθυσμού της Ευρυτανίας και όλων των Δημοτικών μας Ενοτήτων περνάει μέσα από την προώθηση και υποστήριξη του ήπιου ορεινού εναλλακτικού τουρισμού, την αξιοποίηση του δασικού πλούτου και τη στήριξη της μελισσοκομίας και της μικρής παραδοσιακής κτηνοτροφίας, στοιχεία που υπονομεύονται από την εγκατάσταση των αιολικών σταθμών σε όλο το Νομό.
- Τέλος, κατά το παρελθόν από την πρώτη στιγμή για τα έργα αυτά έχουν εκδοθεί αρνητικές γνωμοδοτήσεις από τον Καποδιστριακό Δήμο Κτημενίων, το Δασαρχείο Φουρνά και την Περιφέρεια Στερεάς, όπως και σήμερα από τους Δήμους Καρπενησίου, Μακρakovής και Σοφάδων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, και για πολλούς άλλους ακόμα, απαιτούμε από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, τη ΡΑΑΕΥ και τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ, να απορρίψουν τις ΜΠΕ και να ακυρώσουν τα έργα των οκτώ αιολικών σταθμών και να προστατευτεί αυτό που μας κρατάει όρθιους ακόμα στην Ευρυτανία: ο φυσικός μας πλούτος και το παρθένο περιβάλλον.

Καλούμε όλους τους φίλους συνδημότες μας, τους απανταχού συγχωριανούς μας, να αντιδράσουν αποφασιστικά, συντονισμένα και οργανωμένα μέσα από τους φορείς της αυτοδιοίκησης, τους Συλλόγους και τις Κινήσεις Πολιτών. Οι καιροί ου μενετοί! Για μας στην Ευρυτανία και στα νοτιοανατολικά Άγραφα απόλυτος κυρίαρχος ήταν, είναι, και θα είναι η φύση!! Να γίνει παντού γνωστό το μήνυμα: Δεν θα επιτρέψουμε την εγκατάσταση αιολικών σταθμών στον τόπο μας! Να απαιτήσουμε όλοι μαζί και να πούμε ένα μεγάλο: ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΑΓΡΑΦΑ

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΣΤΙΣ ΔΕ ΦΟΥΡΝΑ ΚΑΙ ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ

*

Ο Ευρυτάνας Ιχνηλάτης αποστέλλει τακτικά υλικό από το πλούσιο blog που διατηρεί (eyrytixn.blogspot.com) με μοναδικό ιστορικό, λαογραφικό και περιβαλλοντικό περιεχόμενο.

*

mikrochorioevrytania@gmail.com

mikrohorio.gr

Μικρό Χωριό Ευρυτανίας

mikro_chorio

Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο

Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο
Μικρού Χωριού

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

Μέσα στην αέναη και αμείλικτη ροή του χρόνου, συγχωριανοί μας φεύγουν συνεχώς από κοντά μας, οι μορφές τους όμως αξίζει να παραμένουν ζωντανές στη μνήμη μας και να συνεχίσουν να ζουν μέσα στις καρδιές μας. Αυτός είναι και ο στόχος της στήλης αυτής, που γίνεται με φροντίδα των οικείων, οι οποίοι θα πρέπει να στέλνουν στη διεύθυνση του περιοδικού μας μία φωτογραφία και ένα σχετικό κείμενο ή βιογραφικά στοιχεία του εκλιπόντος.

Πηνελόπη Πολύζου

Η Πηνελόπη Πολύζου, η αγαπημένη αδερφή, μητέρα και θεία πέθανε στις 8 Μαρτίου 2022 στην Οττάβα του Καναδά, μετά από μια μακροχρόνια μάχη με τη νόσο του Πάρκινσον. Η Πηνελόπη ήταν 83 ετών και πέρασε τα πρώτα της χρόνια επισκεπτόμενη το Μικρό Χωριό. Από τον πατέρα της, Δημήτρη Πολύζο, έμαθε να αγαπά πολύ το χωριό, και το είχε πάντα κοντά στην καρδιά της. Έφυγε από την Ελλάδα το 1959 για να σπουδάσει πρώτα στην Αυστρία και στη συνέχεια στο Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Βερολίνου, όπου πήρε το διδακτορικό της στη Χημική Μηχανική το 1969.

Στη συνέχεια μετακόμισε στην Αλγερία, στις ΗΠΑ και στον Καναδά (όπου έζησε για περισσότερα από 30 χρόνια), επιστρέφοντας στην Ελλάδα κάθε τόσο. Εργάστηκε ως οργανική χημικός και ήταν υπέρμαχος

*Πηνελόπη Πολύζου.
Τορόντο, Καναδάς,
Ιούνιος 1976.*

της περιβαλλοντικής διαχείρισης, των δικαιωμάτων των ιθαγενών και του πυρηνικού αποπλισμού. Είχε επίσης μεγάλη αγάπη για τα ζώα, και φρόντιζε πολλά σκυλιά και γάτες.

Η Πηνελόπη αφήνει πίσω της την αδελφή της (Μύρτα Πολύζου), τα παιδιά της (Άρης Πολύζος, Κασσάνδρα Πολύζος) και τα εγγόνια της (Άλεξ, Λουκάς, Μελίνα και Ηλίας). Τα λείψανά της επιστράφηκαν στο χωριό και τοποθετήθηκαν δίπλα στη μητέρα της (Κασσάνδρα), τον πατέρα της και τη γιαγιά της (Πηνελόπη) στο νεκροταφείο το 2023.

*Από αριστερά προς δεξιά:
Διονύσης, Μύρτα, Δημήτρης
και Πηνελόπη Πολύζου.
Μικρό Χωριό, Απρίλιος
1958.*

Άρης Πολύζος

Γεώργιος Παπαθανασίου (1926-2023)

Ο «Παπαγιώργος», όπως τον φώναζαν στο χωριό, γεννήθηκε στο Μικρό Χωριό στις 23 Απριλίου του 1926. Ο μόνος γιος του Ιερέως του Χωριού Αθανασίου Παπαστάθη και της Πρεσβυτέρας Φωτεινής (Πολύζου), αγαπούσε πολύ τις τέσσερις αδελφές του και παρέμειναν δεμένοι σε όλη τους την ζωή. Ο πόλεμος τους ανάγκασε να φύγουν για το Αγρίνιο και δούλεψαν σκληρά για να σταθούν ξανά στα πόδια

τους. Αλλά ο Γιώργος ήταν ανήσυχος. Αφού έκανε την στρατιωτική θητεία του ως ακόλουθος του Στρατηγού Παπάγου, εργάστηκε για μερικά χρόνια στη Αθήνα. Πάντα ανήσυχος, εξασφάλισε τα χαρτιά του και έφυγε ως μετανάστης στην Αμερική, όπου εγκαταστάθηκε στο Charlotte της Βορείου Καρολίνας. Δούλεψε σκληρά, βοήθησε και την οικογένειά του και τις αδελφές του. Αγάπησε την δεύτερη πατρίδα του όσο και την Ελλάδα, και πάντα στην ζωή του ευγνωμονούσε την Αμερική για τις ευκαιρίες που του έδωσε να εργαστεί και να πραγματοποιήσει τα όνειρά του. Το 1961 γνώρισε και παντρεύτηκε την Διονυσία (Σία) Πετροπούλου από την Αμαλιάδα και μαζί επέστρεψαν στην Αμερική. Ήταν γραφτό να μοιραστούν 62 ολόκληρα χρόνια μαζί.

Δούλεψαν σκληρά και πρόκοψαν. Έκαναν και δύο παιδιά, τον Θανάση και την Θέμιδα (Τέμη). Τα υπεραγαπούσε και ήταν πολύ υπερήφανος για αυτά. Μαζί με την Σία τα έμαθαν την Ελληνική γλώσσα και τις παραδόσεις, τα σπούδασαν, τα έμαθαν μουσική, ξένες γλώσσες, τα πήγαν ταξίδια. Αλλά δεν ξεχνούσαν ποτέ την πατρίδα. Τόσο που το 1974 μετακόμισαν οικογενειακώς στη Ελλάδα και παρέμειναν για έξι χρόνια, και μετά επέστρεψαν και πάλι στην Αμερική. Αλλά η αγάπη για το Μικρό Χωριό παρέμεινε ακλόνητη. Τόσο που έχτισε καινούργιο σύγχρονο σπίτι στο Χωριό, απέναντι από την εκκλησία της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, εκεί που βαπτίστηκε και μεγάλωσε. Απέναντι από το σχολείο που έμαθε τα πρώτα του γράμματα, το σημερινό Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο του Μικρού Χωριού. Απέναντι από το υπέροχο καμπαναριό που περίμενε να χτυπήσει η καμπάνα του κάθε μισάωρο, και το υπερήφανο Βελούχι που αγνάντευε από την βεράντα του. Διότι δεν έλειψε ούτε μία χρονιά από το Χωριό και το σπίτι αυτό από το 1989 και για 31 συνεχή χρόνια. Ερχόταν κάθε καλοκαίρι με την Σία, άλλοτε για τρεις μήνες, άλλοτε για τέσσερις ή πέντε. Θα τον έβλεπες κάθε πρωί στην πλατεία να

πίνει τον καφέ του και να παίζει πρέφα με τους παιδικούς του φίλους. Θα τον έβλεπες ξανά το απόγευμα να πίνει τον καφέ του, ή μετά στην βεράντα του, άλλοτε μόνος με ένα βιβλίο, άλλοτε με φίλους και χωριανούς και φυσικά με το απαραίτητο τσίπουρο του Παπανίκου και τους μεζέδες της Σίας. Μαζί με την Σία έκαναν πολλές δωρεές και αγαθοεργίες στο Μικρό Χωριό, και υποστήριζε πάντα τις ευεργεσίες και την προσφορά στο Χωριό.

Ο Θεός τον ευλόγησε να αποκτήσει δύο υπέροχα εγγόνια, τον Ιωάννη και την Νίνα, που τον έκαναν πολύ υπερήφανο και τα αγαπούσε πολύ. Τα θαύμασε που παντρεύτηκαν και αυτά με δύο υπέροχα άτομα. Ο Ιωάννης με την όμορφη Ελένη, που του χάρισαν και την υπέροχη μικρή Μαρία-Αναστασία, την μονάκριβη δισέγγονή του. Η Νίνα με τον Ματθαίο (Μάτ), που αγαπάει και αυτός πολύ την Ελλάδα και θέλει να έρχεται κάθε χρόνο. Έζησε γεμάτη ζωή, όπως ήθελε. Ταξίδεψε σε 4 ηπείρους, σε 18 χώρες. Σε 14 πολιτείες της Αμερικής. Γνώρισε δύο βασιλείς, έναν πρωθυπουργό, και πολλούς άλλους διακεκριμένους ανθρώπους. Έμαθε πολλά στην ζωή του και από τις εμπειρίες του. Αυτά δεν τον άλλαξαν, αλλά τον έκαναν καλύτερο.

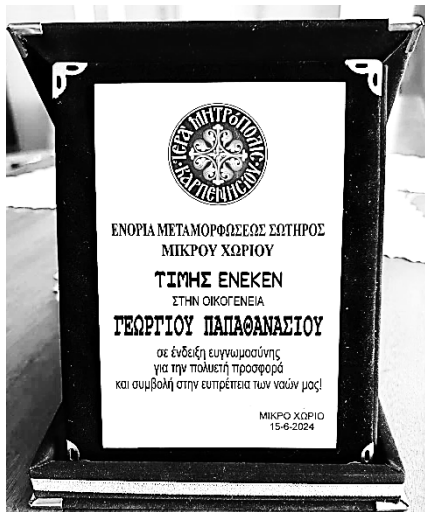
Το 2021, στα 95 του, έκανε το τελευταίο ταξίδι του. Αποχαιρέτησε την Αμερική και όλα όσα έφτιαξε εκεί με την Σία, και επέστρεψε στην Ελλάδα. Έμεινε στο Χωριό για ενάμισι χρόνο, και μετά μετακόμισε στο νέο τους σπίτι στην Πολιτεία της Κηφισιάς. Εκεί, πλήρης ημερών, στα 97 του, με την Σία και τον Θανάση στο πλάι του, άφησε την τελευταία του πνοή στις 19 Ιουνίου 2023.

Όπως και επιθυμούσε, επέστρεψε στο αγαπημένο του Μικρό Χωριό, όπου αναπαύεται και συνεχίζει να αγναντεύει τα υπερήφανα βουνά που τόσο αγαπούσε.

Θα σε θυμόμαστε για πάντα, αγαπημένε μας σύζυγε, πατέρα, παππού και προπάππου...

*

Το Σάββατο 15 Ιουνίου τελέστηκε το μνημόσυνο του αείμνηστου Γεωργίου Παπαθανασίου στον Ι. Ν. Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Ο «Παπαγιώργος», όπως τον φώναζαν στο χωριό, γεννήθηκε στο Μικρό Χωριό στις 23 Απριλίου του 1926. Ο αγαπητός μας συγχωριανός έζησε γεμάτη ζωή όπως ήθελε, και έμαθε πολλά στην ζωή του, από τα ταξίδια του και τις εμπειρίες του. Αυτά δεν τον άλλαξαν, αλλά τον έκαναν καλύτερο. Το

2021, στα 95 του, έκανε το τελευταίο ταξίδι του. Αποχαιρέτησε την Αμερική και όλα όσα έφτιαξε εκεί με την αγαπημένη του Σία, και επέστρεψε στην Ελλάδα. Έμεινε στο Χωριό για ενάμισι χρόνο, και μετά μετακόμισε στο νέο τους σπίτι στην Πολιτεία της Κηφισιάς. Εκεί, πλήρης ημερών, στα 97 του, με την Σία και τον Θανάση στο πλάι του, άφησε την τελευταία του πνοή στις 19 Ιουνίου 2023. Η οικογένεια Παπαθανασίου τιμήθηκε στο μνημόσυνο που έλαβε χώρα προ ολίγων ημερών, για την μεγάλη προσφορά του Παπαγιώργου, ιδιαίτερα

για την ανάδειξη των ναών του Μικρού Χωριού. Ο πάτερ Παΐσιος, στον συγκινητικό του λόγο, μνημόνευσε τη ζωή και το έργο του αείμνηστου συγχωριανού μας, το οποίο γνωρίζουμε όλοι και έχει αφήσει ανεξίτηλο αποτύπωμα στη μικρή μας κοινότητα. Να ζήσουν να τον θυμούνται οι συγγενείς του και οι κοντινοί του άνθρωποι, για τον άξιο και αγαπητό άνθρωπο που ήταν, υπόδειγμα για όλους μας.

Χριστίνα Τζαβέλη

Σε ηλικία 62 ετών έφυγε από κοντά μας η Χριστίνα Τζαβέλη, σκορπώντας τη θλίψη σε όλο το χωριό. Ήταν σύζυγος του Δημητρίου Τζαβέλη και είχε 2 παιδιά, την Σταυρούλα και τον Πάνο. Η Χριστίνα ήταν ιδιαίτερα αγαπητή σε όλους, καθώς για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα μαζί με το σύζυγό της και τα παιδιά τους είχαν τον ξενώνα του Μικρού Χωριού, τη Χελιδόνα, και φρόντιζε τους Μικροχωρίτες και τους επισκέπτες προσφέροντας ωραία εδέσματα και ζεστή φιλοξενία. Ό-

λοι θυμόμαστε με πολλή αγάπη και νοσταλγία τα μεγάλα τραπέζια κάτω από τον πλάτανο και τα γλέντια που γινόντουσαν εκεί στην πλατεία, που πάντα φρόντιζε να είναι γεμάτη από όμορφα λουλούδια και ήταν πάντα το αγαπημένο μας σημείο συνάντησης τα καλοκαίρια. Αργότερα δυστυχώς τα προβλήματα υγείας δεν επέτρεψαν να συνεχίσει αυτή τη δραστηριότητα, ωστόσο ήταν πάντα παρούσα στις εκδηλώσεις του χωριού και

πάντα βοηθούσε όπως μπορούσε και όπου της είχε ζητηθεί. Οι Μικροχωρίτες και η οικογένειά της την αποχαιρετίσαμε στον ιερό ναό της Αγίας Κυριακής στις 5 Φεβρουαρίου 2024. Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή της!

Ειρήνη (Ρένα) Παπαθανασιάδη – Κεράνη

Στις 16 Φεβρουαρίου 2024 έκλεισαν για πάντα δύο γαλανά μάτια, έσβησε ένα χαμόγελο, σιώπησε μία φωνή, μία ευγενική ψυχή πέταξε στα ουράνια...

Ήταν τα γαλανά μάτια, το χαμόγελο, η φωνή, η ψυχή της Ρένας Παπαθανασιάδη.

Η Ρένα γεννήθηκε στον Πειραιά το 1936. Μεγάλωσε και έζησε στην Αθήνα.

Ήταν η δεύτερη κόρη των Μικροχωριτών Νίκου Κεράνη και Μαργαρίτας Κεράνη, το γένος Δερματά. Αδέλφια της η Ιωάννα Μπαμπανικολού - Κεράνη και ο Θανάσης Κεράνης.

Επιμελής και άριστη μαθήτρια, μετά τις γυμνασιακές σπουδές της, σπούδασε οικονομικά στην ΑΣΟΕΕ (σήμερα Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) από όπου και αποφοίτησε. Ειδικεύθηκε στην στατιστική. Δεν εργάστηκε επαγγελματικά.

Το 1960 παντρεύτηκε τον γιατρό Σπύρο Παπαθανασιάδη, με καταγωγή από τον Προυσό Ευρυτανίας και ανεχώρησαν στη Μεγάλη Βρετανία, όπου έμειναν 5 χρόνια, προκειμένου ο άνδρας της Σπύρος να πάρει την ειδικότητα του χειρουργού-ουρολόγου και να εργασθεί σε βρετανικά νοσοκομεία.

Απέκτησαν δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Θεοδόση, και ευτύχησαν να έχουν τέσσερα εγγόνια, τα οποία υπεραγαπούσε.

Δυναμική, οργανωτική και φιλομαθής, προσέφερε στα παιδιά της μία ήρεμη και πειθαρχημένη ζωή, ωθώντας τα σε πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και στη λήψη γνώσεων. Παιδιά και εγγόνια και παιδιά φίλων και συγγενών ξεναγήθηκαν από τη Ρένα σε όλα τα μουσεία και αξιοθέατα της Αθήνας, μεταδίδοντάς τους τις γνώσεις, που και η ίδια είχε πάρει από τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής γραμματείας.

Εργάστηκε ως εθελόντρια επί πολλά χρόνια στο κοινωφελές σωματείο ΟΜΙΛΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ, στο οποίο ως βασικό στέλεχος διετέλεσε Γενική Γραμματέας και Πρόεδρος.

Λόγω της τέλειας γνώσης της της αγγλικής γλώσσας, μετέφρασε στα ελληνικά τρία βιβλία, τα οποία εκδόθηκαν και κυκλοφόρησαν ευρύτατα. Πρόκειται για:

1. «ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ» της Σέλμας Χ. Φράιμπεργκ, σχετικά με την κατανόηση και το χειρισμό των προβλημάτων των μικρών παιδιών, με πρόλογο από τον Καθηγητή Σπύρο Δοξιάδη.
2. «ΕΝΑΣ ΠΑΙΔΟΤΟΠΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ» των Μαρί Ουίν και Μαίρη Άνν Πόρτσερ, σχετικά με το πώς να απασχολήσετε δημιουργικά μια παιδική συντροφιά, μία προσφορά του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού με πρόλογο από τον Καθηγητή Σπύρο Δοξιάδη.
3. «ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΕ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΚΩΦΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ» του Ιδρύματος Τζων Τρέισι, μία προσφορά της Ελληνικής Εκτελεστικής Επιτροπής του Διεθνούς Έτους Αναπήρων στα κωφά και βαρήκοα Ελληνόπουλα και τους γονείς τους.

Όλα τα καλοκαίρια με τους γονείς και τα αδέρφια της περνούσαν αξέχαστες διακοπές με πεζοπορίες, χορούς και διασκέδαση στο αγαπημένο της Μικρό Χωριό, όπου ήξερε όλους τους Μικροχωρίτες και τις Μικροχωρίτισσες με το μικρό τους όνομα.

Την αγάπη της για το Μικρό Χωριό μετέδωσε και στα παιδιά και στα εγγόνια της, τα οποία με ευχαρίστηση και λαχτάρα το επισκέπτονται για χαλάρωση και απόλαυση της φύσης.

Αυτή η αγάπη της εκδηλώθηκε και έμπρακτα με τις δωρεές της για την αιογράφηση της Εκκλησίας του Νέου Μικρού Χωριού «Η Αγία Κυριακή».

Το 2012 πήρε μέρος ως ομιλήτρια στο Επιστημονικό Συνέδριο που οργάνωσε το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών στις 18-19 Οκτωβρίου 2012 στο Καρπενήσι και στο Κερασοχώρι Αγράφων, με θέμα «Των Αποδήμων Ευρυτάνων έργα», όπου με ευγνωμία και χιούμορ ανέδειξε τη ζωή, την πατριωτική και φιλανθρωπική δράση των αποδήμων στην Αμερική θείων της Φωτεινής Παπαδοπούλου–Pappas (αδελφής του πατέρα της Νίκου Κεράνη) και του συζύγου της Σπύρου Παπαδόπουλου–Pappas από τα Φιδάκια Ευρυτανίας.

Για αρκετά χρόνια ασχολήθηκε με έρευνα στα Γενικά Αρχεία του Κράτους σχετικά με την καταγωγή και προέλευση των προγόνων της και άλλων οικογενειών συγγενών της.

Ρενάκι μας, μας λείπεις και θα μας λείπεις. Μένεις ζωντανή στη μνήμη μας.

Δε σε ξεχνάμε. Σε αγαπάμε.

Ο Σπύρος σου, τα παιδιά σου, τα εγγόνια σου, τα αδέρφια σου, τα ανίψια σου.

Για την γραφή,
Ιωάννα Μπαμπανικολού - Κεράνη

Ισμήνη-Κεράνη Μπάρλα (1933-2024)

Η Ισμήνη Κ. Μπάρλα γεννήθηκε στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας στις 25 Σεπτεμβρίου 1933. Μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1951. Παντρεύτηκε τον Κωνσταντίνο Μπάρλα στη Νέα Υόρκη το 1954. Με τον σύζυγό της μετακόμισαν στο Asheville της Βόρειας Καρολίνας το 1958 για να ανοίξουν το Εστιατόριο «Parkway».

Η Ισμήνη ασχολήθηκε σε μεγάλο μέρος της ζωής της με φιλανθρωπικές δραστηριότητες. Για μια εξηκονταετία ήταν μέλος της Φιλόπτωχου, των «Κορών της Ευρυτανίας» και των «Κορών της Πηνελόπης-ΑΧΕΠΑ». Υπήρξε μέλος της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αγίας Τριάδας του Asheville, όπου υπηρέτησε σε πολλές θέσεις. Της άρεσε να περνάει χρόνο διαβάζοντας, γράφοντας ποιήματα και ράβοντας. Επίσης της άρεσε ο παραδοσιακός χορός.

Η Ισμήνη αφήνει πίσω τον επί 69 χρόνια σύζυγό της, Κωνσταντίνο Πέτρου Μπάρλα, την κόρη της Αγορίτσα Μπάρλα-Λιούη και τον σύζυγό της Πάτρικ, την εγγονή της Ζωή Κωνσταντίνα-Φαισού και τον σύζυγό της Άνταμ, τον εγγονό Κρίστιαν Βαλεντίνο Λιούις, τις ανιψιές Μαρία Π. Κεράνη, Κατερίνα Κεράνη-Παπαβασιλείου και Μαρία Ν. Κεράνη, καθώς και την αγαπημένη της γάτα Blu.

Η κηδεία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 24 Φεβρουαρίου στις 11 π.μ. και ακολούθησε η ταφή στο νεκροταφείο Green Hills στο Asheville.

Katerina Keranis Papavassiliou

Νίκη Καραγκούνη

Τρίτη, 12 Μαρτίου 2024

Ήταν μια βροχερή και παγωμένη νύχτα, λόγω των τελευταίων χιονιών στις κορυφές των βουνών μας. Ήταν μια ημέρα που δεν θα την ξεχάσουμε ποτέ. Η αγαπημένη μας γιαγιά-μαμά Νίκη άνοιξε την πόρτα κι έφυγε· πέταξε σαν περιστέρι για εκεί ψηλά. Έφτασε με τα πόδια μέχρι

το αγαπημένο της σημείο, την Αγία Αικατερίνη, εκεί που είχε μάθει τόσα χρόνια να πηγαίνει με τις κατσίκες της. Εκεί μάλλον ήθελε να πάει και να μας αποχαιρετήσει, να φύγει ψηλά για τον ουρανό. Μας περίμενε όμως! Μετά από αγωνιώδεις προσπάθειες για τον εντοπισμό της, πρωί πιά, δεν άντεξε. Εφόσον είδε για τελευταία φορά τα παιδιά της, χαμογέλασε κι έφυγε... έφυγε για πάντα. Ας είναι όμορφα εκεί που βρίσκεται και να μας προσέχει, όπως κι εμείς πάντα θα την αγαπάμε και θα την σκεφτόμαστε με αγάπη.

Αντίο γιαγιά μου, μαμά μας, θα μας λείπεις και θα σ' αγαπάμε για πάντα!

Θεοδώρα, Μαρία και Ιωάννης
17/11/2024

Νίκος Φλώρος

Το Σάββατο της 11^{ης} Μαΐου 2024 έφυγε από τη ζωή ο Μικροχωρίτης Νικόλαος Φλώρος στην ηλικία των 89 ετών. Ένας άνθρωπος που ξεχείλιζε από ζωή παρά τα χρόνια του. Ένας άνθρωπος που αγάπησε το χωριό μας όσο λίγοι και η παρουσία του ήταν πάντα χαρακτηριστική. Ενωτικός με τους συγχωριανούς του και ο συνδεδεμένος κρίκος της οικογένειας. Πάντα εκεί για όποιον τον χρειαζόταν με την καλή του διάθεση και την προθυμία του. Ακούραστος, αγέρωχος και χαμογελαστός.

Για πολλά χρόνια έζησε στη Νεάπολη Θεσσαλονίκης, όπου και μεγάλωσε την οικογένειά του, ενώ περνούσε τα καλοκαίρια και τις γιορτές στο χωριό. Με τη σύζυγό του, την Έλλη Φλώρου, έζησαν μαζί 63 χρόνια φέρνοντας στον κόσμο τρία παιδιά, τον Χρήστο, την Πόπη και τον Παναγιώτη. Τον αξίωσε ο Θεός να χαρεί εγγόνια και από τα τρία παιδιά του, τη Μαρία, τον Παναγιώτη, την Ελένη, τον Νίκο και τη

Νικολέττα, καθώς και τέσσερα δισέγγονα. Αξιολάτρευτος χαρακτήρας που θα μείνει για πάντα χαραγμένος στις μνήμες και τις καρδιές όλων.

Με αμέριστη αγάπη,
η οικογένειά του

*

Ο αείμνηστος Νίκος Φλώρος ζούσε στη Θεσσαλονίκη. Εκεί βρεθήκαμε με τον Νίκο μαζί στη δεκαετία του '50 και κάναμε παρέα μαζί και με άλλους Μικροχωρίτες, όπως ήταν ο Ν. Παναγιώτου, ο Δ. Γιουσιμπάσης, ο Ξεκάρφωτος κ.ά. Τις Κυριακές ανταμώναμε και παίζαμε τάβλι στην αυλή του Παπαδογιάννη, στην οδό Συγγρού, όπου διατηρούσε έναν οικίσκο, δίπλα στο μαγαζί που ενοικίαζε ως μπακάλικο στον συγχωριανό μας Χαράλαμπο Μαστρογεωργόπουλο. Παίζοντας εκεί συντροφεύαμε και τον μακαρίτη Παπαδογιάννη, που ζούσε μόνος του και που ως γνωστόν χάθηκε στην κατολίσθηση του Χωριού, το 1963.

Με τον Νίκο στο χωριό παίζαμε και παλεύαμε ως αντίπαλοι, γιατί αυτός ήταν από τον «πάνω μαχαλά» ενώ εγώ από τον «κάτω μαχαλά» του χωριού. Στην πάλη ήταν πολύ ευέλικτος και δυνατός και συνήθως βγαίναμε ισόπαλοι. Στη Θεσσαλονίκη, όπου εγώ πήγαινα στο Γυμνάσιο (Γ' Αρρένων), αυτός δούλευε σε διάφορες επιχειρήσεις και ήταν πολύ εργατικός και φιλότιμος. Με την αξιοσύνη και την εργατικότητά του δημιούργησε δική του επιχείρηση και έκανε έναν επιτυχημένο γάμο. Με την αγαπημένη του γυναίκα ευτύχησαν να χαρούν τα παιδιά και τα εγγόνια τους.

Μένιος Κουτσούκης

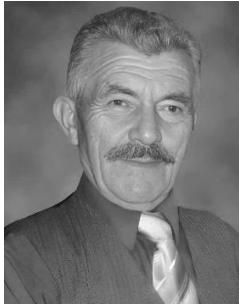
Ζάρρας Νικόλαος

Στις 13 Μαΐου 2024 έφυγε από κοντά μας ο αγαπητός σε όλους μας Ζάρρας Νικόλαος.

Έπειτα από μία δύσκολη και επίπονη μάχη με την επάρατη νόσο, κατέληξε στην οικία του, κοντά στους αγαπημένους του.

Γεννήθηκε στο Κρίκελο Ευρυτανίας και ήταν ο μοναχογιός του Βασιλείου και της Μαρίας, έχοντας ακόμη τέσσερις αδελφές. Παντρεύτηκε την Κάντζιου Φωτεινή και απέκτησαν τρία παιδιά, τη Μαρία, το Βασίλη και την Ελένη. Εργάστηκε επί πολλά χρόνια στην τεχνική υπηρεσία του ΟΤΕ, γυρνώντας από χωριό σε χωριό Χειμώνα Καλοκαίρι για να μην αφήσει κανένα σπίτι χωρίς τηλέφωνο. Επίσης τις Κυριακές και τις Γιορτές ήταν πάντα στο ψαλτήρι της Αγίας Κυριακής αλλά και σε

οποιαδήποτε άλλη εκκλησία των γειτονικών χωριών που τον καλούσαν. Η βροντερή του φωνή, αν και αυτοδίδακτος, μάγευε με τους υπέροχους ψαλμούς.

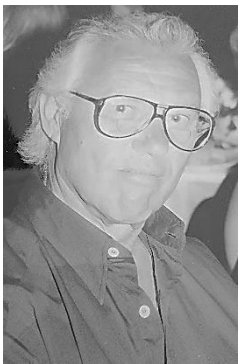
Όταν πήρε σύνταξη από την υπηρεσία, του άρεσε να φροντίζει κήπους με λουλούδια και ζαρζαβατικά καθώς και να φροντίζει τα ζώα του. Θα ζει για πάντα μέσα στις καρδιές μας.

Αιωνία του η μνήμη!!!

ΚΑΛΟ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ!!!

Η σύζυγος σου, τα παιδιά σου και τα εγγόνια σου....

Αρμάνδος Κομπορόζος

Ο πατέρας μας «έφυγε» στις 22/07/2024 σε ηλικία 87 ετών μας. Ήταν ένας άνθρωπος ευθύς, φιλότιμος, με υψηλό το αίσθημα της αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπό του και ανιδιοτελής.

Άνθρωπος δημοκρατικός πιστός στις κοινωνικές και πολιτικές του πεποιθήσεις. Έτρεφε μεγάλη αγάπη για την οικογένεια του, ήταν συμβουλευτικός χωρίς να γίνεται παρεμβατικός.

Η μνήμη σου θα παραμείνει βαθιά χαραγμένη στις καρδιές μας.

Τα παιδιά σου,
Νίκος και Θανάσης Κομπορόζος

*

Λείπεις

Η παρουσία σου μας λείπει. Λείπεις από τα παιδιά μας, από τον εγγονό σου τον Αλέξανδρο (Αρμάνδο), ήσουνα ο μοναδικός παππούς του. Λείπεις από τους συγγενείς μας, από τους φίλους σου, από όλους που σε αγαπούσαν.

Για όλους εμάς ο θάνατός σου ήταν ξαφνικός και απίστευτος. Αυτός ο άνθρωπος ο τόσο δυνατός, ο τόσο ζωντανός, έφυγε απότομα από κοντά μας. Θα ζεις πάντα στις σκέψεις μας και στην καρδιά μας.

Σ' αγαπώ.

Χρυσούλα Κομπορόζου

*

Χτυπημένος από την επάρατο έφυγε από τη ζωή, ο Αρμάνδος, αχώριστος παιδικός φίλος. Ο πατέρας του, μετά την Κατοχή είχε επιστρέψει από την Αμερική και μαζί με τη γυναίκα του Ζωή και τα δυο παιδιά τους τον Γιάννη και τον Αρμάνδο ζούσαν στη Λαμία. Ο Γιάννης πήγε στην Αμερική, παντρεύτηκε την εξαδέλφη μου Βαγγελιώ (Κωστοπούλου) και μαζί με τα παιδιά τους ζούσαν ευτυχισμένα ως τον πρόωρο θάνατό του.

Με τον Αρμάνδο ήμασταν συμμαθητές στο Δημοτικό Σχολείο του Χωριού. Μετά τον Εμφύλιο πόλεμο κατοικούσε στη Λαμία όπου τελείωσε το Γυμνάσιο. Όλη αυτή την περίοδο, αυτός στη Λαμία και εγώ στη Θεσσαλονίκη, αλληλογραφούσαμε συχνά. Το ίδιο έκανα και με το Γιώργο Χονδρό, που κι αυτός ζούσε στη Λαμία πριν φύγει για Αμερική.

Ο Αρμάνδος μόλις τελείωσε το Γυμνάσιο έφυγε για την Ιταλία, όπου σπούδασε γεωπόνος. Όταν επέστρεψε προσελήφθη στην Αγροτική Τράπεζα, στη Θήβα, απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε. Από αγάπη προς τη γενέτειρα διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος και της αναπτυξιακής εταιρείας «ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ».

Μετά τον θάνατο της μητέρας του Ζωής, ο Αρμάνδος φρόντιζε με ιδιαίτερη στοργή τον πατέρα του, που ευτύχησε να φύγει από την ζωή στα 106 του χρόνια.

Με την γυναίκα του Χρυσούλα απέκτησαν δύο παιδιά, που ζουν στην Αθήνα και χάρηκαν τα εγγόνια τους. Ο Αρμάνδος ήταν ιδιαίτερα αγαπητός στις παρέες μας, συνήθως παρορμητικός, γι' αυτό και θα μείνει στη μνήμη όλων μας ως ένας αγνός και αφοσιωμένος φίλος, γνήσιος Μικροχωρίτης.

Μένιος Κουτσούκης

Φρόσω Κουτσούκη-Ζυγιάρη

Η συγχωριανή μας Ευφροσύνη Ζυγιάρη, κόρη του Γιάννη και της Αγαπούλας Κουτσούκη ζούσε στην Αμερική. Μετά το θάνατο του άντρα της Γιάννη Ζυγιάρη από το Μεγάλο Χωριό, συνέχισε να ζει στην Αμερική με τις δυο κόρες της και τα εγγόνια της. Ο θάνατος τη βρήκε ακριβώς καθώς ετοιμάζε τις βαλίτσες της να έλθει στην Ελλάδα και να πάει στο σπίτι της στο χωριό μαζί με την κόρη της Πωλίνα, όπως έκανε κάθε καλοκαίρι.

Ο πατέρας της Γιάννης Κουτσούκης άφησε όνομα στο Καρπενήσι, όπου διωγμένος απ' την Κωνσταντινούπολη άνοιξε το περίφημο τότε εστιατόριο του Καρπενησιού, το λεγόμενο «Βόσπορος» με ευρωπαϊκές προδιαγραφές, στην κεντρική πλατεία του Καρπενησιού. Ο αδελφός της Θανάσης διετέλεσε Πρόεδρος του Χωριού μας στη δεκαετία του '70, ενώ ο άλλος αδελφός της Κώστας, ένας ευφυέστατος ηλεκτρολόγος, χάρισε το 1995 το ρολόι στο καινούργιο καμπαναριό του Νέου Μικρού Χωριού στην εκκλησία της Αγίας Κυριακής.

Η Φρόσω Ζυγιάρη πήρε το όνομά της από τη γιαγιά της Φρόσω, που είχε παντρευτεί τον Νικήτα Κουτσούκη με τον οποίο απέκτησε τέσσερα αγόρια και δύο κορίτσια. Η Φρόσω ήταν πολύ ευχάριστη στις συζητήσεις και βαθύς γνώστης των γενεαλογικών δέντρων πολλών οικογενειών του χωριού μας.

Μένιος Κουτσούκης

Νικόλαος Μπούρας

Ο Νικόλαος Μπούρας του Κων/νου και της Ευτυχίας γεννήθηκε στις 05/04/1947 στο Μ. Χωριό Ευρυτανίας και προέρχεται από μια πολυμελή οικογένεια.

Σε νεαρή ηλικία μετακόμισε στην Αθήνα, όπου και ολοκλήρωσε τις σπουδές του. Αποφάσισε να γίνει ναυτικός και εργάστηκε ως μηχανικός στα καράβια. Στο διάστημα αυτό γνώρισε όλον τον κόσμο, μέχρι και που συνταξιοδοτήθηκε.

Λόγω της φύσεως της δουλειάς του ήταν δύσκολο να δημιουργήσει οικογένεια, αλλά πάντα στο μυαλό του και στην καρδιά του υπήρχαν οι οικείοι του και η πατρίδα του.

Ήταν ένας άνθρωπος δοτικός, καλοσυνάτος, φιλότιμος, ειλικρινής, μερακλής, ανοιχτοχέρης και άνθρωπος του Θεού.

Τα τελευταία χρόνια επέστρεψε στις ρίζες του, στο αγαπήμενο του χωριό και ασχολήθηκε με τη νοοτροπία της ζωής του χωριού. Ώσπου ασθένησε και καθηλώθηκε στο κρεβάτι. Απεβίωσε στις 29/11/2024.

Αυτοί που δεν ξεχνούν

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών ευχαριστεί όσες και όσους εξοφλούν τις συνδρομές τους ή στηρίζουν το έργο της με χρηματικές δωρεές. Η συμβολή αυτή είναι η κινητήρια δύναμη της Αδελφότητας, που λειτουργεί χάρη στην εθελοντική στράτευση των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Συνδρομές 2024 (μέχρι 19/12/2024)

ΟΝΟΜΑ	ΠΟΣΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΟΣΟ
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	20 €	ΛΙΑΠΗΣ ΝΙΚΟΣ	20 €
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20 €	ΛΙΑΡΟΚΑΠΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ	20 €
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	20 €	ΜΑΡΓΕΤΗ ΕΛΛΗ	20 €
ΑΙΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΙΚΗ	20 €	ΜΑΡΓΕΤΗ ΜΑΙΡΗ	20 €
ΑΡΩΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	20 €	ΜΠΑΚΑΕ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	20 €
ΒΕΝΕΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20 €	ΜΠΑΜΠΑΝΙΚΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	50 €
ΒΕΝΕΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	25 €	ΜΠΡΙΤΣΙΟΛΗ ΑΜΑΛΙΑ	20 €
ΒΟΝΟΡΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	50 €	ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΛΕΝΑ	20 €
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	20 €	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	20 €
ΔΕΡΜΑΤΑ ΕΙΡΗΝΗ	20 €	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	30 €
ΔΕΡΜΑΤΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	20 €	ΠΑΝΑΡΑ ANNA	20 €
ΖΗΣΙΜΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	50 €	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	30 €
ΚΑΝΟΥΤΟΥ ΡΕΝΑ	20 €	ΠΛΑΚΑΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ	20 €
ΚΑΡΑΝΙΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	20 €	ΠΛΑΚΑΣ ΘΑΝΑΣΗΣ	20 €
ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	20 €	ΠΛΑΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	20 €
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	20 €	ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΡΙΑ	100 \$
ΚΟΚΟΣΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	20 €	ΣΚΑΛΤΣΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	20 €
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ	50 €	ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	20 €
ΚΟΥΚΟΥΒΑΟΣ ΗΛΙΑΣ	20 €	ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	20 €
ΚΡΕΖΙΑ ΜΙΝΑ	20 €	ΤΣΙΝΙΑ ΜΑΡΙΑ	20 €
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΝΙΚΟΣ	50 €	ΤΣΙΝΙΑΣ ΚΩΣΤΑΣ	20 €
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	40 €	ΦΛΕΓΤΑ ΕΥΗ	20 €
ΛΑΪΝΗ-ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΕΥΔΟΚΙΑ	50 €	ΦΛΕΓΤΑΣ ΑΛΕΚΟΣ	20 €
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20 €	ΦΛΕΓΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ & ΓΚΟΛΦΩ	40 €

Δωρεές

ΟΝΟΜΑ	ΠΟΣΟ (€)	
ΑΪΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	200	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟΝΕΩΝ
ΑΪΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	100	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΓΙΩΡ- ΓΟΥ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΕΡΜΑΤΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	100	ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟ- ΝΕΩΝ
ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	40	ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	150	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΘΕΙΑΣ ΙΣΜΗΝΗΣ ΚΕ- ΡΑΝΗ-ΜΠΑΡΛΑ
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	150	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΑΝΑ- ΓΙΩΤΗ ΚΑΙ ΟΛΓΑΣ ΚΕΡΑΝΗ
ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΚΟ- ΜΠΟΡΟΖΟΥ ΔΙΛΛΗ	100	ΥΠΕΡ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΚΡΕΖΙΑ ΜΙΝΑ	30	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΛΥ- ΖΟΥ-ΟΥΤΟΥΤΖΗ
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	40	ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΜΠΑΜΠΑΝΙΚΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	300	ΔΩΡΕΑ ΓΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΜΠΑΜΠΑΝΙΚΟΛΟΥ-ΚΕΡΑΝΗ ΙΩ- ΑΝΝΑ	1000	ΥΠΕΡ ΝΑΩΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΑΔΕΛ- ΦΗΣ ΡΕΝΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΜΑΡΙΑ	200	ΥΠΕΡ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩ- ΤΗΡΟΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΜΗΤΕΡΑΣ ΡΕΝΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΘΑΝΑΣΗΣ	900	ΥΠΕΡ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΠΟΛΥΖΟΣ ΑΡΗΣ	360	ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ-ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	1300	ΔΩΡΕΑ ΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΤΣΙΝΙΑΣ ΚΩΣΤΑΣ	100	ΔΩΡΕΑ ΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟ-ΜΟΥΣΕΙΟ
ΦΛΕΓΓΑ ΓΚΟΛΦΩ	50	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΑΔΕΛΦΟΥ ΝΙΚΟΥ

Συνδρομές/δωρεές από προηγούμενα έτη

ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	60 €	ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ 2021-2023
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	200 €	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΙ ΟΛΓΑΣ ΚΕΡΑΝΗ
ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΚΟ- ΜΠΟΡΟΖΟΥ ΔΙΛΛΗ	80 €	ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ 2022-2023-2024-2025

Σημείωση: Οι λίστες ενδέχεται να παρουσιάζουν λάθη ή παραλείψεις. Παρακαλούμε, αν εντοπίσετε κάτι τέτοιο, ενημερώστε το Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών ώστε να ελεγχθούν τα στοιχεία και να διορθωθούν στο επόμενο τεύχος.

Κάλεσμα στήριξης και συμμετοχής

Σύμφωνα με το καταστατικό, οι πόροι της Αδελφότητας Μικροχωριτών προέρχονται από τις τακτικές συνδρομές των μελών και τις έκτακτες χορηγίες. Υπάρχουν επιπλέον τα έσοδα που καταγράφει το πωλητήριο του Μουσείου. Συνολικά, τα έσοδα διοχετεύονται με διαφανείς διαδικασίες που ελέγχονται κατά τη διάρκεια των εκλογικών διαδικασιών από την αρμόδια επιτροπή. Οι πόροι κατευθύνονται στην ομαλή λειτουργία του Μουσείου, στην ψηφιακή και έντυπη έκδοση των «Μικροχωριτικών Γραμμάτων», σε έργα υποδομής και εξωραϊσμού του Χωριού, σε εξωστρεφείς δράσεις, εκδηλώσεις και σε έντυπο ενημερωτικό υλικό. Ενδεικτικά, το ετήσιο κόστος των λογαριασμών ΟΤΕ και ΔΕΗ του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου, ανέρχεται το 2024 σε ~1600 €.

Γνωστοποιούμε εκ νέου τους τρόπους πληρωμής της συνδρομής σας (20€) η οποία καταβάλλεται **ετησίως**, καθώς μόνο μετά την εξόφλησή της μπορείτε να ασκήσετε τα δικαιώματα που παρέχει το Καταστατικό, ειδικά το 2025 που είναι χρονιά διενέργειας εκλογών του νέου Δ.Σ. του συλλόγου. Σε κάθε περίπτωση, σας παρακαλούμε θερμά να αιτιολογήσετε την πληρωμή σας για την σωστή καταχώρησή της:

- Με κατάθεση, **κατά προτίμηση**, στον λογαριασμό της Αδελφότητας στην Τράπεζα Πειραιώς, με το παρακάτω **IBAN: GR81 0172 1590 0051 5910 0347 501**
- Με κατάθεση στον λογαριασμό της Αδελφότητας στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με το παρακάτω **IBAN: GR75 0110 1980 0000 1982 9612 290**
- Με **απ' ευθείας πληρωμή σε ένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας.**
- Με **απ' ευθείας πληρωμή στο Μουσείο** κατά τις καθορισμένες ώρες λειτουργίας του.

**ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ**
“Η Μεταμόρφωση Του Σωτήρος”